

శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మ వేదము.

INTRODUCTION.

The author of this little booklet "Veda Vedanga chandrika" has sought to establish within a small compass in clear and readable Telugu, the main principles of the authority on which our Sacred Literature is based and their importance as a useful study in regulating life and conduct with the ideal of Sanatana Dharma. A book like this is most welcome at a time when the ancient Hindu Religion is once again on its trial and is assailed on all sides from within as well as without. The author is a reputed scholar and Pandit and has achieved his task remarkably well. Sanatana Dharma withstood bravely several tempests in the past and none could be more severe than the tornadoes of Jainism and Buddhism and even Kapila Sankhya. The relentless logic of these faiths was refuted by the great sages of the past, like the Immortal Sankaracharya and others and the revealed text of the Vedas and the Upanishads stood vindicated in all its glory as the ultimate authority before the minds of all right-thinking men. A little deep reflection, unbiassed by passion or prejudice, on the ultimate Reality of things, cannot fail to carry that conviction to all thinking minds wherein all doubts stand dissolved and

Truth stands revealed in all its Native Effulgence. A reverent study of the ancient Scriptures with a course of life guided by faith and purity, are a necessary preparation for the reception of that Great Truth which can be imparted by the Guru alone. ఆచార్య వాక్ పురుషోత్తమ. The tendency nowadays is to decry Hinduism based on the Vedic and Sastric texts and to attribute to it all the political, economic and other miseries from which the nation is suffering; the Orthodox Brahmin as the follower and expounder of those Sacred writings goes in for a lot of unnecessary abuse from others on his devoted head. The so-called Slavery of the Country and even divine visitations like the recent devastating earthquake, are attributed to the Caste system, than which there could be no more mischievous or more sinful invention, in the eyes of the reformers, ever evolved out of the crafty brains of the priestly class. This is no place for the vindication of that system but mention must be made that sociological philosophers and thinkers are not wanting who bestow their unstinted and well-deserved praise on it. The attempts of the modern reformers are therefore chiefly guided towards subverting that system. Extravagant claims are made that reformers far outnumber the Sanatanists. Such ideas can be easily dispelled

by a little reflection that the Sanatanist is by Culture and Temperament not vociferous but seeks to carry on his life in an unobtrusive manner and unobstructed by others. Live and let live is his motto. Even the few of the Avarnas who attained the Sainthood, in India do not seem to have decried the caste system or repudiated the authority of the Vedas. The Metaphysical equality to be attained by the austere Yogin after severe course of penance and rigid discipline, transcending all duality and realising the Universal Self, is sought to be brought down to the plane of practical life by the reformers. Sanatana Dharma itself proclaims that for such an Avadhuta, an Atyasami there is and need be no caste distinction or rigour of caste discipline. Only everyone cannot attain that position. The slightest touch of self or worldly desire will drag such a sage down. The essential divinity of human nature is recognised by that sastras but at the same time inequalities do exist as hard facts of worldly experience which can only be explained as due to Karma, without attributing partiality or prejudice to God in Creation. Even Biological Science recognises that it is the "Gene" which determines the character of the individual life. A mango seed produces a mango tree and if it can produce a different kind of tree, the phono-

menon can only be described as magic or as the result of the inscrutable Sakti of the Iswara. India alone is karma bhumi. The restrictions in our march towards the True Goal are therefore found here alone.

The upadhi is determined by the Karma and it has to be shed, if the Eternal Spirit should shine resplendent in its natural lustre. Fire exists in wood, stone, air and even in water (of the sea.) How difficult it is to extract it from such materials. It also exists in the earth and in the air. Its terrible manifestations in the shape of volcanoes and thunderstorms are experienced by the millions but how many can know and realise that fire is universal and that it exists in terrestrial, atmospheric, and celestial, forms as taught in the Veda and that fire is the first among the Gods created by Prjapathi. Modern science following the Nebular theory recognises the fire element as the one out of which the sun, planets, stars etc have evolved and are evolving. అగ్నిం దేవతానాం ప్రథమ మస్మజత అగ్నిర్దేవనామవమః విష్ణుః పరమః తత్తేజోఽస్పృజత ! తత్తేజః విత్తుత. etc. The Karma Kanda is based on such religious philosophy, eg., అగ్నివైష్ణవ మేకాదశకపాలం నిర్వపతి అగ్నివిష్ణూపరీతిః సేమావర్ధంతు వాంగిరః అగ్నేయ చుప్తకపాలం, వైష్ణవం త్రిక పాలం. For Agni 8 Kapalas and Vishnu three, total eleven, so .

that between the two ends, the whole hierarchy may be embraced. The Karma Kanda and its relation to the Jnana Kanda is too vast a subject, to be touched upon here. All that need be said is that our ancient Scriptures and institutions deserve a reverant and careful study, not only by individuals but learned associations of Scholars with varied learning, to verify and realise those Eternal Truths. Human reason and Judgment however high and eminent cannot be free from those infirmities errors, and Himalayan blunders, to which it is naturally subject and the ultimate refuge the haven of peace and bliss, must be sought in the Revealed Text. తమేవం విద్యానమృత ఇహ భవతి. నాస్యః పంథా అయనాయ విద్యతే This has been clearly emphasised in the Brahmasutra. “శర్క-ప్రతిష్ఠానాత్” and the commentaries thereon. Such an insistence is not to dwarf or enslave the individual intellect or judgement as many may erroneously think, but to guide it in its methods of highest reasoning so as to gain the conviction, born of direct realisation, attuning our thoughts with those of the Shining Ones who have gone before and became One with the Internal Light. If our boys are made to study such books early and imbibe the habits of thought embodied therein, the spectacle of a soulless and dehumanised education will not be their heritage; and

a vigorous and youthful generation proud of its past confident of the present and hopeful of the future will certainly arise to uphold and justify Aryan culture before the Enlightened World.

Prabha la Lakshmi Narasimhām,

B. A., B. L.

A d v o c a t e.

Dated 5th May 1934, }
VIZAGAPATAM. }

అవతారిక.

.. శ్లో॥ యం పృథ గ్ధర్మాచరణాః

పృథ గ్ధర్మాభిలాషిణః

పృథ గ్ధర్మై స్సచర్చన్తి

తస్మై ధర్మాత్మ నే నమః.

ప్రపంచమునందు సుర్లభముగ నరిజన్మ ముత్తినందు
లకుఁ బురుషార్థములను సంపాదించి కృతార్థతఁ జెందుట ముఖ్య
మైయున్నది. ఈపురుషార్థములు ధర్మము, అర్థము, కామము,
మోక్షములని నాలుగు. వీనికన్నిటికి మూలకారణము ధర్మము.
కనుకనే పెద్దలిద్దానిని బ్రహ్మధమమునఁ బరిగణించిరి. ఇది చక్కఁ
గా నవలంబింపని యెడలఁ గడను పురుషార్థములు మూఁడు
సిద్ధింపనేరవు. ఇది యైహికాముష్మిక సుఖప్రదంబు. ఇది లోక
కములను ధరించుట నలనగాని, లోకులచే ధరింపఁబడుట నలన
గాని ధర్మమని యనఁబడును. మఱియు ధర్మశబ్దమును గూర్చి
యనేకమహర్షు లనేకవిధములుగా నిర్వచించియున్నారు. ఎవ
రెట్లు చెప్పినను మొత్తముమీఁద సన్నిష్టమును బరిహరింపఁ జేసి
యిష్టమును సాధింపఁజేయునది “ధర్మము” నేక “శాస్త్రవిధి”
యని తేలును.

దీనికి వ్యతిరేకమయినది అధర్మము. ప్రవృత్తిధర్మము,
నివృత్తిధర్మము, సామాన్యధర్మము, విశేషధర్మములను భేద

ములతో ధర్మము పలురకములం జెప్పబడినది. ఈ ధర్మా
ధర్మములను నిర్ణయించునవి వేదశాస్త్రములు. ఇందువలన
ధర్మమును శాస్త్రవిధి యనికూడఁ జెప్పవచ్చును.

ఈ ధర్మము లేక శాస్త్రవిధి నుల్లంఘించి స్వేచ్ఛగా
సంచరించువారు కార్యసిద్ధినిగాని సుఖమునుగాని, సద్గతిగాని
పొందనేరరని భగవద్గీత నుడువుచున్నది. శాస్త్రములనఁగా
ఋక్కు మున్నగు నాల్గువేదములు, శిక్షలోనగు నాఱు వేదాం
గములు, న్యాయ, వైశేషిక, సాంఖ్యాది సప్తదర్శనములు,
అష్టాదశపురాణములు మున్నగునవియై యున్నవి.

ఈశాస్త్రములందా వైదిక నైతిక యాగిక రాజకీయార్థి
కాద్యనేక గహనవిషయంబులు గలవు. ఇవి యాంధ్రభాషలో
లేక సంస్కృత భాషయం దుండుటంబట్టి సంస్కృత భాష
నభ్యసింపని యిక్కాలపువారికి ముఖ్యముగా విద్యార్థులకు
దురవగాహంబులుగా నుండె. అందుచే మనయాంధ్ర విద్యా
ర్థులకుఁగూడ నాశాస్త్రములందలి విషయంబులు సులభంబుగా
బోధపఱుపవలెనను భావముతో “వేదవేదాంగ చంద్రిక”
యనెడి యీ చిన్నిగ్రంథమును వ్రాసితి. ఇందు వేదములను
గూర్చియు, వేదాంగములను గూర్చియు నందలి విషయము
లను గూర్చియు వ్రాయఁబడినది. ఇది యిప్పటి విద్యార్థులకుఁ
జక్కగా నుపకరింపఁ గలదని నాయాశయము. నాయీ ప్రయ

త్నము భాషాభిమానులు చూడరనియునుకు బాత్రమనునది
 “దర్శనదర్పణ” మను పేరంబరగు మరియొక విన్నికబ్బమును
 గొలదికాలములోఁ బ్రకటింపఁగలను. ఇందు న్యాయ, ప్రజ్ఞాపీఠిక,
 యోగ, సాంఖ్య, వైషి, కర్మ, బ్రహ్మ మీనూనా దర్శన
 బులు గూర్చియు వానియందలి విషయ బులుగూర్చియు
 వ్రాయఁబడినది.

ఈ పుస్తకమునకు శ్రీకాశీక్షేత్రములోని భారతధర్మ
 మహామండలి కధ్యక్షులును, సనాతన వర్ణాశ్రమధర్మప్రచార
 కాగ్ర గణ్యులును, బహుళోద్ధృంభ ప్రణేతలును నగు శ్రీశ్రీ
 స్వామి దయానందజీ మహారాజులు (బి. ఎ.) గారిచే రచింపఁ
 బడిన “సత్యా-సత్యార్థ వివేక” మను పొదిగ్రంథములోని
 యొకకొంతభాగము మాతృకయై యున్నది.

ఏతన్నాతృకా గ్రంథకర్తలగు శ్రీస్వామియవారికిని, ఏమ
 శరీరాస్వాస్థ్యమును గూడ సరకుసేయక చక్కని యాంగ్లపీఠిక
 వ్రాసి యీ గ్రంథము నలంకరించి నామనోరథమును సీర్పివర్ణ
 వారును, థార్మికవరేణ్యులును, సంస్కృతాంధ్రభాషా విజ్ఞాన
 దులును, సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు నగు బ్ర॥ ప్రభు లక్ష్మీ
 నరసింహముపంతులు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారికిని గృతజ్ఞతా
 పూర్వక వందనము లర్పించి యీ గ్రంథరచనకుఁ బ్రోత్సా
 హకులై యీ ప్రథమ ముద్రణమునకుఁమాత్ర ముధి
 కారము బొందిన స్తి ము॥ గా॥ శ్రీ వందా వాణియశ్రీశ్రీగారి

శ్రాంతి బుక్కు-షాపు మానేజరులగు మ॥ శ్రీ॥ నీలా రాజయ్య
యను వైశ్యసత్తమునకు, నిం దేదేని సహాయ మొనరించిన
మిత్రవరులకును ధర్మరక్షకుడగు భగవంతుఁ డాయురారోగ్య
భాగ్యముల నొసంగి రక్షించుఁగాక యని ప్రార్థించుచు విర
మించుచున్నవాడను.

26-5-1934

శికింద్రాబాద్

సుధీవిధేయుఁడు

చివ్రకుల అప్పయ్యశాస్త్రి.

శ్లో॥ “ఉచ్చైర్దతి ర్జగతి సిద్ధ్యతి ధర్మతత్త్వ
త్తస్యప్రమాచ వచనైః కృతకేతరైశ్చ
త్తేషాం ప్రకాశన దశాచనుహీనురైశ్చ
త్తానంతరణ నిపతేత్క్వసు మత్ప్రదామః॥

పండితాభిప్రాయములు.

ఆమ్నాయార్థ వాచస్పతిత్యాది బిరుదాంచితులును, వేద వేదాంగ పండితులు నగు బ్ర|| వడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిల వారు 7-4-34 తేది పితాపురమునుండి యిట్లు వ్రాయు చున్నారు.

“యుష్మత్ప్రేషితా వేదవేదాంగచంద్రికా స్థాలీపుల్కా న్యాయేన దృష్టా హృదయాహ్లాద ముజనత్. యుష్మద్ యైతాదృ శాతిగంభీరార్థ ప్రకాశన చాతురీధురీణతా మాత్ర లయ్య ఈశాన మాశాస్మహే పునఃపునః ప్రబంధరచనాను నియోజయేతి.

మహామహాపాథ్యాయ, విమర్శకాగ్రసరాది బిరుదాం కితులును, ధార్మిక మహాపదేశకులు నగు బ్ర|| కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిలవారు.

జగన్నాథపురం, కాకినాడ

12-4-34

పండితవర్యా!

మీరు రచించిన వేదవేదాంగచంద్రికను సమగ్రముగా జదివించి వింటిని. ఈ గ్రంథరాజము చాల మనోహరమగు శైలియును నిర్దుష్టమగు భాషయును విలువయును ధర్మభాషయు

గలిగి విరాజిల్లుచున్నది. విద్యాశాఖవా రిట్టి యుద్ధముల విద్యాపరీక్ష మున్నగునానికిఁ బఠనీయ గ్రంథాలనుగా నిర్ణయించిన భాషకును దేశమునకును గూడ జయుపయోగ మొనరించిననా రగుదురని నాతలంపు. యుత్తమ కృతుల నొనరించుట కనుకూలముగా నీశ్వరుమీకు దీర్ఘాయురారోగ్యౌన్నత్యముల నొసంగుగాత. జల్లాబావారు గ్రంథాలయములకై దీని సంగీకరించుదురుగాక.

త ప్ప ప ప ట్టి.

పుట.	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
1	5	శుతి	శ్రుతి
19	7	లిచ్చు	నిచ్చు
32	8	జ్ఞాయజ్ఞ	జ్ఞానయజ్ఞ
33	9	పుషుఁడు	పురుషుఁ
34	17	పూర్ణత్వమును	పూర్ణము
35	20	స్వేచ్ఛగా	స్వేచ్ఛగ
45	7	యగుగు	యగు
50	20	సంబధ	సంబంధ
54	4	దింశతి	వింశతి
61	19	“శాఖల”	“శాకల”
69	4	పరస్పర	పరస్పర
72	18	గిగిగిగి	గిగిగి
84	14	నర్వాచీనులు	అర్వాచీను
107	14	చూడ	గూడ

ఇంకను స. న ప. వ. ర, ఆ, థ, థ, ల, ళ, అతి
 థానుస్వారాది వ్యత్యయములను మన్నించి వలసినట్లు సవరి
 కొని పరింపఁ బ్రార్థితులు.

శ్రీ పరబ్రహ్మణే నమః.

వేదవేదాంగపండిత

వేదము.

“యో బ్రహ్మణం విదధాతి పూర్ణం
యో వై వేదాశ్చ ప్రహితోతి నిర్వి
తగ్ం హ దేవ మాత్మబుద్ధివశాత్
ముమక్షు రైవ శరణ మహం ప్రవక్ష్యే,
వేద మనగా నేమి”

విదం త్వనేన ధర్మాధర్మా వితి వేదః, విద ధ్వానే, దీనిచేత
ధర్మధర్మములను చెలిసికొందురు గాన వేదముని చెప్పెను
మను ఈ వేదము నకు శ్రుతి, ఆత్మబుద్ధియును గాను గాన
పేరులను బ్రధానంబుగా వాడుచుందురు. అయినచే ధర్మా
ధర్మా వితిశ్రుతి, శ్రుశ్రవణే, ధర్మము, అధర్మము,
దీనిచే విశేషబుద్ధున్నివి గాన శ్రుతి యనియు, ఆత్మబుద్ధి
పారంపర్యేనే త్యామ్నాయః, మ్నా అభ్యాసే, అభివ్యక్తము
నుండి పరాపరగా నభ్యసింపబడుచున్నది గాన “ఆత్మబుద్ధి
ము” అయి విజ్ఞులు విశదీకరించియున్నారు.

వేదస్వరూపము, వేదోత్పత్తి.

ఇది యపౌరుషేణంబు, ననాదియు, నిత్యము, స్వతః ప్రమాణప్రమితము, సల్లక్షణలక్షితము, సత్యంతానుభవ గమ్యము, సవదిగతార్థగామి, సద్దేహవిసర్వ యూదిదోషగహితము, పరమేశ్వర దేవర్షికమాదాగతము నై ధర్మార్థకామ మోక్షప్రదంబై తనరాజుచున్నది. ఈ పూర్వోక్త లక్షణంబులు క్రమంబుగా విస్తరింపబడును. వేద మజ్ఞానమునకు భాగదాకమై యున్నది. ముఖ్యము నితరశాస్త్రంబులన్నియు, నీ వేదమునుండి యే జనించినవి. వేదమే స్కంధము. తదితరశాస్త్రములన్నియు దానికి శాఖాప్రశాఖలై యున్నవి. వేదము ప్రధానంబుగా రెండుప్రకారములుగా నున్నది. 1. కంఠాప్తము 2. కల్పము ఏ శ్రుతి ఋషులచే బ్రహ్మక్షమాగా గవి పెట్టబడినదో యది కంఠాప్తము. ఏశ్రుతి, స్మృతిద్వారమునఁగాని, శిష్టాచారద్వారమునఁగానిఋషులచే ననుమానంపబడినదో యది కల్పమని చెప్పబడుచున్నది. కంఠాప్తశ్రుతి మంత్రభేదము ననుసరించి మూడువిధములుగా విభాగింపబడినది. 1. ఋక్కు, 2. యజుస్సు, 3. సామము. ఈమూఁడింటికిని “త్రయి” యని ముదియొకపేరు గలదు. ఈకంఠాప్తశ్రుతులే వేదొకప్రమాణము ననుసరించి నాల్గుగుభాగములుగా విభజింపబడినవి

1. ఋక్, 2. యజుస్సు, 3. సామము 4. అధర్వము 5. ని.
 లోకమున భావయందుఁ బద్యము, గద్యము గీతము (పాట)
 లను మూఁడుభాగము లే విధముగాఁగన్పడు చున్నవో యట్లే
 వేదమునందుఁ బద్యరూపముగా ఋక్ గద్యరూపముగా
 యజుస్సు గీతరూపముగా సామమును గన్పట్టుచున్నది. మిగి
 లిన యధర్వవేదంబు పద్య గద్య గీతమంతటా శ్రితముగా
 నుండును. వేదమును విభాగించినవారిఁ గూర్చి రెండువిధ
 ములుగు నభిప్రాయములు గలవు. వ్యాసభగవాంశాంతాల్, వేదము
 మూఁడువిధములుగాను, నాలుగువిధములుగాను విభా
 జించి రని కొందఱును, యజ్ఞకీర్తనాసౌఖ్యమునకై యధర్వం
 డను ఋషి వేదవిభాగముఁజేసె ననియు నా ఋషియే యజ్ఞ
 కార్యమున కుపయోగించు నూక్త సమూహములను నేదత్రయ
 ములోఁ జేర్చి శాంతికసౌష్ఠికాభిచారి కాదీతరసూక్తములను
 వేఱుగాఁజేసెననియు మఱికోందఱభిప్రాయపడుచున్నారు. మొ
 దటి సత్తమువా రివశిష్టసూక్త సమూహము “అధర్వవేద”మును
 నామముతోఁబ్రకాశపరుచుబడిన దనియు రెండవసత్తమువా
 రా యధర్వమహర్షి యొక్క నామముతోఁజేసే యధర్వవేద మను
 కంఠ కలిగినదనియు చెప్పుచున్నారు. ఈ ద్వివిధాభిప్రాయము
 లకును బ్రమాణములు శ్రుతియందుఁ జిక్కుచున్నవి. శ్రుతిపథ
 బ్రాహ్మణములో నిట్లుచెప్పఁబడియున్నది.

“అగ్నే ర్వా ఋగ్వేదో య తే వాయో ర్యజుర్వేదః
సూర్యా త్సమవేదః”

అగ్నివలన ఋగ్వేదము, వాయువువలన యజుర్వేదము,
సూర్యునివలన సామవేదము ప్రాప్తమైనవి.

“ఋచో యజాంః చాన్యాని సామాని వీవిధాని చ
ఏవ జ్ఞేయ ప్రౌవృ ద్వేదః । యో వేదైశం స వేదవత్॥

మనుస్మృతి”

ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సానావిధములగు సామ
ములు, వీరియొక్క సంశ్రములకుఁ దివ్య ద్వేదమనిపేరు. ఎవఁ
డిద్దానిని దెలిసికొననో వాఁడు వేదవిదుఁ డని చెన్నఁబడును.
ఇంక నాలుగువిధములుగా వేదము విభాగింపఁబడిన దని చెప్పు
టకుఁ గల ప్రమాణములు చెప్పఁబడుచున్నవి.

“తత్రాఽనరా ఋగ్వేదో యజుర్వేద స్సాం వేదోఽధర్వవేదః
ఇత్యేది”

ఋక్కనున్న గు నాలుగువేదములు “అపరవిద్య”
యని ముండకోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది.

ఋగ్వేదో యజుర్వేదస్సామవేదోఽధర్వాంగిరస ఇతిహాసః పురాణం
విద్యా ఉపనిషదః” ఇత్యేది.

ఋ గ్యజు స్సామాధర్వవేదములు, ఇతిహాసము, పురా
ణములు మున్నగునవి “అపరవిద్య” యని వాఙసనేయత్రా
హ్మణోపనిషత్తునందుఁ గలదు. కాఁబట్టి వేఱువేఱుగు ప్రమాణ
భేదముల ననుసరించి వేదమును ద్వివిధముగా విభాగించుట

యోగ్యమై యున్నది. సమస్తజ్ఞానముల కాధారము లైన
యీ వేదములనుండియే సర్వశాస్త్రములు జనించినవి.

జ్ఞానము నిత్యవస్తువు. ఈ కారణముచేత బ్రహ్మయనమ
యమునందును జ్ఞానరూపమైన వేదము ప్రణవ (ఓంకార) రూ
పమున ననశ్వరమై నిలిచియుండును. ఈవిషయమున శ్రీవేద
వ్యాసభగవానులవారు.

“అనాదినిధనా నిత్యా వాగుత్సృష్టే స్వయంభునా,

అదౌ వేదమయీ విద్యా యత స్స ర్వాః ప్రకృత్యయః”

స్వయంభువగు భగవంతుని వాక్యరూప మైన వేద
మనాదియు, నాశరహితమైందియు, నిత్యమై నై యున్నది.
వేదమే సృష్టికీబ్రహ్మవస్తవయందుః బ్రహ్మకార్యముఃబడిన యాది
విద్యయై యున్నది. ఈవేదమువలననే సకలప్రపంచము వీరి
రింపఁబడుచున్నది. “ప్రిలయకాలేపి సూక్ష్మగూఢేణ పరమా
త్మని వేదగాళి స్థితః” ప్రిలయ కాలమునందుఁ గూడఁ బర
మాత్మయందు వేదగాళి, సూక్ష్మరూపముతో నిలిచియున్న
దని కల్లుకాకభట్టాచార్యులవారు వ్రాసియున్నారు. ఇట్లే మేఘా
తిధి, యను మహామహులందును

“వైవ వేదాః క్షరీయస్తే మహాప్రలయేఽపి”

మహాప్రలయమునందుఁ గూడ వేదములు నశింపనేరవు.
వేదములు మనుష్యులచే రచింపఁబడినవి గావు. అందువలన
అపౌరుషేయములు. పరమేశ్వరావిరూపములు. జ్ఞానము

నిత్యమును బ్రహ్మయొక్క స్వరూపమునై యున్నది. అట్టి జ్ఞానముయొక్క వికాసరూపమే వేదము. ఇందువలన వేదములకు భగవంతుని నిశ్వాసరూపము నర్థింపఁబడినది. వాజసనేయబ్రాహ్మణోపనిషత్తులో

“అస్య మహతో భూతస్య నిశ్వసిత మేతత్ య ద్యశ్వేదో
యజుర్వేద స్సామవేదోఽధర్వాంగిరస ఇతిహాసః పురాణం
విద్యా ఉపనిషదః ఇత్యాది”

అని చెప్పఁబడియున్నది. సమస్త వేదములు భగవంతుని నుండి స్వాభావికనిశ్వాసరూపముగాఁ బ్రకటింపఁబడినవి. కృష్ణయజుర్వేదియ శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తులో

“యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వం, యో నై వేదాంశ్చ ప్రహీ
ణోతి తస్మై”

పరమాత్మ తొలుత బ్రహ్మను బుట్టించి యతనికి శ్రుతు లొసంగె ననియు, మాటియొకశ్రుతిలో

“దిశ శ్లోత్రే వా గ్విపృతాశ్చ వేదాః”

ఆ విరాట్పురుషునికి దిక్కులు చెఱులు, వేదములు వాక్యములు అని చెప్పఁబడినది. శ్రీగీతాశాస్త్రమందు

“కర్మ బ్రహ్మాద్భవం విద్ధి బ్రహ్మాక్షరసమాద్భవం”

కర్మము వేదమువలన జనించినది. వేద మక్షరబ్రహ్మము నుండి వుట్టినది. మహర్షులు వేదకర్తలు గారు. కాని ద్రష్టా మాత్రము గాంగారు. వేదము నిత్యవస్తువు. అది మహర్షుల

యొక్క సమాధిచే నిర్మలములగు సంతఃకరణములందు
మాత్రమే ప్రకాశమును బొందును.

“ బ్రహ్మద్యా ఋషివగ్యంతాః స్మారకాః స తు కారకాః ”

బ్రహ్మ మొదలుకొని ఋషులవఱకు నుండు వా రెన్నఁగ
నను వేదమును శబించిన కర్తలుగాక వేదమును స్మరించినవారు
మాత్రమైయున్నారు. మరియు,

“ యుగాస్తేనైత్యర్హితాన్యేవాక్ సేతిహాసాన్ మహర్షయః

తేభిరే తపసా పూర్వం అనుజ్ఞాతా స్వయంభువా ”

ప్రలయసమయమందు నితిహాసములతోఁ గూడ సంత
ర్హితములై యున్న వేదములను సృష్టియొక్క యారంభము
నందు బ్రహ్మయనుమతిని బొందిన మహర్షులు తప స్సానరించి
పొందిరి.

“ సోఽభిధ్యాయ శరీరా తస్య త్సిస్పత్య ర్వివిధాః శ్రీణాః

అప ఏవ ససర్జాదౌ తాను బీజ మవాస్పజత్

తదండ మభవ త్తై మం సహస్రాంశు సమశ్రవణం

తస్మిన్ జగ్జ్ఞే స్వయం బ్రహ్మ సర్వలోకపితామహః ”

(మనుస్మృతి.)

పరమాత్మయొక్క హృదయమునందు సృష్టింప
వలె నను కోరిక గలిగినవెంటనే యతఁడు దొలుత కారణ
జలములో నిజశక్తిరూపమైన బీజము నుంచెను. ఆ బీజము
సూర్యునితో సమానమైన కాంతిగలది ను, జంగారు రంగుగల

దియు నై గ్రుడ్డుమాదిరి మారినది. ఆ యండమునందు స్వ
లోకములకుఁ బితామహుఁడగు బ్రహ్మ పుట్టెను. అందునను
బ్రహ్మదేవుఁడే యన్నిటికంటె మొట్టమొదటఁ బుట్టివాఁడని
మనము నిస్సందేహముగాఁ జెలిసికొనఁగలము

“ బ్రహ్మ దేవానాం ప్రథమ స్సంబధూవ
ః శ్వస్య కర్తా భువనస్య గోప్తా ”

(ముండకోపనిషత్తు.)

ప్రపంచమును సృష్టించువాఁడును, జగత్తును సంరక్షించు
వాఁడు నగు బ్రహ్మ మెల్లవేల్పులతోఁదొత్తొల్ల జనించె.
మఱియు,

“ హిరణ్యగర్భం జనయామాస పూర్వం ”

హరమాతృసృష్టియొక్క యాదియందు హిరణ్యగర్భు
(బ్రహ్మ) ని సృజించెనని శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది.
తరువాత బ్రహ్మదేవుఁడా యండమునందు నివసించి హర
మాత్మను భ్యావించి తద్బలమున రెండువిధములుగా విభజించి
యూర్ధ్వాధస్సమస్తలోకములను సృష్టించి దేవ మనుష్యాదులను
నిందియాదులు మున్నగువానిని బుట్టించెను. మనువు, బ్రహ్మ
దేవుఁడు కర్మదేవతల నింద్రాదిదేవతలను సాధ్యులను వెండియు
సర్వవిధదేవతలను సృష్టించె నని వ్రాసి యింక నిట్లు వ్రాయు
చున్నాఁడు.

“యన్ని వాయు రవిభ్యంతు శ్రయం బ్రహ్మ సనాతనం
యదోహ యజ్ఞసిద్ధర్థ మృగ్యజు స్సామలక్షణం”

బ్రహ్మ యజ్ఞక్రియను సంపాదించుటకై యన్ని వాయు,
సూర్యులవలన, ఋక్కు, యజుస్సు, సామము అను వేదములను
గ్రహముగాఁ బ్రతీకెను. (ప్రకటించెను) ఈ రీతిగాఁ బరమాత్మ
యొక్క నిశ్వాసరూపముతో స్వభావముగాఁ బ్రవహించిన వేద
ములు బ్రహ్మయొక్క హృదయమునందు నిలిచి దేవతల
యొక్కయు, మహర్షులయొక్కయు సమాధిచే నిష్క్రమింపమైన
యంతఃకరణమునందు వికాసభావమును బొంది సకలకల్యాణా
బులను సాధించినవియై తన వాగుచున్నవి

వేదము లపౌరుషేయముల?

వేదోత్పత్తి విషయమునందుఁ బరమేశ్వరుని మొదలుకొని
దేవతలు, ఋషులవఱకుఁగల సంబంధమును జూచి చాలమంది
హృదయములం దనేకసందేహములఁబొందుచున్నారు. ఎప్పుడు
ఋషులచే వేదములు ప్రకాశపరుపఁబడిన వని చెప్పుచున్నారో
యప్పు డా వేదములను రచయితలు వారేని కారు? ఈ రీతిగా
కర్త, తేర్పడినపుడు వేదము లపౌరుషేయము లెట్లు కాఁగలవు?
ఏందుల కనఁగా వేదములయందు రచయితలుగా నున్నట్లనేక
మహర్షుల గామములు కన్పడుచున్నవి. దృష్టాంతమునకి

ఋగ్వేదము గ్రహంబులు చూచునది. ఋగ్వేదమునందలి స్తోత్ర
 సమూహము పదిమండలములుగా విభజింపఁ బడినది. వానిలో
 మొదటిమండలమునకును, దుదిమండలమునకును రచయితలనే
 మహర్షులున్నారు. మిగిలిన మొనిమిది మండలములకు నె
 మండ్రుగురు మహర్షులు రచయితలుగా నున్నట్లు వారినామము
 లిఁబడియున్నవి. ఎట్లంటే రేని రెండవ మండలమునకుఁ గర్త గృత్య
 మడుఁడును, మూడవ మండలముయొక్క రచయిత విశా
 మిత్రుండును, నాల్గవదానికి వామదేవుఁడును, నైదవదానికి న
 యును, నాఱవదానికి భరద్వాజుండును, నేడవదానికి వశిష్ఠు
 డును, నెనిమిదవదానికిఁ గణ్వండును, దొమ్మిదవ మండలము
 నకుఁ గర్త యంగిరసుండునని తెలియనగును. ఇట్లు స్పష్టముగా
 ఋషుల నామములు లిఖింపఁ బడియున్నప్పుడు వేదము ల
 మహర్షుల రచనమే యని యేల చెప్పఁ గూడదు? ఇంకొక కా
 ణముఁబట్టి చూచెదము. ఒకవేదమే భగవంతుని నిశ్వాసరూ
 పముగావచ్చినదని యొకచోటను, బ్రహ్మయొక్క ముఖమునుఁ
 బయలు వెడలిన దని మరియొకచోటను అగ్ని, వాయు, ప్రభ
 తులవలన బయలుదేరిన దని యింకొకచోటను మహర్షు
 హృదయములందుఁ బ్రకటితము లైనవని వేరొకచోట
 ప్రాయఁబడినది. కనినో సత్యమేది? యేదిగాదు? ఈ ప్రక
 ణముగా వేలకొలది సంశయములు ప్రస్తుత సమయమునఁ గలు

చున్నవి. ఇందువలన యధార్థముగా వేదావిర్భావముయొక్క
తత్వమును బ్రకాశపఱచి సర్వ సృశయములును నివర్తింపఁ
జేయఁబడుచున్నవి.

సప్తనుల సం దేహములకు సమాధానములు

సూక్ష్మదృష్టితో విచారించిన మీఁదఁ బరమాత్మ
మొదలుకొని ఋషులవఱకు వారి యంతఃకరణంబులందఱ వేద
ములు జనించిన వనుట కే విధి యున్నది? అని జూపఁబడినదో
యనియంతయు నొకటియే యని వివేకులగు వారికిఁ దెలియు
గలదు. జ్ఞానము నిత్యము, జ్ఞానరూపమే వేదము. అందువలన
వేదము గూడ నిత్యమైనది. పరమేశ్వరుఁడు జ్ఞానరూపుఁడు. ఈ
కారణము బట్టి జ్ఞానరూప మైన వేదము ప్రకటనకాలమునకుఁ
బరమాత్మహృదయమందు జ్ఞానరూపముతో నుండు జేయు
చున్నది. పృథివి మెట్టిపనులుగూడ లేనట్టి కాలము. అకారణ
ముచేతఁ బరమేశ్వరుఁడా సమయమందు శ్వాసములు వీని
యొగనిద్రయందు శయనించుచున్నాఁడు

“యదా స దేవో బాగర్తి, త దేదం దేవతే బగత్
యదా స్వపితి శాంతాత్మా, తదానస్యం నిమిలతి
ఏవం స బాగ్రిశ్శ్చస్మాభ్యా, మిదం సర్వం చరాచరం
సంజీవయతి చాబుగ్రి, త్రిమాతయతి చాప్యయః”

పరమేశ్వరుఁ డెప్పుడు మేలుకొనుచున్నాఁడో యప్పుడు
బగముగూడఁ బ్రవర్తించుచుండును. ఎప్పుడు శాంతియుండె

నిద్రించుచున్నాఁడో యప్పు డిదంతయుఁ బ్రజలమును బొంగు
చున్నది. ఈరీతిగా నవ్యముండును, బనమవుచుండు నగు
భగవంతుఁడు జాగ్రత్స్వప్నదశల మూలమునఁ జరాచరరూప
మగు నీ విశ్వమును బుట్టించుచున్నాఁడు; గిట్టించుచున్నాఁడు.
ప్రలయమైనపిదప ప్రళయములో లీనమైయున్న జీవులసంస్కా-
రము క్రియోయ్ముఖ మెప్పుడగునో యప్పుడు భగవంతుడు
స్వయముగా యోగనిద్రనుండి మేల్కొని భగమును సృష్టించు
టకు సంకల్పించును. శ్వాసము లేని యోగనిద్రాదశ యనగరి-
రమే శ్వాసముతోఁ గూడిన యా పరాత్పరునియొక్క యీ
సృష్టి జేసెడి నవస్థ (అనగా సిస్మత్) యగును. పురాణాదుల
యందీ విషయమును గూర్చి యనేకరీతులుగా వర్ణించి యు-
న్నారు. ఈ యవస్థయే వేదములందు వర్ణింపఁబడినది.

“ ఏకోఽహం బహుస్యాం ప్రజాయేయ ”

నే నేకము నుండి యనేక మగుదుచుగాక! ప్రజలను సృ-
ష్టించెదనుగాక! భగవంతుని యీ సిస్మత్పరమావస్థయైన మొదటి
భావమును బ్రహ్మకుఁ గలిగించి పూర్వకల్పము ననుసరించి
సృష్టిని విస్తరింపఁ జేయ మొదలిడె. ఈ సృష్టిక్రియాదశలో
వచ్చిన నిశ్వాసమే వేదరాశిని బ్రకటించుచున్నది. అందువలన
నిష్క్రియుండగు భగవంతునియందలిప్రథమక్రియాసూచనయే
క్రియాశక్తి కథిష్ఠాతగా నున్న బ్రహ్మయును గ్రియతోడనే

కూడిన స్వాభావిక జ్ఞానముయొక్క వికాసమే నిఖ్యాసరూపముతో వెడలిన వేదముల వికాసమై యున్నది. ఎందులకన? భగవంతునితో జ్ఞానబలక్రియలు స్వాభావికములై యున్నవి. ఇవియే పరమాత్మవలన వేదము వికసించుటకును, బ్రహ్మహృదయమునందు వేదము లుండుటకును హేతుభూతములైనవి. కాన నివి యపౌరుషేయములు. ఇందు సందియమేమియు లేదు. ఇట్టి గంభీరవిజ్ఞానము మనుస్మృతితో బ్రహ్మత్వత్పత్తితోఁ గూడఁ జేర్చఁబడినది. పరమాత్మ తన తనువు నుండి వివిధప్రకాశస్పష్టిఁ జేయవలెనని తలఁచి తొలుత జలమును గలిగించినఁడని మనువు చెప్పినట్లేవలె కిందుఁజెప్పియున్నాము. ఈ జలము సాధారణజలముగాదు. స్పష్టి మహత్త్వస్వయి మొదలగువానినుండి క్రమముగాఁ గలుగును. మొట్టమొదటనే పంచభూతాత్మక మైన జల మేర్పడుటకు వీలులేదు. నీని వ్యత్యాంతము శ్రుతియందు స్పష్టికరింపఁ బడి యున్నది.

“తమ ఆసీ త్తమసా గూఢ మగ్రే ప్రకేతం సలిలం సర్వమాకరిం”

(ఋగ్వేదము)

దీని భాష్యముగో నాయనాచార్యులవారిట్లు చెప్పుచున్నారు.

“సలిలం, సత్ గతౌ, బౌజాదికః ఇలచి ఇదం దృశ్యమానం

సర్వం జగత్ సలిలం కారణేన సంగత మవిభా గావన్న మాసీత్ ”

కారణములో నీన మైన సమస్తిరూపమైన సంస్కార
మే యీ సలిలము. దీనికే “అప్” లేక “కారణవారి”
యని చెప్పబడనది. పరమాత్మ సృష్టిజేయఁ దలఁచి తొలుత
నీ సంస్కారరాశుల నుద్బోధనము జేయుచున్నాఁడు. ఇదియే
మనుస్మృతిలోని కారణవారి రూపజలవిష్టానము. ఈ ప్రకార
ముగా మరుపు వచ్చించి నట్లు సంస్కారరాశి యవ్యాకృతదశలో
మెలఁకువఁ బొందిన పిమ్మట పరమాత్మ దానినుండి దిన
క్రియాశక్తిరూప మైన బీజము నుంచును.

ఈ క్రియాశక్తియే వృద్ధిని బొంది మిక్కిలి కాంతి గలి
గిన మహాసూర్యునివలెఁ బ్రకాశించుచున్నది. నీనినుండి బ్రహ్మ
దేవుఁ డావిర్భవించెను. దీనివలనఁ దేలిన సారాంశ మేమనఁగా,
భగవంతునకు సృష్టించెడి కోర్కె గలిగిన మీఁదఁ బొత్తుగా
వికారములు లేని ప్రకృతియందేని క్రియాశక్తి గలిసెను.
దానినుండి బ్రహ్మ బయలుదేరినాఁ డని తెలియుచున్నది. ఈ
సృష్టియొక్క ప్రారంభదశ మనోవాదా మనోచరము. ఇదియే
జ్యోతిష్మతియగు కారణవారియందుఁ గ్రియాశాలినియును,
సమష్టిప్రాణశక్తియు నైన బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమై యున్నది.
ఈ విషయముఁ గూర్చి యధర్వవేదములోని ములశకోపనిషత్తు
లో నొక చక్కని మంత్రము లభించుచున్నది

“తపసా చీయతే బ్రహ్మ, తతోన్న మభిజాయతే

అన్నా త్ప్రాణో మన సృత్యం లోకాః కర్మసుచా మృతం ”

దీనికి శ్రీజగద్గురు శంకరభగత్పాదా చార్యులవారు
తమభాష్యము నం దిట్లు వ్రాముచున్నారు.

“తవసా జ్ఞానేన ఉత్పత్తి విధిజ్ఞతయా భూతయోగ్యత్వగం బ్రహ్మ
చీయతే ఉపచీయతే ఉత్పిసాచయవ దిదం జగ నంకుర మివనీజ ముచ్ఛా
నతాం గచ్ఛతి పుత్ర మివ పితా హస్తేణ ఏవం సర్వజ్ఞతయా సృష్టిస్థితిసం
హారశక్తి విజ్ఞానసత్తయా ఉపచితాత్తతోబ్రహ్మణః ఆన్నం అద్యతే భుజ్య
తేత్యన్న మవ్యాకృతం సాధారణం కారణం సంసారిణాం వ్యాచిక్షి తాఽ
వస్థాయాపేణ అభిజాయతే ఉత్పద్యతే తతశ్చ అవ్యాకృతా చ్ఛిక్షి తా
వస్థా దన్నా త్పాణో హిరణ్యగర్భో బ్రహ్మణో జ్ఞానక్రియాశక్త్యభిష్టితో
జగత్సాధారణోఽవిద్యా కామ కర్మభూత సముదాయ నీజాంకురో జగ
దాత్మా అభిజాయతే ఇత్య సుపంగః ఇత్యాది ”

దీని భావార్థ మేమన, భూతములకుఁ గారణుండగు
బ్రహ్మ తపోద్వాగమున వృద్ధి బొందుచున్నాఁడు. పిమ్మట నతని
వలన నన్నము (అనఁగా సవ్యాకృతముగు ప్రకృతి) వ్యాకృత
ప్రాయ మగు దశకు వచ్చి ప్రకటన మగుచున్నది. ఈ భావ
మునే “అపవన ససర్జాదా” అను దానితో నునుపు వర్ణించి
యున్నాఁడు. తరువాతఁ బరసూక్ష్మమొక్క తపశ్శక్తిచేఁ
బొందఁబడిన యావికారములేని ప్రకృతినలన సమష్టిప్రణా
యాపి యైన హిరణ్యగర్భ ముద్భవించెను. ఇదియే “హిరణ్య
గర్భ స్సమవర్తతాగ్రే” మున్నగు శ్రుతులచే వర్ణింపఁబడిన
బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమైయున్నది. భాష్యకారులగు శ్రీశంకర
భగవత్పాదాచార్యులవారిచే హిరణ్యగర్భుఁడు.

“ బ్రహ్మణోజ్ఞానక్రియాశక్త్యధిష్ఠితో జగదాత్మా ”

యని వర్ణింపఁబడెను. మనస్సు, సత్యము, లోకములు
మున్నగునవి దేనిచే సృజింపఁబడుచున్నవో యాక్రియాశక్తి,
సృష్టికారిణియు నిం దీవఱకే వర్ణింపఁబడియున్న జ్ఞానశక్తి, భగ
వంతుని నిశ్వాసరూపముగా బయలు వెడలిన వేదరాశియై యు
న్నది. ఈ రీతిగా సృష్టికీ, బూర్వమే స్వయముగాఁ బరమాత్మ
నుండి బ్రహ్మతో వేదోదయ మగుచున్నది, ఆకాగణమున
వేదమున కపౌరుషేయత్వము చెప్పటలో శంకింపవలసిన యవ
సర మేమియులేదు. ఇంకఋషుల యంతఃకరణమునం దేరీతిగా
నేయవస్థలో వేదములు బయలు వెడలినవో దేనివలన సపౌరు
షేయత్వమున కే హానియు రానేనదో యది చూపఁబడఁ
బోవుచున్నది. ఏ సృకారముగా సమష్టిప్రాణము (అనఁగా
బ్రహ్మాండ ప్రకృతిగతమైనదియు, వ్యాపకమైనదియు నగు
ప్రాణమే) బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమో, యే వ్యాపకప్రాణము
వలన వేలువేలు జీవులయొక్క శరీరమునందుఁ బ్రాణశక్తి
విభజింపఁ బడుచున్నదో యా రీతిగానే సమష్టిగా నుండు సంతః
కరణము (అనఁగా బ్రహ్మాండప్రకృతిలో వ్యాపింపఁబడిన యం
తఃకరణమే) చతుర్ముఖబ్రహ్మకు స్వరూపమై యున్నది. ఈ
వ్యాపక మైన యంతఃకరణమువలననే వ్యష్టిరూపముతో
భిన్నభిన్నజీవుల కేంద్రమునందు భిన్నభిన్నములగు సంతఃకర

ణములుగాఁ జిక్కుచున్నవి. ఇందలి మనశ్శబ్ద మంతఃకరణమును
 జెప్పునది. ఆయంతఃకరణము, మనో బుద్ధి చిత్తాహారము
 లను నాల్గుతత్వములతోఁ గూడికొనినది. ఇవియే సమష్టిగా
 విచారింపినచో బ్రహ్మకు నాల్గుమొగము లైనవి. ఇప్పుడు దీని
 వలనఁ బ్రత్యేక మైన యంతఃకరణమునకుఁ గూడ జతుర్ముఖ
 బ్రహ్మసంబంధ మున్న దని సిద్ధాంతమైనది, కారణ మేమన
 ప్రత్యేకవ్యవ్యంతఃకరణము సమష్టింతఃకరణమౌచి యిది చతు
 ర్ముఖబ్రహ్మయొక్క యంశమైయున్నది. ఇప్పుడు విచారణ
 యంతఃకరణ మేమనఁగా ఋషులేదశలో వేదమంత్రములను
 జూచి రనునది. ఋషులు తనోమోగములమూలమున సమాధి
 యందున్న సమయములో వేదమంత్రములఁ జూడఁ గల్గుదురు.
 అట్టిదశలో నీ సర్వమంత్రములు వారి దివ్యదృష్టికి స్పష్టముగా
 గోచరించును. ఆ దశ యెట్టిదో విచారింపఁబడుచున్నది. ఆంతః
 కరణము సమష్టియనఁది తన గుండ్రయములందుఁ జిక్కుకొని
 యుండుట జీనభావలక్షణమగును. ఇందువలన వ్యాపక మైన
 యంతఃకరణమునకుఁది వేరుసంగమవలన జీవుఁ డల్పజ్ఞుఁ డగు
 చున్నాఁడు. అయితే జితేంద్రియుఁడగు యోగి తన యంతఃకర
 ణమును నింద్రియములనుండి వేరుగాఁ జేసి వ్యాపకమైన సమ
 వ్యంతఃకరణముతోఁ గూడ గల్పినప్పుడే యతనికి సమాధి

యగును. ఋషు లీసమాధిదశయందే వేదమును జూచుచు
 న్నారు. అందువలన నీ దశయందు వ్యాపకాంతఃకరణము
 (అనఁగాఁజతుర్ముఖబ్రహ్మతోఁగూడ సూక్ష్మరాజ్యము) నందు
 ఋషులకుఁ దాదాత్మ్యము గల్గుచుండును. దీనిబట్టి బ్రహ్మ
 మూలమున వేదములు పొందుటయు సమాధిలో నున్న
 ఋషుల యంతఃకరణమందు వేదములు ప్రకట మగుటయు
 నొకటే. పరమాత్ముని యే భావములో వేదములు స్వయ
 ముగాఁ బ్రకటమైనందువలన నపౌరుషేయము అని శబ్దబడు
 చున్నవో యాభావము ఋషులకు సమాధిదశలోని భావము
 మూలమున లభ్యమై యున్నది. కారణ మేమన? జీవుఁడును
 బ్రహ్మము నొకటి యగుటం బట్టియే. కేసల మవిద్యనుబట్టి
 జీవుఁడు, దేశము, కాలము, వస్తువుల మూలముస్థూలముగాను
 సూక్ష్మముగాను పరిచ్ఛిన్నుఁడు. ఇతఁ బరమాత్మయో దేశ
 కాల పాత్రముల మూలమునఁ బరిచ్ఛిన్నుఁడు గాఁడు. విషయ
 ములం దపేక్షగలిగిన జీవుని యంతఃకరణ మింద్రియమువలన మగు
 టచే దానియందుఁ బరిచ్ఛిన్న భావ ముండును. సమాధిదశ
 యందు వ్యస్థిగానుండు సంతఃకరణమింద్రియములనుండి వేరయి
 వ్యాపకాంతఃకరణమునందుఁ గలిసిండును దానికిఁ బరిచ్ఛిన్న
 భావము నశించి బ్రహ్మభావముతోఁ గూడ సూక్ష్మరాజ్యము
 నందు నొకరూపమే కలుగుచున్నది. ఈ యేకాకారిత్యము

యొక్క ఫలమే వేదము. ఇందువలన నాసమయమునందు వేదము
 టలు చూడబడునో యామాటలన్నియు భగవద్వాక్యములు,
 సపౌరుషేయములు, సగుట కే సాక్షియమును లేకు. అందు
 వలన వేద మపౌరుషేయమైనది. కాబట్టి వేదము పరమార్థ
 యొక్క నిశ్వాసరూప మైన దనినను, బ్రహ్మహృదయ ను
 దున్న దనినను, దేవర్షి బ్రహ్మహృదయతఃకిరణమనగా బ్రకాశిత
 మైనదన్నను నొకయర్థము నిచ్చు సిద్ధాంతములేసుమీ

— { వేదమిశ్వరావిరూపమగుటకును
 బూర్ణమగుటకును గారణములేమి ? } —

వేద మపౌరుషేయము. వేద మిశ్వరావిరూపము. ఈ విష
 యమునందు వైజ్ఞానికాలోచన మనసరము లేకు. అదృష్టము
 తుండగు నే పురుషుని నిర్మలాంతఃకిరణమనగా వేదజ్ఞానార్థము
 ప్రతిఫలించినదో యతఁడే, యుప్రకారముగా భాషతో, భాష
 ములతో, మఱియుఁ బూర్ణత్వముతోఁ గూడికొనిన గ్రంథము
 పరిచ్ఛిన్నమగు ప్రకృతిగల మనుష్యుని మూలమున నిర్మలము
 టకు శక్యమగునా? కాదా? యను విషయము స్వయముగా
 దెలిసికొనఁగలము. వైదికభాషనుగూర్చి నిమిషసేపు సమీక్షింప
 నుత్పత్తి కనుఁ గొనుము. మనుష్యుని నుపాష్య మే భాషను
 బ్రకాశింపజాలునో యజ్ఞానికంటె వైదిక సలస్కృతభాష
 మొక వైలక్షణ్యము గల్గెయున్నది. ఇది వేదము ప్రసవము

యింతింత యని చెప్పఁగలమా! సర్వశక్తి సంపన్నుఁడును, ససం
తుఁడును, సగు పరమేశ్వరుని ముఖమునుండి బయలు వెడలిన
యొక్కొక్క మంత్రమునందు ససాతమైనశక్తి నిండియున్నది.
ఈ మంత్రములను సరియైనయచ్చారణముతో సిద్ధి జేసికొనిన
వారికి సకలమనోరథములు ఫలింపఁగలవు. ఇట్లే యామంత్ర
ముల సపస్వరములతోడను. సప్రప్రయోగములతోడను నుప
యోగించినచో హానులుగూడఁ గలుగఁగలవు, ఇనన్నియు
వేదాపారమేయత్వము దెలియఁబరచు బలవల్లక్షణములై
యున్నవి. ఇవియే కాక పూర్ణుండగు భగవంతుని వాక్యరూప
మైన వేద మెల్లవిధములఁ బూర్ణ మని చెప్పట ప్రధానలక్ష
ణమై యున్నది. మనుష్యుని బుద్ధిపరిపాకమును బట్టి విరచింపఁ
బడిన యే పుస్తకమైనఁ గాని మనుష్యబుద్ధిపరిమితికి లోబడి
నదియుఁ బూర్ణముగానిదియు సగుటం జేసి యాగ్రంథమునకు
సర్వాంగీణపూర్ణత్వ మెన్నటికిని గలుగనేరదు. వేదము మాత్ర
మట్లుగాదు. వేదమునందు జీవుఁ డభ్యుదయము, నిశ్చేయస
ములను సాధించు విషయముయొక్క పూర్ణత్వమును, జీవునకుఁ
త్రివిధశుద్ధిని సుపాదించి ముక్తిని బొందించెడి యర్థము, కర్మము
నుపాసనము మఱియు జ్ఞానముయొక్క పూర్ణత్వమును, సాధకు
నకు సత్వరజస్తమోగుణమయమైన ప్రకృతియొక్క ప్రత్యేక
మగు స్తరమును నిరీక్షణము జేయించి ముక్తి నొసంగెడి గుణ

ముల పూర్ణత్వమును, గలదు. ప్రపంచము భావమయమైనది. భావమయుఁ దైన భగవంతుని సత్తా గూడ ప్రపంచమునందు నిండి నిబిడికృతమై యున్నది. కాబట్టి భావములను జక్కఁగాఁ దెలిసికొనెడి జ్ఞానముచేత భావములను గ్రహించి భగవంతునిగూడఁ జెందవచ్చును. దీనినిబట్టి వేదమునందు మూఁడురీతులుగా నుండు భావములయొక్క పూర్ణత్వమును గలదు. ఈప్రకారముగా నెన్నివిధముల విచారించినను వేదముయొక్క సర్వాంగీణపూర్ణత మనకుఁ దెలియుచు నపారపీయతవ్యము లెస్సగా సిద్ధించునున్నది. ఇందు నందియ మేమాత్రమును లేదు. ఇతఁమీఁదఁ బైనఁ బెప్పుఁబడిన విషయములు ప్రత్యేకప్రత్యేకముగా విచారింపఁబడఁజూపుచున్నవి. మనుష్యులు బుద్ధి తమతమ యోగ్యతల ననుసరించి యుపాలోకమునకు సంబంధించిన యభివృద్ధిని బరలోకమునకు నుపాధించిన స్వర్గదలయందలిసుఖభోగహంబోన్నతిని మరలయు నిత్యమునందును మైన మోక్షపదమును గోరుచున్నది. ఈ మూఁడువిధములగు నున్నతుల యందే మానసియ మగు నున్నతియొక్క పూర్ణత గలదు. అపారపీయ మగు వేదము సోటిలేనట్టి మంచియుక్తులములమున మూఁడురీతులగు నున్నతులవిధిని జూపియున్నది. నేటికాలమున నుపనందార్థపెట్టి (పైనున్న) యభివృద్ధినిఁ జూచి మనుష్యులు ముగ్ధు లగుచున్నారు. నారు

తమప్రాచీనవేదవిద్యయొక్క గంభీరభావమును మరచి “కృషి కులగానము” అని చెప్పుటకుఁగూడ వెనుఁజీయకున్నారు. కాని దీర్ఘముగా విచారించిచూచినమీఁద వేదముయొక్క మహిమ, గంభీరమ, వారికి బాగుగాఁ దెలియఁగలను. ఋగ్వేదముయొక్క నాల్గవమండలమునందును, బుదియవమండలము నందును గృషియున్నతివిషయమై స్తోత్రాదికము గనుపడును. ఇవన్నియు వ్యవసాయమునందలి పనులు, దానికిఁ బనికివచ్చు యంత్రములు, గోవులు, మహిషములు, మున్నగుగృహపశువుల యభివృద్ధికై భగవంతునిఁగూర్చి చేయఁబడిన ప్రార్థనలై యున్నవి. నవీనపదార్థవిద్య (సైన్సు) యున్నతి కనులకుఁ జిత్రము గొల్పఁగలదు. బుద్ధికిఁ బ్రమాదములను గల్గించఁగలదు. అయితే దూరదర్శులును, బరిణామదర్శులును నుదారస్వభావులును, గరుణాళువులు సగు మహిమలు సైన్సు (నవీనపదార్థ విద్య) యున్నతిచేతఁ బ్రపంచమున నొకవైపునందలిమనుష్యులు సుఖులును ధనులును సగుచున్నారనియు మఱియొక భాగమందలి మనుష్యులు మిక్కిలిదరిద్రులును దుఃఖభాగులును సగుచు రనియుఁ దెలిసికొనియుండిరి. ప్రస్తుతకాలమున నే దేశము లందు “సైన్సు” అభివృద్ధిఁ బొందియున్నదో యాదేశములందలి యవస్థ చూడఁదగును. వెండియు వానిగాలి భరతఖండ మందు వీచుటచేత భారతదేశపు ప్రాచీనస్థితి నవీనస్థితి రెంటిని

గలిసి విచారించిన పిమ్మటఁగూడఁ దొలుత భారతదేశము
యొక్క యార్థికస్థితి యెట్లుండినదో యిపుడెట్లున్నదో తెలియఁ
గలదు. ఈ విషయమంతయు మహర్షినగేణ్యుల నిశితబుద్ధికి
గోచరముకాకుండ నుండలేదు. ఇందువలననే సమత్వముగోరు
మహర్షులు స్థూలములైన సాపత్తు సుఖములకుఁ గృషి, గోర
క్షణము, మొదలగు నానివిషయము మిక్కిలియెక్కువగాఁ
జెప్పుచుండిరి. దీనివలన సమస్త దేశములును సమనానాహముగా
సుఖముతోడను, శాంతితోడను, విరాజిల్లినవి. ఇది భగవం
తుని కోరికయై యుండినందువలన వేదమునందు వ్యవసాయాంభి
వృద్ధికై భగవంతునిగూర్చి చేయఁబడిన ప్రోత్తములు గలప్ర.
రెండవది వేదమునందు “సైన్సు” విషయముగూడఁ దక్కువగా
లేదు. ఋగ్వేదమునందు సముద్రయానము, బృహన్నాళికము
మున్నగు యుద్ధాస్త్రములు పెక్కురకములు యాగ్వేదాస్త్ర
ములు, రణవిద్యమొదలగువానికొకఁగూడఁ బ్రమాణములు చిక్కు
చున్నవి. నేడు ప్రాచీనమైన మిశ్ర (Egypt) తోక బాబులును
(Babylon) యొక్క తాలికంబమును జూచి జన మాశ్చర్య
పడుచున్నది. కాని యాహ్మతైన హిందువులు శిల్పకార్యము
లం దెట్టి నేర్పరులైరో యది ఋగ్వేదముయొక్క రెండవ,
యెడవమండలములం దున్న ప్రమాణములవలనఁ దెలియు
చున్నది. అందు వెయ్యిస్తంభములతోఁ గూడిన విశాలమున

యట్టాలికవర్ణన మున్నది. ఇదియుగాక యనేకరీతుల నుండు నేతపనులయు, శిల్పకళలయు, ధాతుద్రవ్యములయు నిర్మాణము మున్నగువాని మూలమున భారతదేశము వాస్తవముగా బంగారు గనెడి భారతమే యై యుండెను. ఇందులకుఁ బ్రమాణములు ఋగ్వేదములోఁ ప్రథమ చతుర్థపాండలములందుఁ బెక్కుతెన్నులఁ జిక్కుచున్నవి. ఐహికములగు సుఖము ఐశ్వర్యములకై వేదమునందు సకలవిధముల నుండు సాధనములు నిస్సంశయముగా దొరుకుచున్నవి.

“ప్రత్యక్షేణాఽను మిత్యావా, యస్తావా యో న బుధ్యతే
ఏనం విదంతి వేదేన తస్మా ద్వేదస్య వేదతా॥

తాకికమగు ప్రత్యక్షప్రమాణముచేఁ గాని యనుమాన ప్రమాణముచేఁ గాని యేది బోధింపఁబడఁజాలదో యట్టి యతాకికవిషయముపై సాధకుని నేర్పరచి దివ్యమైన సుఖమును నెడతెగనియానందము నొసంగుటయే వేదమునకు వేదత్వమై యున్న ధని స్మృతి వక్కాణించుచున్నది. వేదమునందు జ్యోతిష్టోమము, దర్శపూర్ణమాసాది బహువిధయజ్ఞములవిధులు విశదీకరింపఁబడినవి. ఇవి యాచరించినందునలనఁ గోరికలు గల సాధకులు స్వర్గమునకు సంబరధించిన యనేకసుఖము లనుభవింపఁజాలుదురు.

త్రైవిద్యా మాం సోమపాః పీతపాపాః
యజ్ఞై రిష్టా స్వగతిం ప్రార్థయంతే

తే పుణ్య మాసాద్య సురేంద్రలోక

మన్నంతి నివ్యాన్వివి నేవభోగాః॥

వైదికకర్మము నానరించువాఁడు యజ్ఞావాగమున
భగవంతునికుఁ బూజ గావించి యజ్ఞమునందు నిగిలిన పోయి
రసమును ద్రాగి పాపరహితుఁడై స్వర్గలోకమును గోరుచు
న్నాఁడు. ఇట్టి జనుఁడు పుణ్యవిపాకరూప యైన యంద్రలోక
మునుబొంది యందలిదేవత లనుభవించు సుందరిసుఖము లు
ననుభవించుచున్నాఁడు. అధర్వవేదీగముగడకోపనిషత్సూక్తి
“ఏహ్యేహీతి తమాహుతయస్సవర్చ సమాన్యస్య క్షిప్రీర్యజమానం వహన్తి
ప్రియాంవాచమభివదన్త్యోర్చయన్త్య ఏవహ పుణ్యస్సకృతో బ్రహ్మలోకః॥

ప్రకాశమానము లైన యాహుతులు యాహుంనుని
“రమ్మ రమ్మ” అని పిలుచుచు సూర్యకీరణములమూలమున
బుణ్యమయ మైన బ్రహ్మలోకమునకుఁ దీసికొనిపోవుచున్నవి.
మంచిమాటలు, పూజలు మొదలగువానితో నతనికి నేవజేయు
చున్నవి. “అపామసోమంఽన్యతాంభూమి” మేమని పోమపానమున
జేసి యమరుల మైతిమి. ఈమొదలగు పద్యులతోనిగల నున్న
దేవలోకములయందలి సాటిలేని సుఖలోకములు వేదకృతచేతనే
సాధింపఁదగినవియై యున్నవి.

మూడవది ప్రకృతిపారావార పారంగతమును, మనో
వాచామగోచరము నగు బ్రహ్మవర్ణసము వేదమునదిట్లున్నది.

“న తత్ర సూర్యో భాతి న చంద్రితాగకం
 నేమా విద్యుతో భంతి కృతోఽయమగ్నిః
 త మేవ భాస్త మనుభాన్తి సర్వం
 తస్య భాసా సర్వ మిదం విభాతీ”

ఎందు సూర్యుడు గాని, చంద్రుడుగాని, నక్షత్రములు
 గాని, విద్యుత్తు గాని, యగ్నిగాని ప్రవేశింపజాలదో, యేది
 సర్వాతీతమైయున్నదో, దేనియొక్క శేజస్సుచేతను, జ్యోతిచేతను
 సర్వప్రపంచములు ప్రకాశించుచున్నవో యట్టియానందమయుఁ
 డై న పరమపురుషుని సాక్షాత్కారముఁ జేసికొనుటవలన సాధ
 కునకుఁ గలిగెడియనస్థ యీరీతిగా వర్ణింపబడుచున్నది.

“భిద్యతే హృదయగ్రంథి భిద్యంతే సర్వసంశయాః
 క్షీయంతే చాస్యకర్మాణి తస్మిద్వృష్టే పరావహే”

పరమాత్మదర్శన మైవపుడు హృదయమును గున్న య
 విద్యాగ్రంథి విడిపోవును. సమస్త సంశయములునశించును. సం
 చిహ్నములును గ్రియమాణములు నగు నెల్లకర్మములు తమమై
 పోవును. మఱియు

“యతో వాచో నిపర్తంతే అస్రావ్య హససా సుః
 ఆనందం బ్రహ్మణో విద్వా న్న విభేతి కుతశ్చన”

వాక్కులు దేనిని బ్రకటించుటకై బయలుదేరి యసమర్థ
 ములై వెనుకకు మరలిసవో, దేన్నివై మనోగతిగూడఁ బ్రసరింపఁ
 జాలదో యట్టి యానందమయ మైన పరమపదము నెఱుంగుట

వలన సంసారభయము నష్టమయి పోవుచున్నది. ఇట్టి విషయమందు “సైన్సు” ఒకలెక్కయూ? ప్లేటో (Plato) మరియు “కాంటు” (Kant) మహాశయిలపరిశోధనములును బహుభూతములైనవి. సోక్రేటిస్ (Socratis) యందు పండితుఁడగుఁడొకఁడొకఁడై ముక్కలమాత్ర మేరుకొనుచున్నాఁడు. ఇట్టి బ్రహ్మానందమును బొందించి నిశ్చేయసలాభము గలిగించి శక్తి దేనియ్యవలెనున్నచో నది యెల్లగీతులను బూర్ణుఁడగు భగవంతుని నిశ్శబ్దసూప మైన వేదమునందే యున్నది. ఇదియే వేదము లపరమ పేయము లనుటకుఁ బ్రబలప్రమాణము. ఇందునందియమేయి యులేదు.

పరమాత్మ పూర్ణుఁడు. జీవుఁడపూర్ణుఁడని అయితే జీవుని యందుఁ బూర్ణత్వముయొక్క బీజ మున్నది. ఇట్టి బీజమును వృద్ధిపరచి పూర్ణముగాఁ బ్రకటించి పూర్ణుఁడగుటయే సర్వసాధనములయొక్కయు సకలశాస్త్రములయొక్కయు లక్ష్యము. ఈ శాస్త్ర మపూర్ణుఁడైన జీవునిఁ బూర్ణునిగాఁగఁగి బ్రహ్మసూక్తుని గావించుచున్నదో యా శాస్త్రమే సంపూర్ణజ్ఞునది. మరుష్యులచే రచింపబడిన శాస్త్రము లన్నిటి పిదపొందినవిగాఁగి ప్రకృతిలో నొకయగళమును వర్ణించునవియని వివేకులగు పురుషులు చెలిసికొనుటగలరు. కొందఁ తొకయగళమునుగూర్చుకొని గొందఱు మఱియొక యంశమునుగూర్చుకొని, గొందఁ తొక

యంశములో నొక విషయమును బ్రధానముగాను, రెండవ విషయమును గౌణముగాఁ జేకొని వర్ణించుచున్నారు. కాని యపారపేయ నుగు వేదములో సేవిషయమునందు సపూర్ణత యేమాత్రమును లేదు. ఈప్రకారముగాసపూర్ణత్వమేయందున్న యెడల వేదము భగవద్వాక్యమే. గాకపోయెడిది పూర్ణమైన ప్రకృతియే పూర్ణఽఽఽన బ్రహ్మనుబ్రకటింపఁగలదనుసీమాటయే విజ్ఞానసిద్ధి. భారతదేశము పూర్ణప్రకృతితోఁ గూడికొని నది. అందువలన మోక్షభూమియని చెప్పఁబడుచున్నది. ఎప్పుడు జీవునకు సంబంధించిన ప్రకృతి పూర్ణత్వమును బొందునో యప్పుడే యట్టి యపూర్ణఽఽఽన జీవునకుఁ బూర్ణత్వమును బ్రహ్మభావమును బొందుట మూలమున ముక్తి గలుగును. ప్రకృతి, స్థూలము, సూక్ష్మము, కారణము, లేక అధిభూత, అధిదైవ అధ్యాత్మము లను మూడుభాగములతోఁ గలిసియున్నది. మనుష్యునియందు దీమూడుపర్వము లపూర్ణముగాఁ గలవు. అందువలన ఆధిభౌతికపూర్ణత, ఆధిదైవికపూర్ణత, ఆధ్యాత్మిక పూర్ణత మనుష్యులకు సంభవించిన తరువాత జీవుఁ (మనుష్యు జీవు) ఁడు బ్రహ్మరూపుఁడు గాఁగలడు. ఇందులకై యాధిభౌతి కాధిదైవి, కాధ్యాత్మిక త్రివిధశుద్ధిఁ జేయుటకై యుపాయము లేశాస్త్రమునందుఁబూర్ణముగాఁజూపఁబడినవో యట్టిశాస్త్రము పూర్ణము, భగవద్వాక్యమును గాఁగలను. జీవునకు శరీర

మాధిభౌతికము, మన మాధిచైవికము బుద్ధి యాధ్యాత్మికము
 నై యున్నది. శరీరశుద్ధి కర్మమూలమునను, మనశుద్ధి యుపాస
 నాద్వారమునను, బుద్ధిశుద్ధి జ్ఞానమూలమునఁగోఁగలదు. అందు
 వలన నేశాస్త్రమునందు సమాసముగాఁ గర్మము, నుపాసకము
 జ్ఞానము లనెడి మూఁటియొక్క యుపదేశము సామ్యార్థముగా
 నుండునో యదియే భగవద్వాక్య మగును. భగవద్గీతలోని పదు
 నెనిమిది యధ్యాయములందును గర్మము, ఉపాసనము, జ్ఞాన
 ములను మూఁడింటి యుపదేశము సమాసరూపముగా నున్నది.
 మొదటి యాఱధ్యాయములలో విశేషించి కర్మవిషయమును
 దరువాతి యాఱధ్యాయములలో విశేషించి యుపాసనావిషయ
 మును, మిగత యాఱధ్యాయములలో విశేషించి పముగా జ్ఞాన
 విషయమును వర్ణింపఁబడియున్నది. ఎందున నేమాత్రమును
 బక్షపాతముచూపఁబడలేదు. ఎందుల కనఁగా భగవద్గీత సాక్షా
 ద్భగవంతుని ముఖకమలమునుండి వచ్చిన సాక్ష్యాన్వితమైన
 యున్నది. ఈ గుణమే వేదమునందుఁగూడఁ గనుపడుచున్నది.
 వేదము, సంహిత, బ్రాహ్మణము, నూతనము ఆరణ్యకము లేక
 వానికి విస్తారరూపములైన యుపనిషత్తు లని మూఁడుభాగము
 లుగా విభాగింపఁబడినది. ఇందు గీతారీతిగ మూఁడుభాగములం
 దునుగర్మము, నుపాసనము, జ్ఞానములు వర్ణింపఁబడియున్నను
 సంహితాభాగమందుఁ బ్రధానముగాఁ నుపాసనాశాండము

యొక్కయు, బ్రాహ్మణభాగమునందుఁ బ్రధానముగాఁగర్మకాండ
ము యొక్కయు, నుపనిషద్భాగమునందుఁ బ్రధానముగా జ్ఞాన
కాండముయొక్కయు వర్ణనమున్నది. పరమాత్మ సచ్చిదానంద
రూపుఁడు.

అతని సత్సత్తతోఁ గూడఁగర్మమునకు, ఆనందసత్తతోఁ
గూడ నుపాసనమునకు, చిత్సత్తతోఁగూడ జ్ఞానమునకుసంబంధ
మున్నది. ఈ విషయము లన్నియుఁ బ్రథమసముల్లాసమందుఁ
జెప్పఁబడినవి. వేదము, తన సంహిత బ్రాహ్మణము ఉపనిషత్తు
లనెడి రూపములతో నున్న మూఁడుభాగముల మూలమునఁ
గర్మము, నుపాసనము జ్ఞానములకుఁబూర్ణసాధనములనుజూపించి
జీవునకు సచ్చిదానందముల లభింపఁజేసి యతనిని బూర్ణబ్రహ్మ
భావమునందుఁ బ్రతిష్ఠించుచున్నది. ఇదియే వేదాపారమ్య
త్వము. ఇందు సందియము లేదు. అంగిరోమహర్షులవారు దైవీ
మీమాంస యం దీక్రిందివిధముగా వచించియున్నారు.

“గుణభావమయత్వా ద్భగవద్వాక్యం వేదః”

వేదమునందు గుణములయు భావములయు పూర్ణత్వము
గలదు. దీనివలన వేదము భగవంతుని వాక్య మైనది. గుణమ
యమైనప్రకృతికిఁ ద్రిగుణభేదము సనుసరించి ముఖ్యముగా
మూఁడు స్తరములు గలవు. దీనింబట్టి ప్రపంచమునందు సాత్విక,
రాజసిక, తామసికు లను నీ మూఁడురీతులుగా నుండు జీవులు

దొరుకుదురు. సంసార మనెడి రోగమునకు వైద్యుడుగా నుండు
 వేదముచే మూఁడురీతులుగా నున్న యధికారులకొఱ కాత్మో
 న్మతికరము లగు నుపాయములు చూపబడినందున దానికి
 వేదత్వము, నపారుషేయత్వమును గలిగినవి. తాకికశాస్త్రములు
 లక్షణ మేమన? వానిలో నొకానొక గుణమునకుఁ బ్రాధాన్య
 మిచ్చి యుపదేశింపబడినది. ఒక గ్రంథము సాత్వికగుణమునకే
 యాధిక్య మిచ్చి యుపదేశించును. మఱియొకటి రజోగుణవిశే
 షతను లక్ష్యముగా నుంచుకొని యుపదేశించును. ఇంకొకటి
 తామసగుణమునే ప్రధానముగాఁజేసి చెప్పుచుండును. ప్రకృతి
 యం దొకగుణమే యున్నయెడల యందఱకు నొకవిధముగానే
 యుపదేశించి యొకవిధినే చూపుటకు పీలుండెడిది. ప్రకృతియం
 దు మూఁడుగుణములు నుండుటంబట్టి దేనియందు సర్వగుణము
 లుగలశీవుల మేలుకొఱకు యత్నము చూపబడినవో యది
 పూర్ణగ్రంథమగును. ఎవనిదగ్గర నెల్లతెఱంగులుగా నుండు
 రోగములను బోఁగొట్టెడి చికిత్సలు గలవో నాఁడే పూర్ణ
 వైద్యుడు. వేదము పూర్ణమును భగవంతునివాక్యము నై
 యున్నది. ఇందువలననే వేదమునందు మూఁడుప్రకారములుగా
 నుండు సధికారులకు నుపదేశ మిబిడియున్నది. వేదమునందు
 సాత్వికుడగు సధికారి యాత్మోన్నతికై జ్ఞానయజ్ఞమును,
 రాజసికుడగు సధికారి యాత్మోన్నతికై రాజసికములగు

సోమాది యజ్ఞములను దామసికుఁడగు నధికారి శ్వేన
 యజ్ఞము లోనగు తామసికయజ్ఞములను జేయనలసినదిగా
 విధింపఁబడినది. ఇది వేదమునకు దూషణము గాదు. పైపెచ్చు
 దానిభూషణమే యై యున్నది. పూర్ణతయొక్క గూఢగ్యమును
 సర్వోత్తమమైన దాని యుచారభావమును నై యున్నది. ఇట్టి
 దానిని బరిచ్చిన్నబుద్ధిగల నేటికాలపువారు చెలిసికొనలే
 వివిధవిధముల నాక్షేపించుచున్నారు. ప్రపంచము దండఱు
 సాత్వికు లైనచో వేద మందఱికొఱకు జ్ఞానయజ్ఞమునే యుపదే
 శించెడిది. జగమునందు రాజసికులు దామసికులు నగు జనులు
 హెచ్చుగా నున్నారు. అట్టివారినిగూడఁ గనికరించి వారికొక
 కాయోన్నతిని గలిగించెడి భిన్నభిన్నోపాయములను జూపించి
 యున్నందుననే యావేదమునకుఁ బూర్ణతయు సర్వజగములకుఁ
 గల్యాణమును గలిగించు సమర్థతయు, నషోరు పేయతయు సిద్ధి
 చును. అట్లుగాక రాజసికులు, దామసికులు నగు నధికారులకు
 గూడ సాత్విక మైన జ్ఞానయజ్ఞ ముపదేశముజేయుటవలన వారి
 బుద్ధిభేదము గల్గించు ననధికారచర్చయుఁ గాఁగలదు. దీనివలన
 వారికి మేలులేకపోవుటయేకాక యనిష్టముగూడ సంభవించును
 భగవంతుఁడు గీతలలో నీ రీతి లిఖించియున్నాఁడు.

“ న బుద్ధిభేదం జనయే దజ్ఞానాం కర్మసంగినాం

యోజయే త్సర్వకర్మాణి విద్వాత్ యుక్త స్సమాచరణ్

ప్రకృతే ర్గుణసమ్మాధాః సజ్జన్తే గుణకర్మసు
తా నకృత్స్నః దో మందా స్కృత్స్నః వి న్నో పచాలయేత్.

అజ్ఞులును గర్మమార్గము నగు దాసక్తులును గోరికలుగల
వారు నగు పురుషులకు బుద్ధిభేదము గలిగింపఁగూడదు. విద్యార్థి
నుఁడు యోగ్యుఁడునగు పురుషుఁడు స్వయముగా ననుష్ఠించుచు
వారి నామార్గమునందు నడిచెడివారలనుగా నొసరింపవలెను.
మందమతియు, నల్పజ్ఞుఁడు నగు జనుఁడు ప్రకృతిగుణముల
యందుఁ జిక్కి గుణములచేతను గర్మములచేతను లిప్తుఁడగుచు
న్నాఁడు. విచారశీలుఁడును విశేషదర్శియు నగు పుష్కల
దేవ్వారిని దఱాలున నాగుణములనుండి నప్పింపఁగూడదు.
కాని మిక్కిలి నేర్పుగలిగిన యధికారమునకుఁ దగినట్టి యుపాయ
మును జూపి తిన్నతిన్నగా వారిని నున్నతిగలవారినిగాఁ జేయు
వలెను. ఇదియే గీతయందలి భగవద్వాక్య. ఈ విజ్ఞానమే వేదము
నందు సంపూర్ణముగాఁ బ్రకటింపఁబడినది. వేదమునందుఁ బశు
హింస మున్నగుకొన్ని విషయములను విధించెడి మంత్రములను
జూచి జను లనేకులు గజిబిజిపడుచున్నారు. ఇంకను బాలమంది
నిజవైదుష్య మదోన్మత్తులై యో లేక సంప్రదాయము నను
సరించినయనుదారభావములవారైయో తమసిద్ధాంతముల నను
సరించు నట్లామంత్రముల కర్థములను జేయ మొదలిడినందురు.

కాని యిదంతయు వేదమునందలి మర్మము గుఱ్ఱెఱుంగ
 ఫలమై యున్నది. వేదమునం దెచ్చట ననబడుమహిమసకు సంబ
 ధించినమంత్రము చిక్కినచో దీనినుండి భగవంతుఁడు జీనహిం
 చేయుట కుపదేశమొసగుచున్నాఁ డను సిద్ధాంత మున్నటికి
 దీయఁగూడదు. ఇట్టివిచారము భ్రమతోఁగూడినది. దీనితాత్ప
 ర్యము నింకను దీనికిసంబంధించిన విషయము నీక్రింద వ్రాయ
 బడుచున్నది.

సత్వరజస్తమో గుణములతోఁ గూడిన య
 ప్రపంచమందు సర్వప్రకారముల నుండు మనుష్యులు గల ర
 యీవఱకే చెప్పబడియున్నది. మరియు గుణముల తారతమ
 ము ననుసరించి రుచిలోను స్వభావముగోను బెక్కుభేదముల
 గలుగుచున్నవి. సాత్వికుఁడగు మనుష్యుఁడు స్వభావముగా
 యహింసాపరుఁ డగుచున్నాఁడు. రజోగుణముగలజనుఁ డీరీతిగా
 నుండఁడు. ఇకఁ దమోగుణముగలపురుషుఁడో వైరీతికిఁ బూర్తి
 గా విపరీతముగా నే యుండును. ఈ మరణముచేత నందఱకు
 సాత్వికవిధియొకటియే సరిపడనేరదు. అందఱికిని వేఱువేఱుగు
 విధముల నేర్పరుపజాలనియెడల వేదము పూర్ణత్వమును, భగ
 ద్వాక్యమును గానేరదు. అందువలన నీవిషయమును విచారి
 చుట యోగ్యమై యుండును. రాజసికములును, దామసికములు
 నగు యజ్ఞములం దెండు హింసయొక్కవిధి యున్నచో యచటి

విధి హింసను వృద్ధిజేయు తలంపుతోలేదు. ఇతనేమన? తగ్గించుటకొఱుకై యున్నది. ఏలయన? జనులు చాలవఱకు రాజసికులుగాని తామసికులుగాని యై యుందురు. వారి ప్రకృతి పుట్టుకనుండియే హింసయం దాసక్తిగలదై యుండును. అవ్వారు సాధారణముగా మాంసమును భుజించుట కిచ్చగించుటగలదు. వారినిఁ దటాలున నాబుద్ధినుండి తప్పించి సాత్వికులను గాఁజేయుటకై యుపదేశించుట, మూర్ఖత్వమును, ననధికార చర్చయుఁగాఁగలదు. అందువలన వారు దేనిచే నట్టి బుద్ధిని విడుచుచుఁ దుదకు సంపూర్ణముగా వదలిపెట్టఁగలరో యీ యపాయ రహితోపాయము వారికిఁ గావలసియున్నది. ఇదియే వేదమునందు వర్ణాశ్రమధర్మ నియమయుతిముగాఁ జూపఁబడినది. మఱియు వేదచోదితమును లోకహితకరమునగు యజ్ఞమును శేయఁదలఁచినవారు ముందుగాఁ గొన్ని యోగ్యతలు గలవారుగా నుండవలెను. వారద్దానిని ధర్మబద్ధులై కావించి వివిధవిధపూజలఁ గావించి బ్రాహ్మణులను సంతృప్తులం జేసి దేవతాప్రసాదరూపముగా యజ్ఞశేషమును భుజింపవలసినదని యం దాదేశింపఁ బడినది.

ఈ యజ్ఞమందు విధివిహితముగాఁ శేయహింస, హింస గానేరదనియు, నిద్దానిని భక్తిశ్రద్ధలతో సక్రమముగా నాచరించి యజ్ఞశేషమును భుజించినవారు సమస్త పాపములనుండి విముక్తులగుదరనియు శాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి.

“ యో వేద విహితా హింసా, నసాహింసేతి కథ్యతే ”

“ యజ్ఞశిష్టేశి నస్సన్తో ముచ్యంతే సర్వకల్మషైః ”

[భగవద్గీత]

ఈ మున్నగు ప్రమాణములు గలవు. ఇట్టి యజ్ఞ మొన
 తింప సంకల్పించినవారికి ముందుగా వందలకొలది ననుష్ఠాన
 ములను, నితర సత్కార్యములను జేయవలసినవిధి గలదు.
 దీనివలన వారి కధికధనవ్యయమును, విశేషశ్రమయు నగును.
 దీనివలన ధనాదులయందు విరాగబుద్ధియు, దమము, శమ
 మును గలుగఁ గలదు. మఱియుఁ గ్రమముగాఁ జిత్తమునందు
 సాత్విక భావమును గలుగును. ఇందువలన హింసాకార్యము
 లందుఁ బ్రీతి తగ్గును. ఈ విధివిహితమగు యజ్ఞశేషమును
 దేవతాప్రసాదరూపముగా గ్రహించుటకు బుద్ధిపుట్టుటవలన
 దానితత్వ మెఱుంగుటకుఁ బ్రయత్నింతురు. తరువాత స్వధర్మ
 మును నిర్వర్తించి కృతార్థులైన వీరే రాజసికములును, దామ
 సికములు నగు క్రతువులందు విరాగమును జంది సాత్వికమగు
 జ్ఞానయజ్ఞమున కధికారులగుట చిట్టచివరఫలమై యున్నది.
 ఇదియే వేదోదారత, ఇదియే వేదపూర్ణత, దీనిపై విచారించిన
 బుద్ధిమంతులు, దేనివలన నెల్లప్రకారముల నుండు సాధికారులకు
 షేషము, నాత్మోన్నతి గలుగుచున్నదో యట్టి భగవద్వాక్య
 రూప మైన వేదమునందే యట్టి నిష్పక్షపాతమగు నుదారభావ
 మున్నదని తప్పక తెలిసికొనుచున్నారు. అదియుఁగాక వేదము
 నందుఁ జెప్పఁబడిన కర్మవిజ్ఞానము ననుసరించి “స్వర్గకామోయ
 జేత” యను నీప్రమాణమువలన వైదికమును, రాజసికమునగు
 యజ్ఞముయొక్క ప్రభావముచేత నాతనికిఁ బరలోకమునందు

స్వర్గము మున్నగు లోకములప్రాప్తి కాగలదు. ఇదియే వేద
 గుణమును విచారించుటవలనఁ గలిగిన పూర్ణమాహాత్మ్యము.
 వేదముయొక్క యపారపేయత్వ మింకను భావపూర్ణత్వము
 నందుఁగలదు. ఈవిషయము మొదటిసముల్లాసమునందుఁ బర
 మాత్మకుఁ గల త్రివిధభావములు ప్రకృతివిలాసము లేక ప్రకృతి
 లయము ననుసరించి సాధకునకు లభించుచున్న నని తీర్మానింపఁ
 బడియున్నది. అతని యధ్యాత్మభావము మాయాకారము నతీతం
 బును, మనోవాచామగోచరమును నిర్గుణంబును, నిస్క్రియ
 యునగు పరబ్రహ్మంబు, అతని యధిదైవభావము మాయగల
 చైతన్యండును, సృష్టి, స్థితి, లయములకుఁ గర్తయగు నీశ్వ
 రుండు. ఇంక నతని యధిభూతభావ మనంతకాలి బ్రహ్మాండ
 మయుండగు విరాట్పురుషుండు, ఇందులకై సర్వకారణుడైన
 పరమాత్మయందు మూఁడుభావము లున్నప్పుడు కార్యబ్రహ్మ
 రూపియగు నీ ప్రపంచమునఁ గూడ మూఁడుభావములు గానల
 యును. ఎందులకన, ఎప్పుడు కార్యము కారణముయొక్క విస్తార
 రమాత్రమై యున్నదో యప్పుడు కారణమునకు దున్న భావ
 ములన్నియు యాకార్యమునందుఁగూడ సవశ్య ముండును
 ఇదియే ప్రపంచమందలి యెల్లవస్తువులలో మూఁడవ మూఁడవ
 భావములు గనుపడుచుండుటకుఁ కారణమై యున్నది. కార్య
 బ్రహ్మమందుఁ బ్రకృతిపురుషులలీల యాగుణభావలీలామాపము

గా ముగింపబడినది. ఇందుకొక్కటై యే మహాత్ముడు ప్రకృ
పురుషులతత్త్వమును గుర్తెఱిగి ముక్తుడగుటకై కోరునో య
నికీఁ బ్రతివస్తువునందు ద్రిగుణములుఁ ద్రిభావములునుఁ నూడ
దగియుండును. తేనిచో ముక్తి కలుగనేరదు. జగత్తునం దనే
గ్రంథము లున్నవి. కాని యీపుస్తకములన్నియుఁ బ్రకృ
మాతయొక్క గ్రంథములను జదువుటకు సహాయమును జేయు
నవి మాత్రమే, ప్రకృతియే వాస్తవమగుగ్రంథము. దీనినేకదా
మహర్షిజనులు యథార్థముగా గుర్తెఱిగి నిశ్చేయసలాభమును
జేందుచుండిరి. దీని నెల్లవోటుల, నెల్లవస్తువులయందును ద్రిగుణ
విలాసము త్రిగుణతారతమ్యము, మఱియుఁ ద్రిభావలీల యెప్పుడు
చూచెదరో యప్పుడేఁ బూర్తిగాఁ దెలిసికొన సగిను. దృష్టాం
తముపై విశదీకరించెదను. మన మధ్యాత్మము, మంత్రస్యము
(ఆలోచింపఁదగినది) అధిభూతము. చంద్రుఁ డభద్రైవము ఈ
విషయమును గుఱించి యీవఱకుఁ బ్రథమసముల్లాసమందు విరి
విగాఁ బ్రమాణము లేబడియుండెను తిరిగి యిచట నిచ్చుట
యనవసరము. భగవంతుడు గీతలలోఁ గూడ “కింత్వప్రహ్లాదీమ
ధ్యాత్మం” యీ మొదలగు ప్రశ్నముల కుత్తరము లిచ్చు నవ
సరమందుమూఁడుభావములలీల పూర్ణముగాఁ జూపియున్నాడు.
ఏది సర్వపదార్థములందుఁ ద్రివిధభావములఁ గనుచున్ననో
యదియే పూర్ణదృష్టి. ప్రస్తుతమం దీవిషయమునఁ జాల గందర

గోళ మగుచున్నది. తరుచుగా మనుష్యులొకభావమునో రెండవ
 భావములనుమాత్రమో చూచి విచారించెదరు. లేక యొకభావ
 మునుమాత్రమే యొప్పికొని రెండవభావమును దోసివేయు
 దురు. ఇదంతయుఁ దప్పు. ఏ వస్తువున కధ్యాత్మభావము నిజ
 మో దాని యధిదైవభావము, సాధిభూతభావముఁగూడ నిజము
 లుగాఁగలవు. ఎట్లుంటేదేని? మనస్సు సత్యమైనయెడల సూత్రవ్య
 మును, జగదుండను, సత్యములై నవి. సత్రములు సత్యములైన
 యెడల రూపతన్మాత్రయుసూర్యుఁడుగూడ సత్యములు. ఎవనిని
 మూఁడుభావములుఁగూడఁ గనుపడుచున్నవో వాఁడే పూర్ణ
 ద్రవ్య. (పూర్తి గాఁజూచువాఁడు) కానిచోఁ బూర్ణదృష్టి లేనినాఁ
 డగుచున్నాడు. ఈప్రకారముగా దేని యొక్కొక్కయువ
 దేశమునందు మూఁడేసిమూఁడేసి భావములుండవనో యదియే
 పూర్ణగ్రంథ మని చెప్పబడును. అట్టి యాసమగ్రభావములతోఁ
 గూడికొనినగ్రంథమే భగవంతునివాక్యము గాఁగలదు. అంకిత
 పుస్తకములం దీపూర్ణత రాజాలదు. గీతలో నొక్కొక్కశ్లోక
 మందు మూఁడేసిభావములు నిండియున్నవి. ఏలయన! గీత భగ
 వద్వాక్యము. దీనిని బరిశోధింప సపేక్షిగలవారు సంతర్దృష్టిసంప
 న్నులైన జనులును దెలిసికొనజాలుదురు. ఈవిధముగా వేద
 ముయొక్క ప్రతిమంత్రమునందును మూఁడేసిభావములు(అధ్యా
 త్మాధి, దైవాధిభూతములు,) నిండియున్నవి. కేవలముక

భావమే కాని కేవలము రెండుభావములే కాని యున్నట్టి
మంత్ర) మొకటిగూడ నీవేదమునకు దొరకదు. “త్రయోర్థా
స్సర్వవేదేషు” ఎల్లవేదములందాధ్యాత్మికాధి దైవికాధిభౌతి
కము లను మూడుభావార్థము లున్న నని స్మృతులందు
వచింపబడినది. స్మృతులతోగూడ

“యథా దుష్కంఠ భక్తంఠ శక్యరాధీ సుమిశ్రితం కల్పితం తే
భోగాయ పరమాన్నం సుఖోపహం తథా త్రైవిధ్య మాపన్న శ్చృతశేష
సుఖాత్మకః నయతే బ్రాహ్మణం నిత్యం బ్రహ్మనందం పరిత్యజం”

అని చెప్పబడినది ఏద్రకారము పాలు బియ్యము,
చక్కెర యీ మూడిటిని గలుపుటచే మిక్కిలి మధురము,
దేవభోగమునకుఁ దగినదియు సగు పరమాన్న మగుచున్నదో
యట్లే యాధ్యాత్మము, ఆధిదైవము, ఆధిభౌతములను నీమూఁ
డుభావములతోఁ గూడినదియు, నమృతమయము సగు వేదము
జ్ఞానియగు పురుషునకు బ్రహ్మనందమును గల్గించుచున్నది.
దీనింబట్టి వేదమునందలి ప్రతిమంత్రమునకు మూడురీతుల
నుండు భావములు, మూడువిధములుగా నుండు సర్థములు
గల వని స్పష్టమగుచున్నది. ఈమూడుభావములు మనుష్యు
లకు సాధారణముగా బుద్ధికి గోచరించునవి గావు. నవీనతా
మున వేదముల యధార్థస్థితిని చెలిసికొనలేక జను లీవిషయమున

శేషముగా భ్రమపడుచున్నారు.

కొందఱు యావత్తుశ్రుతులను స్థూలమగు సాధిభూత భావమునం దర్థముచేయుచున్నారు. కొందఱుక్లిష్టముగాఁగల్గున మొసరించి సర్వమంత్రముల నాధ్యాత్మికభావమునం దర్థముచే యుచున్నారు, ఇదంతయుఁ బూర్ణముగా నిదియు మానవసంబంధమైనదియునగు బుద్ధిలక్షణము. వేదము మనుష్యకృతమైనచో నిట్టికల్పనము సత్యముగాఁగలదు. వేద మపొదుపేయము పరమేశ్వరకృతమునైనందువలన నిట్టికల్పన మెల్లరీతుల ససత్యము. మరియుఁ ద్రివిధ భావపూర్ణవిలాసమే సత్యమైయున్నది. ఒకదృష్టాంతముతో బోధింపఁబడుచున్నది.

ద్వయా మా ప్రాజాపత్యా దేవా శ్చాసురాశ్చ తత్ర కానీయసా

ఏవ దేవాః జ్యాయసా అసురా స్త ఏష లోకోవ్యస్పర్గంతః॥

(ఇత్యాది బృహదాశ్వాకోపనిషత్తు.)

ప్రజాపతీనుండి దేవతలును, రాక్షసులును నిరువురును జన్మించిరి. వారియందు దేవతలు దమ్ములుగాను రాక్షసులన్నలుగానున్నారు. వీరిరువురు నీలోకములందు. బరస్పరము స్పర్ధతోనుందురు. ఈ మంత్రమునందు సురలయు అసురులయు సంగ్రామము వర్ణింపఁబడియున్నది. దీనిని గేవల మొకభావమునందే గ్రహించుటవలన సంపూర్ణమైన యర్థముగా నేరదు. ఈ మంత్రమును మూఁడుప్రకారములుగానుండు భావములందును

సమన్వయింపవలయును. ఈ భౌతికప్రపంచమున దాని
లలోఁ జెప్పఁబడిన దైవీసామర్థ్యములు జీవులకును, ఆనుగ
ముల జీవులకును నిరంతరము కలహముగ నుండునట్లును
దీని కధిభూతార్థము. సరిగా నీప్రకారముగానే దేవత
దా తమోగుణము నధిష్ఠించిన యనుచుండు సర్వసృష్టి
స్థించినదేవతలకును బరస్పరము జగదము జనుగుచు
అనగా నీగెండువిధములగు చేతనశక్తులకయ్యును, య
మగు దేవాసురసంగ్రామముని గ్రహింపవలెను.

ఇక మూడవభావమేమన? అధ్యాత్మము (నా జ్యము) నందుదేనిచే జనులొకప్పుడు కుమలీచక్రములోని పాపముఁ జేయుచున్నారో మఱియొకప్పుడు సుమలీమూలమునఁ బ్రేరేపింపఁబడి చేసినపాపములకుఁ బశ్చాత్తాపముఁ చున్నారో, యట్టికుమలికిని, సుమలికిని ద్వంద్వయుద్ధమును జరుగుచునేయుండును. ఈ కలహ మధ్యాత్మరాజ్యదేవాసురయుద్ధమైయున్నది. ఈప్రకారముగా మూడవములు చూచినప్పుడు వేదమంత్రములకుసంపూర్ణముగా గాఁగలదు. కానిచోఁగాదు. పూర్ణమును భావమయిండు. భగవంతుని నిశ్వాసరూపమైన వేదమునందంతట నిట్టిప్రతివములనుగాంచి భక్తజనులహృదయము చక్కఁగా వికచున్నది. తేలినసారాంశ మేమనఁగా? ఇంతవఱకుఁ జది

చర్చననుసరించి వేదములందుఁ ద్రిగుణపూర్ణతయుఁ ద్రిభావ పూర్ణతయు నగుటవలన వేదమున కసౌరుపేయత్వము సిద్ధి చిసది.

— { వేదములందలి యింద్రవసుగాదిదేవతల విషయమునందుఁ దాత్పర్య మేమి? } —

ఇట్లొక గంభీరముగా నుండిన దిశ తత్వమును దెలిసికొనుటకుఁ దొలుత నెట్టి శిక్షఁ బొందవలయునో యది యీదిగున వ్రాయఁబడుచున్నది. మొట్టమొదట, శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఘండము, జ్యోతిషమునను సీయాంశములను మిక్కిలిశ్రద్ధతో నధ్యయనమొనర్చి తర్వాత వేదార్థములను దెలిసికొనుటకు శక్తిని సంపాదింపవలసియుండును. ఈయాంశములలో నొక మంగమందైనను గొంతపడినచో నట్టి విద్వాంసునిశక్తి పూర్ణముగా నేరదు. ఈషడంగజ్ఞానలభము బొందిన యనంతరమున సప్తదర్శన (శాస్త్రము) ములయొక్క జ్ఞానము చక్కగా గడిపవలసియుండును. వేదముచేఁ జెప్పఁబడిన యీసప్తదర్శనములు పరదేశీయులదర్శనములనలె నాకాశరమ్యహర్మ్యములు గావు. ఈయేడుదర్శనములు జ్ఞానభూమియందు వరుసగాఁ బ్రవేశింపఁజేసెడి సత్తాధికారములనుగడి పుట్టినవి. ఈప్రకారముగా షడంగములయు సప్తదర్శనములయు రహస్యములను బరిపూ

ర్థముగా హృదయమందు నాటింపఁజేసికొనివచ్చియున్నాను, గర్జ
ము, నుపాసనము, యోగము మున్నగువాని తోడ్పాటుచే
జిత్తము నిర్మలమైన తరువాతను సామ్యమునుగలవలెనో గూడ
కొనిన వేదములు లభింపఁగలవు. అట్లుకాదేని సమయము, నం
తులేని గంభీరముగల వేదసముద్రాని పరమముగలది యను
సదేమి? దానియందుఁ బ్రవేశించుటగలదు సాధిపింపకు.

వేదమునం దాయుఃకుషలయు, ఛందస్సులుయు, దేవ
తలయు వర్ణనము వచ్చియున్నందువలన నేర్పడు తాత్పర్యమిది
యైయున్నది. ఏయే ప్రకారదర్శనము మహాద్ము విత్తమునందు
స్వతంత్రములగు శ్రుతు లానియు దావీర్యానము దినవో
లనగా నే యే యుచాద్యులమూలమున నా మంత్రములు
ప్రకాశపరుపఁబడినవో నా రే యు మంత్రములకు కుషలముగా
జెప్పఁబడుచున్నారు. ఏయేఛందస్సులు దేశ్రుతులు పరిపఁబడి
నవో యవి యవి యాయుఃవేదమంత్రములకు ఛందస్సులుగా
బలుకఁబడినవి. మరియు నేయేశ్రుతులద్వారమున నేయేభగవ
ద్దత్తుల యుపాసనముగనో యాయుపాసనపఁచిన శక్తు లా
యాశ్రుతులకు దేవతలుగాఁ జెప్పఁబడినవి. ఈవిషయము నను
సరించి యొక్కొక్కమంత్రమునకుఁగూడ కుషలము, దేవత
లను ఛందస్సులనుచ్చరించడి విధి వేదమునందుఁ గన్పడుచున్నది.
దీనిప్రయోజనమేదన? ఛందస్సుల నెఱింగినవాఁడగుటవలన

నామశ్రమముయొక్క - తుంభాభావితశక్తి జ్ఞాన మతనికబ్బుచున్నది.
 ఎదువలననడగ - త్తనిమనస్సుకొక్క - క్క - భవస్సునకై ప్రత్యేక
 ప్రత్యేకముగానున్నది. తప్పనిదేవభవము మనుసరించి స్వతం
 త్రముగా - గానకమును నేరమునకై యేర్పడు, దేవమందలి
 బ్రహ్మమును భగవంతుని ప్రకారముగానున్నది. దేవ
 తలను దేవతలను మేల మత్తము త్రాగివేసికొన్నయు, ముఖం
 నలుగురునలుగు మత్తము త్రాగివేసికొన్నయు భాగమును
 నున్నది. దేవములకై గర్భమును ముందుగాని యుచు
 సనాతనమును ముగిసి స్వర్గమునకును నొసగునవియుఁ గోరి
 కలతో నొసగునవియును సాధనముల నున్నదీతులుగా వర్ణించి
 యునుటలతో దానిమను విప్రములు, పరిమలుడు, అగ్ని
 మున్నగు దేవతల శక్తులయొక్క బ్రహ్మములు పలుకుచున్నవి.
 గదవోయ్య ముఖముగల వ్యర్థముగా వేదజ్ఞానాభిమానులగు
 పెక్కు మందిచే భావముల కనేకార్థము లుండుటబట్టి దేవతా
 నామములన్నియు నొక యాశ్వదవిపరముగనే సమాప్తయిం
 చి వర్ణనపలుకుచు. సర్వమునభిమ క్షాంత భేదమువలె మనోరథ
 ములను చేర్చుచున్నట్లున్నట్టి దానిమనస్సునందలి యిచ్చవ
 చ్ఛిస - తుంభాభావమునందేమీకొనరుండుట గుణముగా నేరను.
 విశేషమునకై గర్భమును శత్రుమును ముఖముపరములయే
 యగును. కీమలము భావము భావములను చేర్చుకొన్నంతమా

త్రమున వేదమునందలి జ్ఞానము మట్లుగూడ నేగను. వేదమును
దెలిసికొనుటకు యోగముతోఁగూడిన బుద్ధిగలవాఁడై దాని
యత్యంతగంభీరప్రదేశమందలి రహస్యమును నిర్ణయించుకొను.

“ఉత త్వం సశ్య స్మ దదగ్మ వాత ”

మ త త్వం శృణ్వన్ హ్రీణో వ్యేనాం

ఉతో త్వస్మై తస్యం విశ్రే

జాయేహపత్య ఉ శతీ సువాసాః॥ [ఋగ్విద్య. దశమమండలము.]

చాలమంది వేదమును జూచియు సరిగ్గాఁ జూడలేదు.
అనేకులు దానినివినియు సరిగ్గావినిలేదు. మతివ్రతముగ నతి
యంగ మామెపఱియే చూడఁజాలినట్లు వేద ముప్పుదుఁబడి య
ధార్థాధికారినిగాఁదలంచునో యట్టిభౌగ్యశాలికే తనమోహమును
జూపును. అతఁడే శ్రుతితాత్పర్యమును జక్కఁగాఁ దెలిసికొ
నెడివాఁడు. ఇతరుఁడు గాఁజాలఁడు. ఇప్పు డెల్ల వేల్పులపేళ్లక
యీశ్వరునినామమేయైనచో వేలువేలుపేరులతో ముఱిజేసికొ
దువలన లాభమేమి? యనిధీరులును నిష్పక్షపాతులును విచార
రింపఁదగిన విషయమైయున్నది. అందులకుఁ గనల మీశ్వరుని
నామమును దద్వాచకములగు కొన్నివిశేషణములే యవసర
మగును. మఱియుఁ బ్రత్యేకమగునామమునకు దేధాతువు దొరు
కుచున్నదో దానిని వివరీతరీతిని దాటుదూరుచేసి ముక్తియొ
కష్టమగు కల్పనతో దానికర్థములను జేయుటగూడ నవసర

మగును. యానత్తుఋక్కులు కేవలము జ్ఞానకాండము ప్రతి
పాదిగచునవిదైయున్నచో వేదమంత్రములును జాలదక్కువదై
పోవును. మూళియు సన్నిధికిగతు నెక్కువగా నున్నకర్మకాండ
విస్తారముగానుండుట సంగభవింపదు. జగమున కాదికారణుండగు
పరమేశ్వరుడు శ్రీగుణమయిదైన ప్రకృతికంటఁ బరుండైనవాఁ
డనియు నతనిశక్తినిగరించి యే దేవతలు, ఋషులు, పితరులు,
నీప్రపంచమును రక్షింపచున్నారో వారందఱు ప్రకృతియందే
కలరనియు వేదరహస్యమెరిగెడి విద్వాంసులకుఁదప్పక తెలి
యఁగలకు. ఇందువలన, స్వర్గము మున్నగువానినిగోరు సకా
మసాధకులకొరకు దేవతలను బ్రసన్నులుగాఁ జేయుట మిక్కిలి
సహజమైయున్నది. ఎవనిచిత్త మిహలోకమందుఁగాని పరలోక
మందుఁగాని భోగములను, సుఖములను, సంపత్తినిఁ గోరుచు
న్నచో యట్టిపురుషుఁడేది మిక్కిలిసరళమైనదియో యెందుఁగప్త
మెక్కువతేదో, దేనియందు సిద్ధిగూడఁ జక్కునోయట్టి యుపా
యమే మందితని గ్రహించుననడిమాట నిశ్చయము. భగవం
తుఁడు గీతలలో సీతీతిగా వ్రాయుచున్నాఁడు.

“ యోగోష్టమ్ కర్మణాం సిద్ధిం యజన్త ఇహ దేవతాః

క్షీప్రం హి మామషి లోకే సిద్ధిర్భక్తకృతకర్మణామ్

కర్మణాం యే హి హృత్కృతాః ప్రపద్యంతేఽన్యదేవతాః

తం తం నియమ మాస్థాయ ప్రకృత్యా నియతా స్స్వయామ్

అంతవత్తు ఫలం లేవోం తద్దన తల్లవ జే గునోం

దేవాన్ దేవయజో యన్తి మద్భక్తా యన్తి మోక్షసి

సకామకర్మయోగం సిద్ధినిగోర ప్రపృత్తియోగం సాధనగల
జనులు దేవతలను సంతృప్తిపరచుటకై తద్ద మొనరించుచు
న్నారు. ఏలయన ఈయనాదుమావలనం గోర్యసిద్ధి పొందెదనగా
నగును. ఈనీతిగానే కోరికలకోడను, భావములకోడను
గూడికొనిన ప్రకృతియొక్క ప్రేరణచేత ముగ్ధులైన యా జనులు
దేవతాసాధనమును జేయుచున్నారు. కాని ముగ్ధులైన యిలాభ
ము నాశము గలదగును. ఎందునన దేవ ముగ్ధులు కొనించువారే
దేవలోకమునకుఁ బోవుచున్నారు. నాభిక్షజనులు నాపరమ
ధామమునకే వచ్చుచున్నారు. ఏప్రకారముగా సేవకలవారు
గోరెడిజనులు రాజకడ నొక చిన్న కోలుపుకొనున్న పురుషుని
నాశ్రయించియే తమకార్యమును నెరవేర్చుకొనుచున్నారో
వారికెట్లు చక్రవర్తికడకుఁ బోవలసిన యవసరములేదో నాచు
ను బోజాలరో యాప్రకారముగానే దోద్రవాసనగల తక్కువ
రకపు సకామసాధకులకు భగవదంశరూపులగు దేవతలయుపా
సనయే తగినదియై శీఘ్రముగా ఫలమును గలిగించునదియు నై
యున్నది. ఇట్లంగీకరింపవలసియే యుండును. రెండవవిషయ
మేమన? వేదమునం దింద్రుఁడు మున్నగుదేవతలను సంతృప్తి
పరచి కోరిక లీడేర్చుకొనుటకేయుక్తులు మానబడియున్నారో

యా యుక్తులమూలమున ప్రవేశింపజేయు ప్రసన్నము గాఁగల
 దని యనుభవశాస్త్రాలరగం జను భూతములనున్నాను. అట్టి భగ
 వంతుని దృష్టికి నడుచుకొనుట అలభ్య. అంగములను నానందత్రయ
 లన్నిటిని భగవాన్తుని నామముననే భావనమున కర్పణతరము
 గల్పించి సరబాధాహరమున వేదమునది నహస్యజ్ఞానమునకే
 ప్రోవుటకు సూచనగానున్నది. ఇట్లున్నదికని నీమండలము.
 నీరుండై ద్రవీకృతి విలాసమునై సుమారు మొనరించి యెల్లవిషయ
 మాలను జూడవలెను నీచాగళీయశాసనమున? ముఖకళకై
 విద్యదృక్తి మున్నగు సాధారణబుద్ధిక్తులనుపయోగించి జనుల
 బుద్ధిగిట్టుగిట్టునకే దిగిగి ప్రోవుటకు నవీనపదార్థవిద్యా (నైన్సు)
 సుగీఘలచే సమ్యక్తములువేయఁబడిమాహిపఁబడుచున్నవి, భౌతి
 కశక్తియందే యంతసామర్థ్యమున్నయెడల ద్రవీకృతియందీ
 కెంత సామర్థ్యముండవలెనో దానిని నీచాగళీయండగు జనుండే
 గ్రహించుకలఁడు. స్థూలజగత్తునందే భౌతికశక్తివలె సూక్ష్మ
 జగమునందా ద్రవీకృతి ప్రపంచరక్షణముకొను కీర్తిని బనులఁ
 గావించునో యదియంతయుముందుముందుఁ జూపెదము. మను
 ష్యుడయెట్లునుష్ఠానము మున్నగువానిమూలమున నాశక్తులను
 బ్రసన్నముజేసికొని సుఖమును, సగపత్తిని, మనోరథమును
 భొందఁగలఁడు. శ్రుతియందులే యుక్తినిజూపించినది. కాబట్టి

యినానామములన్నియు దేవతలవే. అందును నిర్మలముగాను
దేవతలను దృష్టి పూరించుకొని కీర్తించును. ఎవరైనా పాపము
జ్ఞునను సాధింపఁబడుననునవిషయమును విన్నవించుకొని
ధికారము లేక అంధాభ్యాత్మకమునొక్క తత్వమును వర్ణించు
యందైన, నింద్రాదినామములు లుపయోగించునందును పాప
యచట నింద్రాదిశబ్దములు పరమాత్మనుగూర్చి చెప్పునవిదే
కాంగలవు. సందియ మందేమియులేదు. ఎట్లుంటి నీవు?

ఇంద్రో మాయాభీ! పునరుప ఈయవే॥

ఈ మాత్రమునందున్న యంద్రశబ్దము సృష్టిసహాయము
లో మాయాసహితుడై యనేకసూతముల కలిగి యున్నదానా
నుగూర్చి చెప్పునదియైయున్నది. ఈవిషయ మంధ్యాత్మకసృష్టి
జ్ఞానములకు సంబంధించినదియై యున్నదగుచును. నింద్రాదిశబ్ద
నది, సకామములగు దైవశబ్దము మున్నగువానిలో నింద్ర
కానేరదు,

వేదభాష సాధారణముగు హాస్య ప్రభాషనందు కొక
విధమైన యపూర్వతయు విలక్షణత్వమును గలిగియున్నది.
దీనిపై విచారణ జేసి పయెడల వేద భాష యొక్క
లోక విలక్షణత్వమును, భాష గొరభీర్యమును
స్వయముగనే ప్రమాణితము లగుచున్నవి. మహాయాగ్యములు
వారి విచారణమునుబట్టి సృష్టి మొదటికాలమునుండియే వేదస
బంధ మంగీకరింపఁ బడుచున్నది.

“యమగారిపేదల్లుణ్ణి నానా వీరముగ నీయింపజూచుచున్నాము
తేజవంతులగునామన్నా నామన్నాని నన్నునుంభయించు”

నానాపేదల్లులు బ్రహ్మచేత్రుని మారుచునని గొని ప్రత్యేకం
బూర్వమునఁ బ్రయత్నపర్యాయమున నాతల్లిత (మొలుగుపడియుం
డుట) మార్తె ముగిసెననియును నామన్నానిని పేదలగులను నప
స్సుడని పొందెనని నన్ను నామన్నాని పొందెననియును
వేదము బట్టి వివక్షలుగాదును నిష్ఠులు మును కన్ను వగా బుట్టిని
వ్యయపరిచియున్నాను. పాతలీత్యము నుండు పశ్చిమము
ధీనులు గొందఱు క్రీస్తుపుట్టునమును రెండువేలయేళ్లు
క్రిందట వేదము బుచ్చుచేరినది దేవుల. మఱిగొందఱు మఱి
రెండువేలయేళ్లు బుట్టిరి. ఇందులో ముగిసిష్ఠులతో ముగిసి
సిష్ఠులనును సులలిష్ఠులతోను. ముగిసిష్ఠులనును సులలిష్ఠులతో
దని తాత్పర్యము. మఱియు బట్టివివర కందలు భూలోకమును
వేదముతోను బ్రహ్మచేత్రుల గ్రంథమునయు గొందులును లేదని
వేదముననుబట్టియు. ముత్తమునాడ ప్రాచీనపాత్ర వ్రాసివిజ్ఞాన
మునుగొని యనాదిత్యమును, వ్రాసిభూమియుగమును సూర్యుని
సూర్యము సుప్రసాదమును మఱి ముల్లముగ్ధములను విద్యాంశులు
వ్రాసిసూర్యమును నొప్పులనుచున్నాడు. వేదమునను బట్టి
విజ్ఞానములు రెండును పిష్టమిది వర్ణింపబడియున్నవి అందు
సమీప నామగియునుగు మహామాయ (శ్రవణం దమునియమని

తోపింపుమాను) కు విలాసస్థలమును, సనంతమైనయూరస
తోడను, గ్రహములు, సత్త్రములు మున్నగువాని లోకిమ
తోడను బాగుగా విరాజిల్లునదియు సగు నీటిగ మేద్రకారము
సంతములేనిదియో యంతటిగా వేదస్వరూపముగనుండు సు
లేనిదియే. కేవల మొక్కసద్వృత్తితోడనే మేయ ప్రామాణ్య
సనంతముగాఁ జూచుచున్నాము. అంత యొక్కసద్వృత్తిమయ
స్థితిలజగత్తే యసంతమైనది. పరిగి యొక్కసముత్తో సమర్థ
యున్న యధ్యాత్మరాజ్య మీ బాహ్యజగత్తుకంటె నిజమైన
తముగా నుండుట సాధవమగును. ఇంతేకాక యొక్కసముత్తే
ములందు యొక్కసద్వృత్తిమయల రంజితముగ్గయు పద్మము మున్న
యప్పుడు వేదరూపియైన శబ్దబ్రహ్మ మంతయునంతసూహా
గాఁగలదో విచారశీలుడగు పురుషుఁడు మాత్రమే గానీబడ
సికొనఁగలఁడు. ఇందులకు శుక్తి యిట్లువచించుచున్నది.

—(*) వేదవిభాగశాఖానిర్ణయము (*)—

“అసంతా వై వేదాః” వేదము లనంతములు. వేదవ
లసంతము లైనప్పటికి నీకల్పమును వేదములసంఖ్య గన్పట్
చున్నది. ఈసంఖ్యావిషయమునందభిప్రాయభేదములునుగలవ
మహాభాష్యమునం దిట్లు వ్రాయబడియున్నది.

“: న్నానా వేదా సాగరం జలసంస్థా సహస్రం తిష్ఠా
 ఏకం సర్వసర్వభాగం సమగ్రం సామవేదం
 ఏకం శతభాగం సర్వసర్వభాగం సమగ్రం సామవేదం”

అనియును అట్లేను సహస్రములతోను నుండిన
 నాలుగు వేదములు నాలుగు భాగాలుగా విభజింపబడినవి. ఎట్లుంటే
 యే యుగం ద్వేదమునకు నాలుగు కరికల భాగాలును, సామ వేదము
 నకు నే యుగ భాగాలును యుగద్వేదమున కరువది-యెకరికల భాగాలును
 మూడు యుగ ద్వేద వేదమునకుండు పొమ్మది భాగాలునుగలవు.
 స్మరదపురాణము దిట్లు చెబుచుంటున్నది.

“అగస్త్యో నమః యోగే. సర్వకల్యాణం పరాశరాతే
 తస్మిన్నాగస్త్యే నామో స్తోత్రం, నామోస్తోత్రం చాపి స్వయంతా
 యుగం సర్వభాగం ముద్ధృష్ట్య, యుగద్వేదం కృతావశా ప్రభుః
 యుగభాగం సామం స్తోత్రం, సామం సామభి సామభిః॥
 సమగ్రం సర్వభాగం శ్లోకం, సమగ్రం శతభాగం పునః
 శతభాగం శ్లోకం శ్లోకం, సమగ్రం సామప్రభుః॥
 కృష్ణో నామోస్తోత్రం శ్లోకం పునః స్వప్రభుః కృష్ణో
 సమగ్రం ప్రభుః సమగ్రం సామం సామం సామం సామం॥

దీనినినుసరించి యొకరికొకరున్న వేదము లోలుత వ్య
 సులవారిచే నాలుగుభాగములుగా విభజింపబడినది. తరు
 వాత సామయోగికి నేయునూటముప్పదొకరి భాగము (శాఖ)
 యైనది. ఎట్లున యుగద్వేదమున కరువదినాలుగు శాఖలును, యుగ
 ద్వేదమునకు నూటయొకరికి శాఖలును, సామ వేదమునకు

వేయి శాఖలు అధర్వ వేదమునకుఁ బున్నవని శాఖలున్నవని.
ముక్తి కోపనిషత్తులలో వేదమునకుఁ బున్నవనియును మఱియును

బది శాఖలున్నట్లు ప్రమాణము చిక్కుచున్నది.

ఋగ్వేదస్య శాఖా సుస్య తిశింశత్ శాఖాః ॥

నవాధికశతం శాఖాయామసి మంతుశ్శివః ॥

సహస్ర సరిభ్యునా జాతః శాఖా సప్తశ్చ కుమరః ॥

అధర్వస్యశ్చ శాఖా సుస్య పంచాశచ్ఛివః ॥

ఋగ్వేదమునకు కిరువది ముగిరి శాఖలున్నవి. అధర్వ
దమునకు నూటతొమ్మిది సామ వేదమునకు నేలకాశాఖలును
అధర్వ వేదమున కేలబది శాఖలునుగలవు. అందులో సప్తమూలా
కాలేయకాలమహిమచే వేదముల కిన్ని శాఖలున్నప్పటికి నేలకా
కాలమునఁ గేవలమేటో యెనిమిదో శాఖలుఁ గలవనియును
మఱి మిగుల విషాదకరవిషయముగానున్నది. వేదము కల్యా
యావిర్భావ, తిరోభావములు కలుగుచున్నవియును. వి
గును. ఇది మనపాపముముక్తము, సూర్యముశ్శివములు
యొక్కయు ఫలమైయున్నది. ఎవరునును? ఇతరులుగియును
వేదములకిన్ని శాఖలున్నప్పటికి నేయుగమునకు అర్హము ముక్తమి
తక్కువగానుండు శాఖలు చిక్కు తులబుట్టినవి. వేదాధిపతి
మిక్కిలి చక్కగాబోధపరచుకొనుటకుఁ బ్రాగ్భిక్షా వాద
హస్య మెఱుగఁబడి వెండియు, వేదవిద్యకు ప్రతిభగ్గవగునను
బూర్తిగాఁ బ్రచారముగలిగినతోడ నిరిగి పూర్వకాలమువల

వనపాక్షములు అందులచే వేదమును బ్రహ్మసంపాదకములు. ఇందు
సంపాదకములు. అర్హములు స్పష్టములు. అందులమున నెన్ని
యభిప్రాయములును వేదము విస్తరించియుండినదో
యూహ్యము. అందును స్వతంత్రమునకుం త్రభాగము, బ్రహ్మ
భాగము, అంత్యభాగము (అపహరణ) భాగమును వేదాంగము
ను సూత్రమును బ్రహ్మభాగములు భేదమును సూత్రమును విచా
రించుచును సూత్రమును విచారించి వేదమునకుం త గొప్పవి
స్తృతియుండినది అందులను. ఎల్లవారికి హితమును గలి
గించి వేదమును అర్హమును సూత్రమును విచారించి యంతవిష
యములున్నను విజ్ఞానమునకుం జూచి నుక్కిలి రహస్య విష
యములును గొల్పు. ఇట్టియేకాద వేదభాష నుక్కిలి సారము
గలదియు, సుశీర్షమును, గాభీరమును ముఖ్యము వైజ్ఞానిక
భాషను హితమునకుం జూచి సూత్రమునకుం జూచి సూత్రమును బుద్ధికి
గోచరమునకుం జూచి. ఈపేతువునుబట్టి యల్పజ్ఞులుగనువిద్యాం
ములు వేదాంగమును గ్రహించుటయందనేకగీతులుగా విచరితు
లైనందున వారియందు మతభేదములు సనేకసంబేహములు
ముఖ్యము బ్రహ్మసంపాదకములవృత్తులునుబుట్టుచున్నవి. కాని వాస్త
వమునకు తల్లిబ్రహ్మసంపాదకము వేదము సాక్షాత్సాక్షార
బ్రహ్మసంపాదకముమీ. ప్రకారముగా నేకము, సద్విత్తీయము
నను బ్రహ్మము, త్రిగుణభేదముననుసరించి బ్రహ్మ, విష్ణు, శివు

లను త్రిదేవతలరూపమునుభరించి స్పృష్టి స్థితి లుచుమూలనెడి
 'కార్యములనుజేయుచుండఁగనో యాప్రకారముగా నవి"నుజేయు
 మగు వేదముగూడ, ఉపాసనము, కర్మము, మోక్షము స్థానము
 లను బ్రకాశపరచుటకు సహితా, బ్రాహ్మణోప నిషద్రూప
 ములైన త్రిమూర్తులఁదాల్చి యావత్ప్రపంచమునకు సుఖము
 గల్గించుటకుఁ బ్రవర్తించుచున్నది

వేదము త్రిభాగములుగావిభాగింపఁబడినది. మంత్రభాగము
 బ్రాహ్మణభాగము నారణ్యకభాగములని. ఆరణ్యకము తే యు
 పనిషత్తులకు మూలములు. ఆరణ్యకభాగమునకు బ్రహ్మత
 త్వమును దెలియఁబరచుట కే మూలసూత్రములుగలవు" నాని
 విపులీకరణమే యుపనిషత్తులగుఁ జేయఁబడినది. ఉపనిషత్తులు
 నివృత్తిమార్గము నవలంబించువారలకును వానప్రస్థులగును,
 సన్యాసులకును, సంగ్రహింపఁబడినవి. దేనిద్వారమును బ్రహ్మ
 సామీప్యలాభమగునో యట్లానికి "ఉపనిషత్తు" అనిపేరు. దీనికి
 మూలముగానున్న యారణ్యకభాగమునకు ఆరణ్యకమును
 పేరెందులకు వచ్చినదనఁగా పురాతనకాలమందనేకతనోపనిషదు
 లుగలవు. వానప్రస్థులొననములందే నివసించుచుండిరి. నెడియు
 సన్యాసులుగూడ సందేశంచరించుచుండెడినారు. అందుచే నది
 యరణ్యమునందే ప్రకాశపరుపఁబడినది. కాన దానికి 'ఆరణ్యక'
 మని పేరువచ్చినది. పరమపవిత్రములైన యుపనిషత్తుల సమూ

సామము మోక్షపదార్థమును సామమునకు బ్రధానముగా చేయుదుము
 న్నది. బ్రహ్మజాభిగము, సహితాభిగమును ముఖ్యముగా
 గర్హింపబడును, నుపాసకులగును, బట్టుకగలవగు. విచారింపఁగా
 యావద్వేదముక్కటియే. అట్లునను గంభీరభారభేదముచేత
 విడివరకుఁ జెప్పింట్లు సాకలీత (సాఖ్యగాఁగూర్చుండిన) మైనది.
 ఋక్కు, యజుస్సు, సామము, సప్తగ్వములను విడిచిపెట్ట నా
 యా పేరులతోఁజెప్పఁబడు నామగోప్రకారములుగా నున్న
 స్వతంత్రములగు శ్రుతులను విభాసించుటవలనఁ జేత వేదము
 లని చెప్పఁబడుచున్నవి. బ్రాహ్మణములకు మూఁడుభాగముల
 తోడను, నాల్గు సంగిభ్యులతోడను గూడి
 కొనినవేదముకలదేయేనుమి. ఋక్కు, యజుస్సు
 సామము, అధగ్వములవలన ననుసరించి తాములే సాఖ్యముని
 వలనఁ జెప్పఁబడియుండనో దానితోఁ బ్రత్యేకతాముఁ బ్రత్యే
 కప్రత్యేకముగా మూత్రభాగము, బ్రహ్మజాభిగము, నారణ్య
 కభాగమునుండినవి. తాని యుత్తముఁ జెంద వేదము ప్రకటించు
 యుండెనో యుండెనో సహస్రనాశముగూడఁ జిక్కుటలేక.
 మనజాతీయ నార్యాగ్వముచేతను సాకలదేశోపద్రవములచేతను
 దుర్బలనములచేతను. వేదమునదలిప్రధానాగ్రములు లోపించి
 పోయినవి. అట్లయినప్పటికిని నిష్కలన్నియగ్రములు చిక్కుచు

న్నవో యవిగూడ నిట్టియాపత్కాలము : తాద్యజాతికి విశేష
కల్యాణప్రదములైయున్నవి.

ప్రస్తుతము చతుర్వేదవిషయమున నిట్టివివరములనుబట్టి
గొంతపట్టిగనబడుచున్నది. ఋగ్వేదసూక్తియే సూక్తిమండలము
లుగా విభజింపబడినది. ఆమండలములగు ౧౨ అనువాక
ములుగలవు. అనువాకసమూహమునగు ౧౧౨౦ సూక్తిములు
గనుపడుచున్నవి. నేటికికలములోఁ బ్రాచారమగుదన్న గ్రంథ
ములందు ఖండము, పరిచ్ఛేదము, మణియుభిన్నభిన్నవిషయము
లెల్లు చెప్పఁబడుచున్నవో వానికి మండలము, అనువాకము,
సూక్తిములనుసరించి యనుమానములై యున్నవి. ఋగ్వేదము
మొక్క ప్రథమమండలమునగు ౨౪ ద్వివీయమునగు ౪
తృతీయమునగు ౫, చతుర్థమునగు ౫, పంచమ, షష్ఠసప్త
మములలో నొక్కొక్కదానియగు ౧౦, అష్టమమగు ౧౧
నవమమగు ౧౨ మరియుఁ బదియనమండలమునగు ౧౩ అను
వాకములుగలవు. ఒక్కొక్క మండలమొదలి సూక్తిసంఖ్య
చెప్పఁబడుచున్నది. మొదటి మండలము ౧౯౧, రెండవదాని
యగు ౫౩ మూడవదానియగు ౬౨, నాల్గవదానియగు
౫౮ ఐదవదానియగు ౮౭, ఆఱవదానియగు ౭౫, ఏడవ
దానియగు ౧౦౪, ఎనిమిదవదానియగు ౧౧౩, తొమ్మిదవ
దానియగు ౧౧౪, పదియు, బదియన మండలమునందు

వాస్కలుండను వానిని రెండవ భాగము నిచ్చియుంచెను. బాధ్యుడు, అగ్నిమాతురుడు, ఇతరశిష్యుడు, పరాశరుడు వీరు నలువరును వాస్కలమహర్షికి శిష్యులైయుండిరి. ఆమహర్షి, తాను నేర్చిన వేదసంహితను నాల్గుభాగములుగా విభజించి తన శిష్యులకు నలుగురకు నేర్పును. ఇంద్రప్రమిలయు, దా సభ్యయనముజేసి, వేదమునుదసపుత్రు డగు మూడు కేయునిచే సభ్యయనముజేయించెను. పిదప మూడు కేయుడు శాసనుతుండగు శాకల్యునకును, నిట్ల శిష్యులగు, వేదముత్రుడు, సోధరి మొదలగువారలకు నుపదేశించె. తిరిగి శాకల్యుడుగూడ దాను నేర్చినదానిని నైదుసంహితలనుగాజేసి ముద్దల. గాలవ, నాత్య శాలీయ, శైశిరులను నామములుగల తన ధైమగురుశిష్యులకు నుపదేశించెను. ఈనీతిని ఋగ్వేదము, వివిధవిధములుగా ననేక శాఖలయందు విభజింపబడినది. శాఖలననుసరించి మండలము అనువాకము, మున్నగువానికెగుండ బిక్కునామములున్నవి. శౌనకమునిచే రచింపబడిన “చరణప్ర్యాహ” మను గ్రంథము నందు ఋగ్వేద మెనిమిదిభాగములుగా నున్నట్లు లిఖింపబడినది. శ్రావక, చర్చక, శ్రీవణీయపార, క్రమపార. క్రమరథ, క్రమజటా, క్రమశట, క్రమదండములుని వానినామధేయములు. ఈ సర్వభేదములు నాల్గుపరాచురములుగా విభజింపబడినవి. ఋగ్వేదమున కైదుశాఖలు. అశ్వలానాన, సారఖ్యామన,

శాకల, వాస్కల, మాండలములుని వానినామములు. వాని
 యందు ఒర అభ్యాసములును ౧౧ మండలములును ౨౦౦౨
 పర్గములును, ౧౦౧౨ సూక్తములునున్నవి. ౧౫౨౧౫౪ పద
 క్రమ వాసిష్ఠములును: ౫౦ అపితరములును, ౧౦౫౦౦ ఋక్కు-
 లోనిపదములును, “బోతాయా” నును పేయతో పచిపబడి
 నవి. మొదటియష్టకమునందొకపర్గము, చొకఋక్కును, రెండవ
 యష్టకమునందు రెండు పర్గములును రెండు ఋక్కులును,
 మూడవయష్టకమునందు పదఋక్కులును నాల్గవదానియందు
 ౧౨౫ ఋక్కులు, నైదవదానియందు ౧౨౩౫ ఋక్కులు
 నాల్గవదానియందు ౩౦౦ ఋక్కులు, నేడవదానియందు ౨౦
 ఋక్కులు ననియదవదానియందు ౫౫ ఋక్కులునుగలవు.
 నేదమందలి యనేకాభ్యాసము లీ కాలమునఁ జిక్కవనియు
 లోకిందిబోయియుననియుఁ జరణస్మృతా మభిప్రాయపడినది.
 మహాభాష్యము ననుసరించి ౪౧ శాఖలు ఋగ్వేదమునకుఁ
 గలవు. అందులో ౨౧ శాఖలమాట యట్లుండనియెను. ఇప్పుడైన
 (౫) శాఖలుగూడఁ జిక్కవు. ప్రస్తుతకాలమునఁ గేవలము
 “శాకల” శాఖమాత్రమే ప్రచారములోనున్నదని యనేకులు
 విశ్వసించుచున్నారు. “వాస్కల” శాఖకు ౧౦౦౨౨ కవితా
 సంఖ్యయు, “శాన్తి” శాఖకు ౧౫౩౦౦ కవితాసంఖ్యయు
 గలదు. ఈగ్రంథముగలగూడ మతభేద మున్నది. భారతీయుల

గురదృష్టమువలన, వేదము చాలమట్టకు నోటి ముందు
యిట్టిమతభేదమునకుఁ బ్రధానకారణమై యున్నది. ముగ్వేద
ములోని బ్రాహ్మణము రెండువిధములుగా నున్నది. 1 ఐతరీ
యము. 2 కౌషీతకి (సాంఖ్యాకుని) యని ఐతరీయబ్రాహ్మణ
మెనిమిదిపళ్లకలుగా విభజింపఁబడినది. ముగ్వేదములోని
అధ్యాయములుగా, నొక్కొక్క అధ్యాయ మనేక కొండము
లుగా విభజింపఁబడినది. ముగ్వేదములోని మూలశ్లోకమునకు
“ఐతరీయారణ్యక” మనిపేరు. దీనియందు 21 మూలశ్లోకము
లును, ౧౦ అధ్యాయములునున్నవి.

యజుర్వేదము, ముఖ్యముగా రెండుభాగములుగా విభ
జింపఁబడినది. శుక్లము, కృష్ణములని. కృష్ణయజుర్వేదసంహితకు
“తైత్తిరీయసంహిత” యని మారుపేరుగలదు. చరణస్యాహ
మతానుసారముగాఁ గృష్ణయజుర్వేదమునకు ౪౩ శాఖలు
గలవు. మహాభాష్యమతానుసారముగా యజుర్వేదమునకు ౧౧౧
శాఖలును, ముక్తికోపనిషత్తానుసారముగా ౧౪ శాఖలు
న్నవి. కాని యిప్పుడు యజుర్వేదమునకుఁ గలవలయు ౧౨ శాఖ
లయు, ౧౪ ఉపశాఖలయు నామములుమాత్రమే లభించుచు
న్నవి. చరక, ఆహరక, కథ, ప్రాచ్యకథ, కపిష్ఠలకథ, జుహుమన్య,
ఆప్తలకథ, చారాయణీయ, వారాయణీయ, వార్తంతవేయ, శ్వేతా
శ్వతర, మైత్రాయణీయములని యాశాఖలనామములు. తైత్తి

రీయశాఖకు రెండుపదశాఖలుగలవు. ఔత్సయము, ఖాండికీయము, అని. ఖాండికీయమును నుపశాఖ కృతాప్రశాఖలున్నవి, అపస్తంబీ, జేథియసీ, సత్యమేధీ, నారణ్యకీశీ, ఔధేయము అని. మైత్రాయణీయశాఖ గీడు ఉపశాఖలుగలవు. మాంసవ, నునూభ వైకేప, వారోహ, ద్రవీయ, శ్యేయ, శ్యేమాంయసీయము అని. ఈ ఉపశాఖలు, బ్రహ్మశాఖలునన్నియుఁ గలిసిఁ దోఁ బదునాలు గగును. మంత్ర, బ్రాహ్మణశాస్త్రకకుగు కృష్ణయజుర్వేదమునకుఁ బదు నెనిమిదివేలమంత్రములుగలవు. ఇందులోని మంత్రభాగము దైతి కీయసాహిత్యము దేవప్రకములుగానున్నది, ఒక్కొక్క యప్తక మేదేసి మునిమిదేసి యధ్యాయములుగలదిగానుండును. అధ్యాయములకుఁ బ్రశ్నములనియు, అప్తకములకుఁ బ్రపాఠ ములనియు ననెదరు. ఒక్కొక్క యధ్యాయమునందుఁ బెక్కను వాకములుగలవు. ఈ గ్రంథమునందలి యనువాకములు మొత్తము ౭౦౦. దీనికిఁ బ్రాపతి, పీఠూఁడు మున్నగుదేవతలు ఋషులైయున్నారు. దీనియందు దశ్వమేధము, అగ్నిష్టోమము, బ్రహ్మిష్టోమము, రాజసూయము, అతిరాత్రము, మున్నగు క్రతువులవర్ణనమున్నది. కృష్ణయజుర్వేదమునందలి బ్రాహ్మణ మునకుఁ దైతి కీయబ్రాహ్మణమనియు నారణ్యకమునకుఁ దైతి రీయానారణ్యకమనియుఁ బేర్లు జ్ఞానశాండమునకుఁ దైతి కీయోప నిషత్తుగాక శాఖలుననుసరించి మైత్రాయణీయశాఖకు మైత్రా

యణియోపనిషత్తు, కథాభాగవతం గణపాష్టకం, శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు, నారాయణోపనిషత్తు మొదలగునవి చిక్కుచున్నవి.

శుక్లముఖశ్వేదమునకు “వాజసనీయసమితి” యని మఱియొకపేరుగలదు. దీనికి ఋషి యాజ్ఞవల్క్యునిది. దీని యందుఁ బరమోమ్మిదివందలు (౧౨౦౦)ను, దీని బ్రాహ్మణ భాగముం దేడువేలయూలువందలు (౨౦౦౦) మంత్రములును గలవు. శుక్లముఖశ్వేదమునకుఁ బరాశరము (౧౨) శాఖలున్నవి. జాబాల, జేఠేయ, కణ్వ, మాధ్యందిన, జ్ఞాపీఠ, తాపాయనీయ, కాపాల, పాండ్రవత్స, ఆనతిక, సామనాతిక, పాగాశరీయ, వైధేయ, వైనేయ, కుఠేయ, గాలవ, నైజవ, తాత్యా యనీయములుని వానినామములు. వాజసనీయసమితి, నలుఁబది రం యధ్యాయములుగా రెండువందలతోఁగలది (౨౦౦) అను వాకములుగా మఱియు సప్తకకాండములుగా విభజింపఁబడినది. దర్శపౌర్ణమాస, అగ్నిష్టోమ, వాజపేయ, అగ్నిహోత్ర, చాతుర్మాస్య, షోడశీ, అశ్వమేధ, పురుషేధము మున్నగుయజ్ఞముల వర్ణనమిం దున్నది. దీనియందు వైదికయుగమునది సాంఘిక రీతినీతులుగూడ నున్నవి. ప్రసిద్ధమైన “శతపథబ్రాహ్మణ” మిద్దానిమాధ్యందినశాఖ కంతర్గతమైనది. దీనిరెండుభాగములలోఁ బదునాల్గుకాండలు గలవు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తీ కాండలలో నంతర్గతమై యున్నది. సామవేదమునకు దేయ

[illegible]

చరః ప్రాప్య పాత్రాభిషేచం । తస్యైవ వేదమునాహుతిః ॥
సాఖ్యము గురించి ఇట్లున్నది.

శ్వాదశానాం సహస్రస్యాశీ మంత్రశానాం త్రిశశానిః

అధర్వవేదమునందు హరిత్యుగమునీల ముంజువృక్షములు

(౧౨౩౦౦) మంత్రములున్నవి. కాని ప్రస్తుతకాలమున నిత కంటెఁ జాలతక్కువగా మంత్రములు లభింపచున్నవి. నీనికి తొమ్మిదిశాఖలుగలవు. వైష్ణవ, దాక్ష, ప్రదాత స్నాత, సౌత్త, బ్రహ్మదావల, శౌనక, దేవీదగ్ధతీ, వరణవిద్వా యని వానినామధేయములు. తొలియత నీనికి శాఖలనేదములుగాఁజెడివి. అయితే ప్రస్తుతకాలమందుఁ గేవలము శౌనకశాఖ మాత్ర మున్నది. శౌనకశాఖ యిరువది కాండములుగా విభజింపఁబడి నది. అధర్వవేదమందు శత్రుపీడనము, ఆత్మరక్ష, ఆపన్నివృత్తి మొదలగు కార్యములనుగుఱిచి యనేకమంత్రములు గలవు. వర్తమానకాలమందున్న తంత్రశాస్త్రముగతయు అధర్వవేదము నుండియే జనించినట్లు తెలియుచున్నది. అధర్వవేదముగోని బ్రాహ్మణమునకు “గోపభ్రాహ్మణ”మని పేరు. నీనిజ్జానకాం డమందుఁ జాలయుపనిషత్తులుండినవి. ఇప్పుడికిని జాబాల, కైవల్య, ఆనందవల్లీ, ఆరుణీయ, శేషబిందు, భృగవబిందు, అమృతబిందు, బ్రహ్మబిందు, నాదబిందు, ప్రశ్న, ముండక, అధర్వశిరస, గర్భ, మాండుశ్య, నీలరుద్రముగోనగు చాల యుపనిషత్తులు దొరకుచున్నవి.

అధర్వవేదమును గూర్చినవారివిషయమై మూడభిప్రాయములుగలవు. అధర్వుఁడు, అంగిరసుఁడను ఋషులనంశము

సంతు జన్మించిన మహామహులుచే నిదిగుర్పబడినదని కొందఱును, భృగువంశీయులుచే నిది సంకలితమైనదని మఱి కొందఱును జెప్పుచున్నారు. ఇంకొకొక అధర్వమహర్షిచేతయజ్ఞముజరిగిడి సమయమున అధర్వ వేదము గుర్పబడినదని పలుకుచున్నారు. ఋక్, యజుస్సు సామము అధర్వములను నినాలుగు వేదముల నుండియే విశేషముగా సాధారణసూక్తిములుచిక్కుచు. దీని నలన నొకచానినుండియే నడుసగా నాలుగు వేదములు విభాగింపబడినదని అతియుచున్నది. సూర్యసంహిత నుండియు సామ్యంబడియున్నది.

స పున ద్దేవదేవస్య ప్రసాదా దంబితాపతేః
సంక్షిప్త్య సకలా శ్వేదాం శ్చతుర్థా కృతవా ద్విజాః॥
ఋగ్వేదః ప్రథమః ప్రోక్తః యజుర్వేద స్తతః పఠః
తృతీయ స్సామవేదాఖ్య శ్చతుర్థోఽధర్వ గుర్పతే॥
ఏకశతశ్శేదేన ఋగ్వేదో భేదితోమునా
యజుర్వేదో ద్విజా ఏకశతశ్శేదేన భేదితః॥
సపథా భేదితోఽధర్వవేద స్సామసహస్రథా
శ్చస్త్ర వేదితయా వ్యాస ఇతి లోకే శ్రుతో మునిః॥

వేదవ్యాసమహర్షులవారు దేవదేవుడగు నుమామహర్షి శ్వేదసిన్ధుపాతే యాస ద్వేదమును నాలుగు భాగములుగా విభాగించెను. 1 ఋగ్వేదము 2 యజుర్వేదము 3 సామవేదము 4 అధర్వవేదమునైయున్నది. అరువాత నతనిచేతనే ఋగ్వేదము 20 భాగములుగా, యజుర్వేదము 100 భాగములుగా అధర్వ

ర్వవేదము "హిష్మిదిభి"గములుగా నామవేదము లులు భిగ
 ములుగా విభాగింపబడినది. ఈరంగరభి"గములు వేదమునకు
 శాఖలైనవి. వేదములనువిభి"గింపించుచువలననేయూముప్పాల్సిన వేద
 వ్యాసులు"లను నామముగలిగినది. ఇట్లువేదమును బ్రతుర్విభము
 లుగావిభజింపటకుఁ బ్రయోజనముగూడగలదు. ఇట్లు? యజ్ఞ
 మభిప్రప్రత్తములగు వేదము లోని బ్రతుర్విభములమున యజ్ఞ
 మునకు సబంధించిన పాశ్చాత్యప్రయోగమున, యజ్ఞస్సద్వా
 రమున యజ్ఞయమగు సభ్యుర్య ప్రయోగమున, నామముల
 మున నుద్భాత్య (దీనిలో బ్రహ్మ, యజమానప్రయోగముగూడ
 సంతర్భూతమగును) ప్రయోగమునగలను. ఇది సభ్యర్య వేదమందు
 శాంతిక, పౌష్టికాభిచారకాది యజ్ఞములను శర్మములను దేవ
 తోపాసనా రహస్యములను జ్ఞానమును బోధించువారత్రములు
 నుండుటంబట్టి యుకటిగానుండు వేదమును నాల్గుభి"గములుగా
 విభాగించుట యెల్లవిధముల యుక్తయుక్తమైయున్నది. ఇదిగాక
 శాఖాభేదమునందు మతభేదమున్నది. పాతజలమహాభి"ష్యము
 సూతసంహితలనుబట్టి వేదమునకు ౧౧౩౧శాఖలును ముక్తికో
 పనిషత్తునుబట్టి ౧౧౦౦ శాఖలును, స్కందపురాణమును బట్టి
 ౧౧౩౨శాఖలును, గలవని వ్రేలియొగలదు. ఇట్లు మతభేదము
 డుటకుఁ దాత్వికకారణమంతగా నేమియులేదు. కేవలము
 గొందరుమహర్షులు కొన్ని శాఖల సన్యశాఖలయం నంతర్భూత

ములఁచిన సాధ్యమే దిగ్వివిధ. కొంతయుమహర్షు లట్లుశాఖల
నితరశాఖలయొక్క సముదయ సరిగా సరియైనను నుచిరి. అందు
నలస వేదశాఖాధ్యయనార్హులచేతభేదమున్నట్టికిని మహ
ర్షులవాక్యములొక్కట మహర్షులసంకల్పములయొక్కటే తల్లిసకాప
నలయును.

భగవద్గీతా ప్రకారము భగవాన్ గుర్తించుచున్న మహా వస్తువునకుఁ
ప్రసిద్ధియును నిలువఁగల ముక్త్యుపాదాయమునకు గాఢపాఠనాధ్యయ
నాపఠమునకు ప్రసిద్ధి కాదు. ఇందున మహావస్తువునకు నేటి యుమాంట
మొట్టమొదటనే దృఢపఠము. తదనుసారముగా మంత్రము,
బ్రాహ్మణము, నీతిలో సంగ్రహములైన ఆరణ్యకములు లేక
ఉపనిషత్తులు నేటి యుమాంటము వేదమునకు మూలభాగము
లైనవి. నాటియు వేదమునందులి యుక్తికృత భాగమునందుఁ
గర్భము, నుపాసనము, శ్లోకములను నీమూలములకు విషయ
ములున్నను సకలముల సహితా భాగమునందు నుపాసనాకాండ
మును బ్రాహ్మణభాగమునకు ప్రధానముగాఁగర్భకాండమును
నుపనిషద్భాగమునందు ముఖ్యముగా శ్లోకకాండమును సదేశింపఁ
బడియున్నదనవలయు నీవలనకేవలియున్నాము. ఇందలి యార
ణ్యకభాగము లేక ఉపనిషద్భాగము గలకృతములము మొద
టనేపఠించియున్నాము. ఆరణ్యకములు(ఉపనిషత్తులు)సరిహితా
బ్రాహ్మణములలో సంతసృతములైనందునఁ దఱచుగా వేదము
నకు మూలభాగములున్నట్లు వర్ణింపఁగల మంత్రము, బ్రాహ్మణ

ములను నీ రెండవభాగములే యున్నట్లుచెప్పెను. అట్లుగానుపా
క్షలవారిట్లువ్రాయుచున్నారు.

మంత్రబ్రాహ్మణయో న్యేదనావశ్యమే॥

మంత్రమునకు, బ్రాహ్మణమునకును వేదముని వేరు.
జైమినిమహర్షులవారు మంత్రము, బ్రాహ్మణముననుసరించి
వేదమని నచించి లక్షణమును నిర్ణయించుచున్నారు. పూర్వ
మీమాంస, రెండవయథాయమునో

“అవోచ్ఛేదకేసునంత్రాఖ్యా శ్చేదే బ్రాహ్మణశబ్దః”

అని సూత్రించియున్నారు. చోదనా (ప్రవేశము) అని
శ్రుతియే మంత్రము. మంత్రముకాక మిగిలిన వేదభాగము బ్రా
హ్మణము. అభిధానముయొక్క ప్రవేశ విషయమునందే చెప్పిన
నుపదేశము చేయఁబడుచున్నచో యచట “మంత్రాసభామపే”
మంత్రములను జదివెదము. “మంత్రాసభాపయామి” మంత్ర
ములను జదివించెదము. అనుమున్నగునవి చోదనాలక్షణ శ్రుతి
మంత్రములున్నవి. దీనినే నిష్కర్షించి యుట్లుచెప్పుచున్నారు.

యాజ్ఞికానాం సమాఖ్యాతం లక్షణం చోదనవర్జితం

తేఽనుష్ఠానస్మారకాదే, మంత్రశబ్దం ప్రయోజనకే.

ఏ యే శ్రుతులయందు యాజ్ఞకుల సమాఖ్యాతత్వము
సనుష్ఠానస్మారకత్వమును, స్తుతిపాఠత్వము, ఆమంత్రణాదీతత్వ
ము లోనగు భావములు. చెలఁగుచున్నచో యవి మంత్రములని
గ్రహింపవలసినది. నీనికంటె నితరమగు శ్రుతి బ్రాహ్మణమని

తెలిసికొనవలయును. ఎఱియొకముగ నేస్త్రులు: యజ్ఞీనాం
 నుష్ఠానధర్మకాండోఽని యొక గ్రంథవేదవత్సవ లక్ష్మితములై
 యున్నది. నాని పన్నింటి పుత్రములని వదిలవచ్చును. ఇత
 నేస్త్రులు ముఱియంత్ర మేకర్యమం నుపయోగింపవలెనో
 దాని నుజ్జీవి పుత్రమునకు విశేషవ్యాఖ్య గావింపఁ బడు
 చున్నది. దానిని బ్రాహ్మణమునకు చెప్పెదను. బ్రాహ్మణభాగము
 గూడ విధితాపము, ధర్మవాదతాపము, తనుభయ విలక్షణ
 తాపము లను భేదములచే మూడవప్రకారములుగా నున్నది.
 పీనియొక్కఁ బ్రతికేసనిచే శబ్దభావనయు, లింగాది ప్రయోగము
 గలది విధియక్షణమున చెప్పబడెను. అనగా నెఱుఁగ శబ్దములను
 భావించుటయు, లింగము మున్నగువానిని బ్రయోగించుటయు
 నుడువనో యని విధితాపమున తెలియవలెను. “ఇష్టసాధనతా
 విధిః” ఇష్టమును సాధించుట విధియని తాత్పర్యము మున్నగు
 వారు పఠించిరి. ఎల్లవిధములుగూడ, ఉత్పత్తి, అధికార, వినియోగ
 పర్యయములను భేదములచే నాలుగు ప్రకారములగుచున్నవి.
 స్తుతినివాదయోగ్యమును, విధికవశిష్టమైనదియునగు వాక్యసమా
 హా మర్థవాదతాపము. ఈ యర్థవాదముగూడ, గుణవాదము,
 అనువాదము, భోగార్థవాదము లనుభేదములచే మూడడు గీతు
 లుగా నున్నది. విధిహా ర్థవాదతాపములకు వేరయినవి
 వేదాంతవాక్యములు. ఇ య్యవి దెలియనివిషయములను దెలియఁ

జేసినప్పటికి సనుష్టానమును విస్మయమునకును విధింపబడినందుననే
 గత్యుపాయము సర్వవిధములు పాతకములను సర్వవిధములు పాతకములను
 యుగదే సమాప్తి యగుటచేత "సర్వవిధములను" అనునదిగా
 నర్థవాదముగూడ గానగును. అందుచేత ఇది సుమారుగా నున్నది.

— { బ్రాహ్మణభాగము స్వతఃప్రమాణము? }
 పరతఃప్రమాణము?

ఇటీవలివారగు కొందఱు వేదములలో బ్రాహ్మణభాగము
 పరతఃప్రమాణమనియు, నందుచేత ఇది స్వతఃప్రమాణమును
 సంహితా (మత) భాగమునకు వేరుపరచియు, నందున
 మైనదినియు నచింతించి వైదికలోకమున దగ్గరకుగో
 గోలాహలము బుట్టించియున్నారు. వేదమునగానె? వేదము
 యొక్క వేదత్వమేమి వేదపూర్ణత్వము, పూర్ణుడగు భగవా
 నుని నిశ్వాసులేక వాక్యరూపత్వము, నదియే వేదత్వము, నదియే
 జీవకల్యాణ కారిత్యము ననునివి యేయే భావములపై నిర్భర
 మై యున్నవో యీ విషయముల నన్నిటిని నిష్పక్షముగను
 నుదారభావముతోడను విచారింపియుండినచో వార బట్టి భగవ
 పాటులబడకుండురు. అందుతవిచారణయు శ్రమమున, నిరంతర
 లేక గగనం వేదశాఖలనుండి ర శాఖలమాత్రమేయకొని యీ
 నాలుగింటినే సంహిత అనగా స్వతఃప్రమాణమును వేదమని

చెప్పి మిగిలిన నాటి కన్నీటిని బరతప్రమాదములుగల శాఖలు
 చూపమని యాశ్చర్యముగాల నా యింకా శాఖలుగలదు మున్నట్లు
 గాఁ దెలియుచున్నది. ఇదియంతయు భౌతికములకను. వేద
 మనునది వేదము. శాఖలునునవి వేదమునందు లేదు. ఇదిగాక
 శాఖలు పరతప్రమాదములు బయటయెడల నాశీసుకొనిన పై
 నాలుగుగూడ శాఖలేనదే. ఈ నాలుగుశాఖలు స్వతప్రమా
 ణము లెట్లు శాఖలువు? సకలశాఖలు స్వతప్రమాణములైన
 గావలె. లేదా పరతప్రమాణములైనను గావలె. ఒకశాఖను
 బరతప్రమాణమునది, మఱి యింకాశాఖను స్వతప్రమాణ మని
 చెప్పుట యసత్యముగాకమానదు. యథార్థమునకు ౧౦౦౦
 శాఖలుయొక్క యుపత్యుహితం, బ్రహ్మచారివ నిషచ్ఛగము
 లన్నియు వేదము. ఇందు సకలయింక బుద్ధితేమి అనంతముగు
 వేదము, కల్పముయొక్క ప్రధమదశలో నొక మూర్తిగా విరా
 జిల్లెను. దానినేనదే శ్రీవేదవ్యాసులవారు నాలుగు భాగములు
 గా విభాగించినది. మంత్ర, బ్రహ్మణ, సూక్తిముగాను,
 నాలుగువిధములుగాను విభజింపఁబడిన యువేదమే తిరిగియ సక
 శాఖలయందు విభాగింపఁబడినది. ఇందులకుఁ బ్రమాణ మిత
 పూర్వమే యొసంగఁ బడినది. ఇదియే శాస్త్రానుమోదితమైనది.
 మఱియొకటి యేదియు శాస్త్రసమ్మతము గానరదు. ఎందుల

కందురా? ఈ కాలమున ఋగ్వేదసంహిత, యజుర్వేదసంహిత, సామ
 సంహిత, అథర్వవేదసంహితయందు వేదములలో నేటి ప్రాచీనములలో
 నున్నవో యవి యన్నియుఁ గలది గలది, లేక గలది లేద
 శాఖలుగను. ఏ శాఖయైనను పైదానిలో నేటికి నుండవచ్చునని
 జెందియుండుననునది ప్రత్యక్షసిద్ధమగును. ఏ యేదసంహిత,
 కౌఠుమీశాఖయనియు, అథర్వ వేదసంహిత, ఏ సేక శాఖయని
 యు, యజుర్వేదసంహిత, ప్రతి క్రియ శాఖయనియు, మాన్యండిన
 శాఖ మొనలగునది యన్నియుఁ బై శాఖలలోఁ గలవనియు నీ
 వలకే చెప్పుబడినది. అందువలన మాత్రము, బ్రాహ్మణములను
 పేళ్లతోనున్న వేదము గలది లేక గలది శాఖలు గలది
 యని జేలును. వీనిలోఁ గొన్ని శాఖాసంహితలు దిక్కు మన్నవి.
 అనేక శాఖలు లోపించినవి. అన్ని శాఖలు, నవీన వేదములు,
 భగవద్వాక్యములు, స్వతఃప్రమాణములున్న యున్నవి. వేద మను
 తము, వేదరత్నాకరముయొక్క. గౌరీవ్యయను నిర్ణయముట
 యెవనికి శక్యమగును? అట్లునుచున్నది శక్తి కోరినది విచారించి
 నంతవలకేప్పుడు వేదము మాత్రబ్రాహ్మణత్వస్థమగుచోచుప్పుడే
 యొక్కొక్క శాఖామాత్రముతోఁ బాఠశాస్త్రము - బ్రాహ్మ
 ణముగూడఁ దప్పక యుండునని సిద్ధాంతితమగుచున్నది. సంహి
 తాభాగమందలి మాత్రము క్రియలయొక్క ప్రణాళికయగు దేవీతి
 గా వ్యవహరింపవలయునో దానివర్ణన మొప్పుడు బ్రాహ్మణభాగ

మనములకు సంభవించిన కోరికలు పూర్తిచేయుటకు మన ప్రయత్నముతో
 బాహ్యకర్మము ప్రయత్నములతోను సహజ ప్రయత్నములతోను సహజ
 సిద్ధిమొనరి. శిర్మము, నుపాసనము, జ్ఞానము వేదమునకు
 బునాదిగోడలు. ఇవి వేదమునకు వేదశాస్త్రము, బుద్ధి
 త్వమును, ముక్తిప్రదానశాస్త్రమును నుపాసనము. అష్టాంగ
 యంగము పాదాంగములను నుపాసనము. నమోనామో పాదాంగమునకు
 కాధిభోగికోర్కె ప్రవేశములు సాగ్ధకత యున్నగోదాని యాధ్యా
 త్మిక సాగ్ధకత యున్నదనుటకు గురుకులం బడియలగు. ఇందు
 వలన నేనామోకోరిగిర్మశక్తి, నుపాసనాభావ యున్నగో
 దానియందు జ్ఞానశక్తిగూడ సాధ్యమునను. ఈకారణమువలన
 బ్రత్యేకకోర్కె మన ప్రయత్నము, ప్రయత్నములతోగూడ వేదశాస్త్ర
 మైన యాధ్యాత్మికములు (పాదాంగములు) గూడ సాధ్యమున
 యును. ముక్తికోర్కెపనిషత్తుగో సేవీతిగోరిగిర్మబడినది.

“వీర్యవ్యాధు కాభియో వీర్యవ్యాధుతా”

మనకు శిర్మ - శిర్మకు నోకోర్కె - యుపాసనాభావముగను.
 ఈ శిర్మవలన బ్రత్యేకముననుపాదించిన ప్రయత్నములతోను పాదా
 యంగములు లోపించినవినిర్మల భావముల నుపాసనము
 యున్నది. ఇందులకు పాదాంగముగా మన ప్రయత్నము కొరత తా
 వేదమునది రహస్యములను వేదముననుజూలిన దాని నుపాసన
 రాలినిగోరిగిర్మ పాదమునకు లోపమునను. కాబట్టి

యూర్యావర్తమందుఁ బుట్టిన ప్రతిమనుష్యాదులను మైవిషయముల నెల్లఁ బట్టుదలతో విచారించి ముట్టినను జగత్తు పడవలసియున్నది.

పాపము! బ్రాహ్మణభాగము మునుపభాగము పోనది? ఎందుచేత నది భగవద్వాక్యము గాదనియుఁ బరాత్పరమాణమనియుఁ జెప్పుఁబడుచున్నది. బ్రాహ్మణము, మంత్రభాగము దిలివిషయముల క్రియావిధిలను పోయినచో మునుపభాగము భావనమో, దాని తీరకయో యొనర్పఁబడి వేదమని చెప్పుటకు సంబంధమేమి? మంత్రభాగమిశ్వరుని ముగియునుండి బయలుదేరినదియో యతని నిశ్వాసముల మూలమునఁ బ్రసవించినదియో యొనర్పఁబడు దాని క్రియావిధి (బ్రాహ్మణభాగము) గూడ నట్లు బయలుదేరుటగాని ప్రసవముమఱుగాని యెందులకు సంభవింపఁగూడదు? ఇట్లు వ్యర్థముగా తీసివేసి సంశయములను తేవఁదీసి భగవతియగు శుక్రుని సంగమీనురాలిని గాఁజేయుట కేవలము పక్షపాతముతో నిండిన కబోలకల్పనామాత్రమైయున్నది. ఇట్టి తుచ్ఛమైన యుక్తులయందు యధార్థస్థితి యెంతమాత్రమును లేదు. కారణ మేమందురా? బ్రాహ్మణభాగము వేదమా? కాదా? యను విషయమును నిశ్చయించుకొనుట కేరెండో నాలుగో పన్నుగడలు పన్నిసంతమాత్రమున గాని, తమపక్షమున కనుకూలించునట్లు పెడయర్థములఁ జేసి

యేవో నాలుగు ప్రమాణములకు బాహ్యతసూత్రమునఁ గాని
 యిష్టస్థితి గానఁగలదు. ఇందు వేదమునకు వేదత్వ ముట్టితి? వేద
 లక్షణము? ఏ యే విషయములున్నవన నది వేద మనుశబ్ద
 ముచేఁ బుట్టెదను? ఇది? ఏయే విషయములు తీసఁదగిన వేద
 మున నేర్పూర్ణత్వము సాధింపఁగలదు? ఇట్టి సంగతులన్ని
 యు బ్రహ్మజభాగమును వేదముననుండి దీసివేయుటకు
 ముందుగా విచారణవలయున్నది. ఇట్లే దెప్పినట్లు ప్రత్యక్ష
 ప్రమాణముచేఁ గాని యందును సప్రమాణముచేఁ గాని దొరక
 నట్టి వస్తువు వేదముచేతఁ బుట్టుదున్నది. ఇదియే వేదమునకు
 వేదత్వమని యుదాహరింపఁ దగిన యుద్దాహరణ బడినది. ఇప్పుడు
 నిష్పక్షముగా విచారించినచోద, అట్టి ప్రత్యక్షము మాన
 ములకు మించినట్టి యే యాధ్యాత్మిక బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలదో
 దానికి బ్రహ్మజభాగముయొక్క తోడ్పాటు యధికముగాఁ
 దగ్గరవలసియున్నదని యుదాహరించుటవలయునగును. ఏమన,
 బ్రహ్మత్వమును సమగ్రముగా నిరూపించి యుపనిషత్తులు
 బ్రహ్మజభాగమునకు వంతర్గతములై యుండుటయే. ఇందు
 సందియము నూట నిర్ణయము. కర్మము, ఉపాసనము, జ్ఞానము
 లను నీ మూడొకటి పూర్ణతయుండుటవలన వేదమునకుఁ
 బూర్ణత్వము, నదియే వేదత్వమున్నది. ఏమన, ఎప్పుడెద్దాని
 యందు చీపుని బ్రహ్మజభావమును బొందించు శక్తియుండునో

యప్పుడే యావేదము పూర్ణమైన భాగము తులనాత్మకము గాఁ
 గలదు. ఎప్పుడు సద్భావ చిద్భావసాదభావములు పూర్ణ
 ముగా లభింపఁబడెనో యప్పుడే బ్రహ్మభావప్రసక్తియగుచు
 న్నది. కర్మమూలమున సద్భావమును, నుపసాదమునందు, నా
 నందభావమును, జ్ఞానమునందభావమునుగలగలము. అందులను
 వేదమునకుముఁడనుకొండములున్నవి. (1) మొదట భాగమునందు
 సనాకాండము 2 బ్రాహ్మణభాగమున కర్మకాండము. కర్మకర్మక
 (ఉపనిషత్) భాగమున జ్ఞానకాండము. ఇందులను వేదమునకు
 బ్రాహ్మణభాగమును చానిలోఁజేరిన యారణ్యకములు (ఉప
 నిషత్తులును) లేకుండనున్నచో తదవస్థను సేవనత్వమును తత్సర్వ
 త్వమును సర్వవిధముల ఖండింపఁబడిగలను. “భాగ” మును
 పదము పలుకుటచేతనే కేవలము మంత్రమే వేదముగాఁదన
 విషయము తేలుచున్నది. ఎందులకనినరా? “భాగ” శబ్దము
 భాగాంతరమును సూచించుచున్నది. కేవలముకేవలమంత్రమే వేద
 మయినయెడల “మంత్రభాగ” మని చెప్పబడెనో మంత్రమని
 మాత్రము చెప్పబడును. ఇట్లు చెప్పబడినప్పుడే దీనివలన
 మంత్రభాగమేకాక వేదమునకు బ్రాహ్మణము, తదంత్రసాధన
 ములగు నారణ్యకములు (నుపనిషత్తు)ల నెడి భాగములుగూడ
 నున్నవనియు, నివన్నియుఁ గలియుటచేతనే యెల్లభాగములతో
 గూడిన సంపూర్ణుడగు వేదమూర్తి సయనగోచరుండై సాధకు

లకు శ్వేత్రేయస బిశ్వేంద్రులను ముందు గర్భిణిమందును సర్వభా
 సర్వభా సర్వభాసో సర్వభాసో మున్నామనియు నిశ్చయ
 మగు మున్నామనియు మి త్తము, బ్రహ్మణము, నారణ్యకము
 లాకు ప్రభావముగా నుపాసనా, కర్మ, జ్ఞానపద్ధతములున్నను
 సాధారణముగా కర్మ కర్మగతములగునట్ల మూఁడిదివర్ణన
 ముండును. అందులకు, పుండ్లమును వస్తువులను బ్రహ్మేకాంగ
 మందులగునట్ల బ్రహ్మత్వము ప్రకాశింపదుమందుగాదాయని
 యుండునట్ల నిర్వచించును. ఇట్లును అందుమిదియు నగునట్లగర్భము
 నుపాసనము జ్ఞానములు పుండ్లతో భేదకాధారములగు బ్రహ్మణ
 భాగములలో ఇక్కడ పాత సూక్తితో (మూత్ర) భాగమునందు
 ఇక్కడ గీర్వను ముందులగు, జ్ఞానపుండ్లత్వము బ్రహ్మణభాగం
 తగ్గతములగు నుపనిషత్తులందీ యుండునట్లగు. అప్రకారమే
 స్పష్టము లగునట్ల కర్మోపాసనా మాంత్రిములు స్పష్టముగా నా
 బ్రహ్మణభాగములకు విశదీకరింపబడియున్నవి. అందువలన
 దీనియందులగు బ్రహ్మత్వమునక్కయు, చివకల్యాణకాగితమునక్కయు
 లక్షణమధికముగా నున్నది. దీనినిబట్టి యిట్టి విస్తారముండుటయు
 విశేషమును సాధారణముండుటయు బ్రహ్మణభాగమునకు భూష
 ణమేకాంబు దూషణముగా నుండును. అందువలన నిది పరతః
 ప్రమాణమగును ముందు పారవాయ. ఇదిగాక గుణ, భావ, విష
 యములందులగునట్ల ఇక్కడ నానోచించినచో బ్రహ్మణ

భాగ ముపోడు పేరు మగుట కీ సత్య మగునను గలుగజేరకు.
 గుణ, భావ, విషయములగునట్టి మూలము కీ మొక్క నగాఁ
 జెప్పబడినందునఁదిగి ముద్దుపాపములను నిష్క్రమణముగనును.
 త్రిగుణములయొక్కయు నిర్భావములయొక్కయు నట్టి పూర్ణత
 యుండుటచేత వేదము భగవద్వాక్యమని చెప్పబడినదో యా
 లక్షణమొకయు బ్రాహ్మణభాగమునగునని విచారించువస్తుది.
 బ్రాహ్మణమునందు సాత్విక, రాజసిక, తామసగుణగుణభావముల
 యభివృద్ధి కొఱకు మూలమువిధములుగా ముద్దుపాపముల
 బడినది. బ్రాహ్మణభాగమునందలి ముక్కొక్క ప్రాణి
 మూఁడేసి మూఁడేసిభావములు నిండియున్నవి. ఇయ్యది పరి
 శోధకులగు పండితులు దెలిసికొనఁగలదు. ఈ సంగతులనున్న
 తినివిచారణయందు బట్టికొని యే భాగముస్వతఃప్రమాణము?
 ఏభాగముగాదు? అని విమర్శించుకొనవలయును. కీవలము
 ప్రమాణములనిచెప్పి యే నాలుగుశ్లోకములలో యేమాత్రమో
 చూపి వానికిఁ దప్పుడర్థములఁజెప్పి సమన్వయించినంతమాత్ర
 మున దత్త్వనిర్ణయముగాదు. కాని పాండిత్యప్రధానిమ మాత్రమే
 కాఁగలదు. శబ్దముపై శాస్తార్థముచేయుట యొకటి, జ్ఞానరాజ్య
 మునందును భావరాజ్యమునందును బ్రవేశించుట మరొకటి.
 ఈరెంటికి సంబంధములేదు. వేదము శబ్దరాజ్యమునందలి
 వస్తువుగాదు. కాని జ్ఞాన, భావ, రాజ్యములందలి వస్తువులై

యుద్ధేశ్యమునుబట్టి యొకటి విధి మరొకటి స్యతావ్రమాణముగు
టమం దగినదిగా నున్నది, ఏలననగా, మాత్రభాగము స్తుతి
మూలకము. స్తుతిములమున నిధివిషయములలో బ్రహ్మక
యగుచున్నది. స్తుతిములకములగు మాత్రమున గ్రహములు
బ్రహ్మకవి యనుష్ఠించువారల కుపకారము నట్టి మునున్నది.
ఈ కారణముచే మాత్రముగూడ వేదమునందుఁబ్రమాణమునది.
ఇట్లు జ్ఞానినిమహాద్వలవాగు బ్రాహ్మణము, మాత్రములను
రెండినిగూడ వేదమని చెప్పి బ్రాహ్మణభాగమునకుఁ బ్రాధాన్య
మిచ్చియున్నారు.

రెండవది:— కేవలము శబ్దప్రమాణముపై నాధారపడి
సప్రతిని బ్రాహ్మణభాగమునకుఁ బరతత్వప్రమాణము నిర్ధి
పడు. కారణ మేమందుగా? అనేక ప్రమాణగ్రాహములందుఁ
గూడ నిది యపొరుపేయ వేదాత్మతమని చెప్పఁబడియున్నది.
అందువలన దీనికి స్వతఃప్రమాణత్వము నచిహ్నబడినది.

“విధిర్విధేయస్తర్కశ్చజేదః”

[వారస్పద్యకృతము]

ఈమాత్రము విధి, నిపేధాత్మకమనిని స్పష్టశబ్దముతో
వేదమని చెప్పినది. బ్రాహ్మణభాగము విధిని పేధాత్మకమైనది.
కారణమేమన, దీనియందు జ్యోతిష్టోమము, గర్భాభానాదివిధులు
పర్వముందుటయే మాత్రభాగము విధేయము. ఆ కారణము

వలననే బోధనకు వచువాడని మతి ననుసారము రెండవను (మొదట బ్రాహ్మణములు) వేదాంతాభిప్రాయములను ప్రోచుచున్నది. ఇట్లే మనుభగవంతులవారిని గూడ చక్రాయాధ్యాయములో నిర్ణయింపఁబెన్నుచు,

“*የጥንታዊ የግብርና ስርዓቶች ምረቃ*”

the first time, it was a very good one.

1. 1948年10月1日，中华人民共和国成立。

[illegible]

ఏచ్చ కుచ్చట పోయి శ్రుతులు పరస్పర విరుద్ధములుగా
 నున్నచో యచ్చకచ్చట నా గోవిందలనానూడ గలిగి యిధర్మము
 లాచరణీయములని పుష్టలు పొందిచ్చిరి. తీనికి వృష్టా వాతమునూడ
 మనుషు సూపుచున్నాము. వేదములో సూర్యోదయకాలము
 పరమ హోమము చేయవలసివచ్చినది యుగ వచనమును, సూర్యో
 దయము కాలమున్న హోమము చేయవలసివచ్చినది యుగమున
 వచనమును, యుగము, సూర్యోదయగాని, సాయంత్రముగాని లేని
 కాలముగనూడ హోమము గావించవలసివచ్చినది యుగోక్తవచ
 నమును గ్రహించుచున్నది. ఈ ప్రకారముగా శ్రుతివచనములు
 పరస్పర విరుద్ధములుగా నున్నప్పుడేకనూడ సభకారభేదమునను
 సరిగవి యున్న యు మానసియములే. ఇదియే మను
 భగవంతుని తాత్పర్యము. మారు వివాదముకాల హోమము
 ననుదితకాలహోమము, మున్నగువని యుద్ధము శ్రుతి యిచ్చి

యున్నాడు. ఈ యాజ్ఞలన్నియు బ్రాహ్మణభాగములోనివి. కాబట్టి బ్రాహ్మణభాగముగూడ స్వతంత్రవారముగ వేదములో సంతర్లతమైనదని పోయిచున్నది. ఇట్లువాచుసద్ధాంతముగూడ బ్రహ్మాణీయమైనది.

అర్వాచీనులగు వారి అంశములకు యేమగుగా:-
 బ్రాహ్మణ భాగమును బహు ప్రకారములుగా ఋషులు, మునులు రాజులు, మున్నగువారి యతిహాసములును, బుర్రాణ గ్రంథములలోని కథలును వ్రాయబడియున్నవి. ఇంచుపలన బ్రాహ్మణభాగము వేదముగా నేరను. పీలయన:- ఇతిహాస మెవనిదెయుండునో వాడు పుట్టివలెననాన నది వాయు బడును. గాని వాడు పుట్టకముందు వ్రాయబడియు లేదుగదా. మఱియు బ్రాహ్మణభాగ మేయితిహాసపురాణము, గాధయనియు దీనికంటె బ్రత్యేకముగా నితిహాసముగాని పురాణము మున్నగు నవిగాని లేవని ^ఆ అర్వాచీనులు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు. ఈ యుక్తి యన్నివిధముల నయుక్తముగానున్నది. ఈ ^అర్వాచీనుల బుర్రాణము వేదముకంటె భిన్నమగువస్తువుగాదని పోలిసికొనవలసి యున్నది. యతిహాసచరిత్రాదులేవి వేదమునందుగలవోవానినే కదా పురాణములందు సులభముగా విశదమగునట్లు వివిధ విధములుగా జెప్పియున్నారు. ఏమోదండ! శతపథ బ్రాహ్మణ మునందు జలస్థావనేతిహాసము నవతారములకథయు, వైతరీయ

బ్రాహ్మణములకు దేవతలను సాగ్రామకథ పాలశ్చాస్త్ర చరిత్రమును గలవు. ఈ విషయములన్నియు బుర్రాణములగు వర్ణింపబడినవి. కీర్తిలోని కొన్నితన్నిగాధలందు బరస్పరవిరోధములున్నట్లు కనుపడుచున్నవి, ఈ విరోధములు తాత్వికములు గావు. కొన్ని భేదములు భిన్నత సమసంబంధమున్నవి. పుర్రాణములరచన, భావములకు సుగమములు. అనిరసాస్యములను మూలంబెలుంగలము. కీర్తి బుద్ధి బ్రహ్మణభేదమునే పుర్రాణముగా నాదలచి వ్రాసినదిగా పుర్రాణము లూడబోకి వేయు బుద్ధి భ్రాంతివలనను నున్నది. పండితులగు తేను. రెండవ విషయము, శ్లోకాంతములయొక్కయు బుర్రాణములయొక్కయు సంబంధము చూడగలబుద్ధియే బ్రహ్మణభేదము పరతఃప్రమాణముగాగలదని వారు సిద్ధాంతింపబడుచున్నారు. ఈసిద్ధాంతమున్నియుల ససంశయము. మేలనున్నది. అనిరసాస్యం బ్రహ్మణోపనిషత్తులో.

అస్యమహోభయం అస్య నిశ్చయం హేమ దృశ్యం

యజ్ఞా ద్వేష స్సంపదేహాభిర్యోగిహి ఇతిహాసం పుర్రాణం

అనియున్నది. కీర్తిబుద్ధి యందు మున్నగు చతుర్వేదములు నిరీహాసము, బుర్రాణము, మున్నగునవియు భగవంతుని నిశ్వాసవిరాజముని సిద్ధాంతమునది. మును బుక్కుమున్నగు నాముగినదములు, మంత్రబ్రాహ్మణత్వములను

నదియు గంగయు శాఖలుగలవనునదియు సౌఖ్యమునున్నదిగదా. ఎందులకన, దీని నివాసులు భిక్షుముగా నిష్ఠాఠియగుటకు వేఱు ప్రమాణమేది యులేదు. రెండవయాశయము: ముగ్ధులను చతుర్వేదములను గేవలసంహితగను, నితిహాసము పురాణములనే బ్రాహ్మణముగను దలంచినప్పుడుగూడ నితిహాసపురాణములు పరతఃప్రమాణములెట్లు కాంగలవు? ముగ్ధులను నితిహాసము యజుర్వేదాదులవలె నితిహాసపురాణములుగూడ భగవంతుని నిశ్వాసమేయైయున్నది. ఇందువలన నొక్కక్క నిశ్వాసము వలననే బయలుదేరినవేదము స్వతఃప్రమాణముగను, నితిహాస పురాణములు పరతఃప్రమాణములుగ నగుటకుఁ గారణమేమి? భగవంతుని నిశ్వాసమునందెట్టి భేదముగలకుండవలె? నిశ్వాస శబ్దమునందు రెండు భాగములుంపబడియున్నవి. మొదటి సంగతియేమనగా, నిశ్వాసమువలె స్వాభావికముగా ప్రవృత్తికై బూర్వమందు వేదము, నితిహాసము, పురాణములెల్ల ముఖ్యములములందు వెల్లివిరిసినవి. దీనిరహస్యము లిట్టివలగుండుట బడినవి. ఇక్కారణముననే వేదమునందుగూడ గాఢముచిక్కు చున్నవి. దీనివలన సంహిత, బ్రాహ్మణము ఈరెండవలగుండు స్వతఃప్రమాణములని నిష్ఠాఠియగుట. నిశ్వాసశబ్దమునందు రెండవభావమేమనగా, ఈశ్వరుని నిశ్వాస ముశ్వేదమునందు వలకు నుండెడిది. కాన నిత్యుండగు భగవంతుని

సృష్టికర్తలు సృష్టముచేయుచు బ్రహ్మచూడామణిని మహా
 స్తుతంబు చేసి స్తవించుచున్నారను. యుగంతమున నంత
 ద్విత్వము త్రనవియుచును వేదములను బొందిరి. ఇందు సేతిహాస
 మనగా నితిహాసములతోఁ గూడికొనిన వేదములను బొందిగని
 చెప్పుటచేత మంత్రము, బ్రహ్మమును రెండికిఁగూడ వేద
 మనుసూక్తి యెల్లవి స్మృతిగర్తలు సమ్మతించినట్లు సిద్ధించుచు
 న్నది. ఈ సేతిగా సేతిహాస వేదములనఁగా మంత్ర, బ్రహ్మణా
 త్కవేదములు సృష్టికర్తల మహాస్తులయొక్క సమాధి
 శుద్ధిభావనగణములగుటఁ బ్రకటములగును. అందువలన రెండును
 స్వతంత్రమౌనములే. సమాధి మేమియు లేదు. విచారింపినమీఁద
 బ్రహ్మణభిగమునఁ దేయసేతిహాసములచిక్కుచున్నచో వాని
 వలన బ్రహ్మణభిగమున గున్న వేదశ్వమునకు హాని గలుగ
 నేరదు, ఇదియు బుద్ధిగలుగుచున్నది, ఏమటననఁగూ? ఎప్పుడు
 వేదముపూర్ణమో, సకలవిధాధికములకుఁ గల్యాణముగలిగి

చుటయే, యెప్పుడు వేదమునకు వేదత్వమున్నదో, అది అచలము
 నెందునో గుణములకనుగుణ వర్ణనలచేతను వర్ణించబడినదో,
 యందు గ్రీ. గుణకాండముతో సమానముగా గుర్తించునట్లు యితి
 హాసములుగడుటగూడ నావశ్యకముగనున్నది. బ్రాహ్మణ
 భాగమునందు వైదికమును క్రియవిధానములకును యుప
 దేశముగలదు. అందువలన దానిలో నిరూపితముల వర్ణనముం
 డుటగూడ స్వతస్సిద్ధమైనవిషయము. తీర్థిరబట్టి స్వతఃప్రమా
 ణముగానేరదను నెట్టిదోషముగూడ బ్రాహ్మణ భాగమును
 దాకనేరదు. ఋషులు, మునులు, గాఢులు మున్నగువారి
 యితిహాసములుగడుటవలన బ్రాహ్మణభాగము స్వతఃప్రమా
 ణముగాదు. ఏలయన, యెవరియితిహాసములున్నదో యవివారు
 పుట్టినతరువాతగదా వ్రాచుబుడవని కొందఱు వాదించుచు
 న్నారు. ఈ యుక్తివాదమునకు సోతమాత్రమును పిలువలేదు.
 ఎప్పుడు వేదము జ్ఞానస్వరూపమైనదో ఎప్పుడు భూత, భవిష్య
 ద్వర్తమాన కాలములందలి సర్వవస్తువులు దొలుతవర్ణింపబడి
 యుండుట వేదమునకు వేదత్వమైయున్నది. ఋషులయొగళక్తి,
 యందు దపశ్శక్తియందుగూడ భవిష్యత్కాలస్థితి నగతకాలముల
 కమువలెఁ జూడఁజాలెడి ప్రభావమున్నప్పటికే దేశ, కాల
 పాత్రాపరిచ్ఛిన్నుండును. మహర్షులకుఁగూడ గురువునగు
 భగవంతుని వాణీరూపముగు వేదముచేత నేర్పడఁగో యీనాలుగో

మహాస్థూలము, మోహస్థూలము, కాలాస్థూలము వివిధ స్థూలాలు తోలు
తనే చెప్పబడినామా? ప్రకారము సంగతియు, మరలయు, బరతః
ప్రమాణత్వము గల్గియు, మరలయు, పల్లనానామకాంగలకు?
పత్రజలీమహాస్థూల తోలు మూగిపల్లనము, పల్లనచదిమమన్నాడో?
కనుచును.

“ನಿನ್ನ ದೇವತೆಯು ನನ್ನ ದೇವತೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು”

[illegible]

ఇంద్రాని మొక్కయు శత్రుసంహారము లొనగించి బడియున్నది.
 కుమన, అయు, కృష్ణదస్యుల విహగము ప్రభువు మండలము
 లోని ౧౦౮ వ సూక్తమునందును, సప్తమమండలములోని
 ౯౩ వ సూక్తమునందును గలను. “దాగ్యోణి” యను పార్థివుని
 సంగతి, ప్రథమమండలములో ౧౭౮ వ సూక్తమునందున్నది.
 ఈ ప్రథమ మండలములో ౧౧౩ వ సూక్తమునందు రాజర్షి
 యగు తున్నుడు, తనకుమాను డగు భుజ్యుడనువానిని సైన్య
 ముతోఁగూడ దిగ్విజయముఁ జేయుటకు పంపించినట్లు వర్ణిం
 పఁబడియున్నది. షష్ఠమండలములోని ౭౫ వ సూక్తమునందు
 గుప్తము, విల్లమ్ములు మొదలగువాని వర్ణనము విశేషముగాఁ
 గలను. ఈ గజ, వాజ, ధను, రాబ్బణ, సర, సగేంద్ర, రాజ
 ఝలు మొదలగువారి యతిహాసము లన్నిటిని ఋగ్వేదము
 నందుఁ జూచుటనలన, ఆ మనుష్యులు మున్నగువారు జన్మిం
 చినతరువాతనే ఋగ్వేద సంహిత సృష్టియైనట్లు సిద్ధాంతము
 చేయవచ్చునా? ఎప్పటికిని జేయఁగూడదు. అట్లు సిద్ధాంతమైనచో
 మంత్రభాగముగూడఁ బరతఃప్రమాణము సామర్థ్యమును గావలసి
 వచ్చును. వెండియు నీ మనుష్యులయు, రాజర్షులయు నామ
 ముల యర్థములను గడబిడజేసి వేర్వేర్థములను చెప్పుటగూడఁ
 గేవలము పాండిత్యాభిమానమే యగును. కాని సత్యము గా
 నేరదు. ఇదంతయు వేదమున దలి త్రికాల దర్శిత్యము నెరుక

పలుచునదియు యున్నది. వేదమునందు గల్గు, కల్పాంతరము లందలి జ్ఞానము దివ్యమునవలె బ్రహ్మజ్ఞుడుచున్నచో యట్టి దానికి భూత, భవిష్య, స్వప్న మూలములనువలె స్థితిగతులను దొలుతనుడియే చెప్పుట, వ్యక్తిత్వమునవిని సూత్రమూత్రమును గాదు. అందువలన బ్రహ్మజ్ఞుని భగవంతునియని నిట్లు సూచే హింస వగిన.

జ్ఞునినినుహించు ప్రాముఖ్యమును అనుసరించును నుండ వేదముని చెప్పినట్లేనిది కే సద్ధాంతికి బాధం బడినది. ఆ మహాద్ములను తనుచే చది గుంబడిన పూర్వ మి మూంసా దర్శనమగునది నుండ మూత్రముయొక్కయు, బ్రహ్మజ్ఞునియొక్కయు లక్షణమును వర్ణించు సమయము నిట్లు సూక్తిక రించియున్నాడు.

“అహోరదశేషు సుత్రాశాస్త్ర శీషే బ్రాహ్మణశబ్దం”

జ్ఞుని మహాద్మ స్తుతిమూలమునం బ్రహ్మజ్ఞుని సుతులను మంత్రముని చెప్పి మంత్రములుగాక మిగిలిన వేదభాగమును బ్రాహ్మణముని యనెను. బ్రహ్మజ్ఞుని వేదము గాకపోయినచో జ్ఞునిమహాద్మ “శీషే బ్రాహ్మణశబ్దం” అను సూత్రమును రచించియు యుండదు. కారణమేమన? ఒక పదార్థముయొక్క శీష మానవదర్శమునకుండు వేరియినది గాఢము. దానిలోనే యంతమహాద్మ యుండును. దీనిబట్టి బ్రాహ్మణభాగ ముప్పుడు

మంత్రభాగావళిష్టాంశమైనదో యప్పుడే తీనికి స్వతంత్రమంత్రము సిద్ధించుట కే విధమగు సందేహము నుండదు. న్యాయదర్శనమును రచించిన గతసమహర్షి, వేదప్రమాణమును గూర్చి యిట్లు కటాక్షించి యున్నాడు.

“తదప్రామాణ్యమసృతవ్యాఘాతపునరుక్తదోషిభ్యః”

అసృతము, వ్యాఘాతము, పునరుక్తమున్నగుదోషములున్నందువలన వేద మప్రామాణ్యము. ఈ న్యాయదర్శనమునకు భాష్యమును రచించిన వాతస్యయనుమహర్షి యీ సూత్రమున కిట్లు భాష్యము వ్రాసియున్నాడు.

“పుత్రకానుః పుత్రేష్ట్యా, యజ్ఞేతేతిన్ద్రేష్ట్యా సంస్థితాయాం పుత్రబుద్ధి దృశ్యతే । దృష్టార్థస్య వాక్యస్య అస్మిన్త్వా దదృష్టార్థమపి వాక్యమగ్నిపహో త్రిం జాహుయాత్ స్వర్గకానుః ఇత్యధ్యవృత్తి మితిజ్ఞానాత్”

ఎవనికీ బుత్రేచ్ఛ గలుగునో వాడే “పుత్రేష్టి” యను పేరుగల యజ్ఞమును తేయవలసినదిగా వేదమందొన్నది. అయితే పూర్వోక్తయజ్ఞమును జేసినప్పుటికి గూడ మనుష్యుల కనేకులకుఁబుత్తుఁడగుగలుగుట లేదు. అందువలన బ్రాహ్మ్యక్ష ఫలము సందస్యత మొప్పుచేసినదో యప్పు డదృష్టఫలము (అనగా అగ్నిహోత్ర మాచరించినచో స్వర్గము బొందవలసినది) నకుఁ గూడ మిథ్యాత్వము గలిగి తీరునని సిద్ధాంతమగుచున్నది. ఆ వాతస్యయనుఁడే, వ్యాఘాతదోషమును జూపుటకట్లు లిఖించుచున్నాడు.

“హాహ నే ఉదితే హోరవ్యం, అనుదితే హోరవ్యం సమయాధ్యక్షితే హోరవ్యమితి విధానమితి హోరవ్యమితి శ్యావోఽస్యాహతి మధ్యహారతియ ఉదితే హోరవ్య, శవలోఽస్యాహతి మధ్యహారతియో అనుదితే హోరవ్య శ్యావశవతే వాస్యాహతి మధ్యహారతోయ సమయాధ్యక్షితే హోరవ్య, హ్యహారాచ్యవ్యభివ్యభివ్యతే”

నిత్యహారాదోషముగూడ నుండుటచేత వేదము ప్రమాణము గానేరదు. ఇట్లు, సూర్యుండు దయించిన పిమ్మట హోమము చేయువలసినదని యుక్తస్థలమునందును, నిలిగి మఱి యుక్తస్థలమునందును సూర్యుండు దయింపకముందే హోమముం గావింపవలసినదని లిఖించియుండును. ఇట్లు యుదయకాలమందు హోమముచేసినదోషమును, సూర్యోదయముకంటె ముందుగా హోమమునల్పిన దోషమును జెప్పియుండును. ఈ రెండు మాటలు పరస్పర విరుద్ధము లగుటవలన బోధితము లగుచున్నవి. దీనినే హ్యహార దోషమని చెప్పెదరు. ఈ ప్రకారముగా సమ్రతము, హ్యహారము, మున్నగుదోషములు వేదమందు గన్పరచి దాని కప్రామాద్యమును జూపుటకై వాతస్యయాసమహర్షి చే నుదితహోమము, సనుదితహోమము, సగ్నిహోత్రము, బుత్రోష్ఠ్యలోసగు నేకొలదియాజ్ఞములు దృష్టాంతములుగా నీబడినచో యీ దృష్టాంతములన్నియు బ్రాహ్మణ భాగములోనివేనుమా. కాబట్టివాతస్యయాసమహర్షి చేగూడ బ్రాహ్మణ భాగము వేదమని చెప్పబడినట్లు సిద్ధాంతమయినది. మరియు నీసంగతి యీ దృష్టాంతములవలన మనుప్రచేతగూడ సంగీతరీతిబడిన స్థితిలోకి వచ్చిపడినది.

“విధ్యర్థ వాగానువాద వచన వినియోగాత్”

వాత్సర్యయనమహర్షి, యో సూత్రమునగు భాష్యమునకు
పట్టున విధి, అర్థవాదము, అనువాదములను వేర్వేరుగల మూల
విధములుగానుండు నచనముల లక్షణమును ప్రాసీయున్నాడ
మఱియునతఁడు, వానికేగల సూబంధమును గన్పరచి యాన
నములను తొకికనచనము లని పనికి బ్రాహ్మణభాగము వేదవ
గాదని నచించెను వాదించుట యుల్లపిధముల భాష్యముగ
చున్నది. ఎందులకుందురా? అతనిచేత దోలసూత్రమునా
యనేకదృష్టాంతములతో బ్రాహ్మణభాగము వేదమని చెప్ప
బడెను. మఱియు నీ సూత్రపుభాష్యమునకు గూడ నిట్టి
లిఖించెను.

“విధిస్తు వినియోగోఽనుభూ వా యథా అగ్నిహోత్రం
జాహుయాత్ స్వర్గకామః”

అతఁడిట్లుచెప్పి తనచేత దోలునకు చెప్పబడిన ముఖిసా
యమునే బలపరచుకొని యున్నాడు. కాని భాషించుకొని
యుండలేను. విచారణీయాంశము మఱియునేకరి యేమన, వేద
మెప్పుడు పూర్ణవస్తువైనదో యప్పుడు దానియందు తొకిక
ములు, నతొకికములు నగు సర్వవిషయములును దాగలవు.
వేదమునందు తొకికములగు పదార్థవిద్య (ప్రచ్ఛ) కు సూబం
ధించినమాటలునుగలవు. మఱియు నతొకికముగింబ్రాహ్మణభాగము

భోగిగమవిషయములునుగలవని యానతికేచప్పబడినది. దీనిం
 బట్టిబ్రాహ్మణభాగమును విధివాదము, అర్థవాదము మున్నుగా
 గలనచనములునుగని దానిని తాత్కాలిక రాజ్యమునుండిఁగ్రిందబడ
 వేసి తాత్కాలికరాజ్యములోనికిఁ దీసికొనివచ్చెడి ప్రయత్నము విచా
 రజీలుని పనిగాని, వేదముదలి రహస్యముగు జ్ఞాన మెరింగిన
 వానిపనిగాని కాలములును. ఆకారణమువలన నిట్టి భ్రమకు లో
 బడఁ దగదు. మహాభాష్యకారులవారు వేదప్రమాణమును
 గూర్చి దృష్టాంతములనిచ్చు సమయమందు బ్రాహ్మణభాగ
 మునుండివేదమాత్రమును, దృష్టాంతముగా నొసరియుండలేదు.
 ఇందువలన గో, వాజ్ఞ, ప్రభృతి తాత్కాలికదృష్టాంతములను
 బ్రాహ్మణభాగములోనికి లాగి దానిని వేదత్వమునుండి పడఁ
 ద్రోయుఁజూచెదరు. కాని యీ సిద్ధాంత మత్యంత మకించిత్కర
 ముగానున్నది. ఏమాటకైనను దొలుతనేప్రతిజ్ఞగావించి దృష్టాం
 తము లేబడవు. కాని ప్రసంగమును బట్టియుఁ బ్రయోజనము
 ననుసరించియు నవి నచ్చుచుండును. దీనిబట్టి మహాభాష్య
 కారు లే ప్రసంగము దెలివలకు దృష్టాంతములవలనఁ బ్రయో
 జనము సిద్ధిచునో యంతవలకు మాత్రమే దృష్టాంతములిచ్చి
 యుండవచ్చునని నెలయుచున్నది. ఈ విషయము దవి మంత్ర
 భాగమునుండి యిచ్చినారా? బ్రాహ్మణభాగమునుండి యిచ్చి
 నారా? బ్రాహ్మణభాగమునుండి యాయనగున దానికిఁ

బ్రాహ్మణ్యము లేదను నిట్టిదిగాత మనవలసిన నుపసరమేలేదు. ఎందుకనగా, దృష్టాంతము సాధారణముగా యూనవ్వేద విషయక ముండినది. కాని వేద భాగవిషయక ముండినదిగాదు. వెండియు గుట్టము, గోవు, మొదలగు దృష్టాంతములు బ్రాహ్మణ భాగమునందుం గలవు. ఇట్లే మొక్కయైనన గోవాజి ప్రభృతి దృష్టాంతము లున్నచో నవి యాన్నియు బ్రాహ్మణభాగములోనివే కానలయుననిచెప్పెడి సిద్ధాంత మగుటకుం గోవాగానిదని నమ్ముడు. ఇట్లు, శ్రుతి, స్మృతి, పురాణ, దర్శన, మంత్ర భాష్యములు లోనగు నెల్ల ప్రామాణికగ్రంథములపై శిష్టనహించి విచారించినచో మంత్రబ్రాహ్మణములు గలవను వేదములోని భాగములే యని వివేకులగువారికిందొందగలదు. కాబట్టి కర్మము, నుపాసనము, జ్ఞానములను సముదాకా విత్తములమున సమస్తజీవులకు సరిసారసమాద్రమును బాండుత్వకమంత్ర బ్రాహ్మణారణ్యకరూపియగు ప్రామాణ్యముగా బ్రకాశిల్లు వేద మేకమాత్రాశ్రయస్థలమైయున్నది. ఇంతసందేహములేదని తెలిసికొనుడు.

—(*) నిశ్చితసిద్ధాంతవిషయములు (*)—

ఇంతవఱ కొనర్చిన సిద్ధాంతములనుబట్టి యూనవిషయములు నిశ్చయమగుచున్నవి. వేద మనాది. వేదావిర్భావ పితారణము వలన వేదముభగవద్వాక్యమగుచున్నది! వేదమునిత్యము. వేదము

వాస్తవములో నాశనము జరుగజేసి గానరకు. వేదప్రామాణ్య
 విషయమునది దృఢీకరించును. యుచితముగాను. త్రిభా
 వాత్మకము, క్రిగ్మాత్మకమునను వేదము భావములతోడను
 పథికారములతోడను బాధ్యమునకువలసిన బూర్ణజ్ఞానమయ
 మగుచున్నది. వేదము, వేదీ చునిదియు, నావశ్యకీయములను నగు
 విషయములనన్నిటిని బ్రాకటింపరచునది. వేదము, సంతతము
 విపర్యయాము మున్నగునవిషయాలు లేనివి. వేదము, పరమేశ్వర
 దేవ, మహాత్ములగు లుముల గ్రహములను బ్రాకటింపఁ జూపుచు
 డును. వేదము, ధర్మము, విధిము, కర్మము, మోక్షములను
 చతుర్విధములగునను సమావేశముగా నిచ్చునది. వేదము
 లోనిమంత్రములు, మంత్రరూపముల నుపసాదియు. పద్యరూప
 ముగా నుపసాదియు, నామరూపముగా నుపసాదియు, ఇల్లియుక్కు-
 యజుస్సు, నామము, అగర్వియును పేరులతో నాలుగు
 రీతులుగా నుపసాదియు. ఎల్లప్పుడు వేదము వాస్తవమునకుఁగ
 యే సుమి. మహాత్ములగుచులునను వేదమునకు నాశనము
 లేదు. మహాత్ములగువారలో నీ వేదములు జ్ఞానమరూపముతోఁ
 బరమాత్మగాను బ్రతిబింబులు డును. ఎల్లముదతలలో వేదము
 పరమాత్మచును బుద్ధ్యరూపముతో భాసిల్లి సృష్టిదశయగు
 బ్రహ్మయనుచున్నది. ఇందు మహాత్ముల మంత్రకరణములందఁ

బ్రహ్మశివమై యనుపిచ్చుడు ఋక్కులమూలమును బ్రహ్మసాదత్తర
 (వర్ణ) పంచమగున పుణ్యస్థానముగాను బ్రహ్మశివమగు
 మన్నది. వేదము పుణ్యస్థానముగాను, ప్రాణము మమును
 ద్రిభావము మమునగున బట్టి నాని మును బ్రహ్మశివమై
 కికోన్నతిని, బ్రహ్మశివశివశివని నిర్వాణమునైతిని గలిగియుండి
 సంగపూర్ణ విషయములు వర్ణములు విరాజిల్లుచున్నది. వేదము,
 మాత్రభాగము, బ్రహ్మభాగము, ఆద్యభాగము లను
 మూడుభాగములుగను, కర్మకాండము, నుపాసనాకాండము,
 జ్ఞానకాండము లను మూడుకాండములుగను విభజింపఁబడి
 నది. మాత్రభాగములగున బ్రహ్మభాగము, ఉపనిషద్భా
 గములను నివిగూడ వేద మేయైయున్నది. సాక్షియ ముదేయియై
 తేనా వేదమందలి యొక్కొక్క ఋక్కు, త్రిగూణముతోడను
 ద్రిభావముతోడను బూర్ణమైనదావలయును. బ్రహ్మశివశివ
 లని యనుటకును సాక్షియమే సాక్షియమైతిని. వేదముతోని
 యొక్కొక్క మాత్రము త్రిభావము మున్ను త్రివిధార్థభావకమై
 యున్నది. దీని సామూహ్యభావార్థభావ సాధారణమునైతిని గోచరిం
 చునదిగాదు. వీనిని యోగము, తత్వజ్ఞములు మాత్రమే నెరిసి
 కొనఁ గలరు. శిక్ష, కల్పము, మొదలగు వేదములొక్క మహా
 గములను వైదికములగు సప్తదర్శనములను నివృత్త్యంతి
 స. శ్రీ య స ము జే య ని దే వి ద వ్వి జ్ఞ స స ము హ ము

సమయము నేదొక్కము నాధ్యక్షమునను యసంగతము. ఈ
 కారణముచే బ్రత్యేకమున నేదొక్కమును గ్రహించుట జాలదు
 కాక నీ యొక్కమును భవస్సును, దేవతను, ఋషిని, దేవీని
 కొనుటచేత, నా యొక్కమునకు యధిగృహతాధి ప్రవాధ్యాయ
 శక్తులను విడిచివేయును. ఇట్లు దేశములకు కుండవలయు నెల్ల
 తరగతులను కుండవలయునని పితృ సమజమునకు బ్రహ్మచ
 రులను నేదొక్కమునకు బ్రహ్మచర్యగ్రహము ముఖ్యముగా
 లేదని యొక్క స్వరముతో సమ్మతించుచున్నాడు. ఇది మహా
 తమోసంగము నేద మహాతమమునది. కాని యీ సర్వమోస కల్ప
 మును నేదమునకు కుండ శాఖలు ప్రవలితములైయుండును.
 శాఖాసంఖ్య విషయము : నేద మహాభేదములున్నను సీవలకు
 దేవుని సాఖ్యనే ముఖ్యముగా విచార సకల్పమును కుండ
 మంత్రసాధనము, కుండ బ్రహ్మజ్ఞానము, కుండ ఉప
 నిషత్తులు ముఖ్యముగా విచారమునందు యున్నది. అందుచే
 కాలబ్రభావముచే నీసమయమును కీర్తితో సహజానందము
 నుండ లక్ష్యములేదు. ముఖ్యముగాని వ్యక్తులు కేవలము
 మంత్రభాగము. కేవలముని దేవు బ్రహ్మజ్ఞానమునకు నేద
 మని దేవులలేదు. పరిసిద్ధాంత మల్లగతుల భౌతికమయ
 మునది. ఇది ముఖ్యముగా సమాధిభావ, పరిశీలనభావ,
 కేవలభావముల నేదములగును నుండ నిత్యసమయమును

నానియొక్క. అంతవరకునుగా నాన్ని పట్టించుట నిన్నుట
విజ్ఞానవిరుద్ధము గా నేరంగు.

వేదావిర్యాన విజ్ఞానదవలన చరిత్రానంతరము నానందముగా
చెడి రెండవ సూక్తియే. విషయముల విచారమునకును ముగిసి.
జ్ఞాన మాత్రస్వరూపము. పుణ్యమునకు నానందమునుగడ
నిత్యముయొప్పును. జ్ఞానాపిచ్ఛం, అపిచ్ఛానములను వాలున
దశలు గలనని తత్త్వజ్ఞులగు మహాత్ములు తెలుసుకొనినారు.
ఆభాసజ్ఞానము దార్శనికజ్ఞానము, తత్త్వజ్ఞానము, స్వరూప
జ్ఞానములని నానినానములు. స్వరూపజ్ఞానముతోడనే ముక్తి
నొసంగెడి మహావిద్యకు సాక్షాత్తుడును. మృతి జ్ఞానప్రకా
శకుడు, జ్ఞానప్రచారకుడుమగు భగవంతునితో నిత్యము విరా
జిల్లెడి ప్రవశక్తులై యున్నవి. ఇవి యుగయుగ వ్యవహారమున్నవి.
జ్ఞానమందలి యానాన్యదశల యొక్కయు జ్ఞానమునకును బ్రహ్మ
రక్తులైన యుగయుగయు వర్తనము నొకటి యున్నది విస్తరిం
పరబడును. ప్రకారముగానుభవించినారమునకును, భర్తృత్వము
ముసకును భగవంతునియ భగవత్పరములు, బూర్ణావతారములు
నవసరమయినపుడెల్లఁ బ్రహ్మచమునందొక బ్రహ్మచున్నచో
యట్లేయజ్ఞాననివృత్తితోఁగను, జ్ఞానప్రవృత్తితోఁగనుబూర్వోక్త
నిత్యమకాదుల యంశావతారములు, బూర్ణావతారములును
సమయ సమయామందు ప్రలుదయియున్నవి. ఈ యుగయుగ పూర్ణ

సత్యములు పుట్టునో లేదనియు మన్వంతరమువలన తొలినమయ
 ముననే నిలువగలదు యను. ఆ సమయములకున్న మన్వంతరముల
 కుమయోగములు జ్ఞానమును బ్రహ్మమున జేయుటకు జ్ఞానము
 నకు వీలయిననున్న యుక్తు లీయందు జన్మబుడిచి పూర్ణావ
 తారమునకు వచ్చును. నా సత్యములను స్వయముగాఁ బ్రకా
 శింపని లగుచున్నది. ఇంద్రభౌమమున వేదములు యుక్తుములు
 గాఁగా నున్నవి నీయవచ్చు తగమునెట్టి యాచారము దిట్టి
 యుక్తి ప్రవర్తనలు లగుదునను. వేదసంబంధము ఆభిస, దర్శన,
 జ్ఞాన, విద్యలును నీ నాలుగింటిలోఁ బోషింపబడినవి వేదా
 విరంభివ సాంబంధిము కీలము జ్ఞానమునకుఁ దల్లియగు మహా
 విద్యతోడనే నాడెత్తుగా మన్నుచును యుగము మితరసహ
 గుము లేదు నం భగవత్కృపవే యుక్తు. మొదలగు వేదము
 లను నీమన యుక్తివలనమునకుఁ బోదును యను. ఇదియు వేదా
 విరంభివమునెట్టి యుక్తిగా నున్నది సహస్యము. ఇట్లాని నెత్తరిగి
 తదర్థములను భక్తిశ్రేష్ఠలతో నాచరించి యుహితా ముక్తిక
 సుఖములు పొందుచుండుగానె.

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

శ్రీ

వేదాంగములు

—•—•—•—•—•—•—

శ్లో॥ వేదంగ సముదాయేన
సంపద్యమేతద్దేవ
సమః పురాణపుస్తకాదీ
బ్రహ్మణే వేదరూపిణే॥

—○(వేదాంగసంకల్పనాది)○—

వేదార్థము సాధారణముగా నేదియనునది కాదు. సమాధియందున్న పురుషులే బ్రహ్మదర్శనమును సమర్థులు. సమాధి యుక్తాంతఃకరణ మూలముననే శబ్దబ్రహ్మలంగిష్టమున వేదముయొక్క యధార్థమగు స్థానమును గ్రహించుకొనరు. యోగిపదమును బొందెడి సద్బ్రహ్మవంతుడు మాత్ర మిది సాధించును

“మనుష్యాణాం సమాప్రసేషః కశ్చిద్యదతిస్థియే
యతతానుపి సిద్ధానాం, కశ్చిన్మాం జేత్తిత్త్వేన॥”

(శివవక్త్రం)

వేలకొలదిగనున్న మనుష్యులలో నెవ్వరినీ సాధించు యోగియగుటకుఁ బ్రయత్నింపఁ గలఁడు. అట్లు ప్రయత్నించు

వాగ్దేవతానాం సహజాభిప్రాయాభివ్యక్త్యా భగవత్సాక్షాత్కారమును
 సాధించుట గలదు. నేదవ్యాప్తియే జ్ఞానమును, విజ్ఞానమును
 ప్రాప్తికొనుటకు యుక్తాధికారికీపాదు మగుచున్నప్పుడు తానికి
 సాధనము. నేదమును ప్రాప్తికొనుటకు యుక్తియే సర్వసాధార
 నముగా నితరులకు వాగిలగు. మరియు నేద మతానికి జ్ఞాన
 గాని ఇతరార్థవస్తువులు తానికి ముందు పుగుష్కర్థముల మూల
 ము. సాధారణముగా జ్ఞానమును జ్ఞాపించుట కుపయో
 గించు యుక్తాధికారుల కీదేవతలకు యసాధారణప్రయత్న
 మగుచున్నప్పుడు. అందుగా బాధితులు సాధారణములైన
 దృశ్యరూపకాంత్రము, శబ్దము, విభూతులు, మున్నగువానిని
 జనుప్రకారముగా సర్వ సామ్యతగ్రంథములను
 సమన్వయించి యుక్తిని గణించుకొనినట్లు కేవలము సామాన్య
 ప్రమాణ్యతమును ప్రాప్తికొనుట సుష్పాదించి సిద్ధించుకొననేరదు.

నేదాధికారులకు యుక్తయోగ్యతను సాపాదించనిదే
 జ్ఞానముసహజము. నేదార్థము నెప్పుడుగూడ గ్రహించు
 తగు సహజము గలదగును. ఇది పురుషుని బాధితులకు దలచి
 నప్పుడు తాని బాధితు, బేష్య, సాక్షి, స్వభావము, చరిత్ర, మున్నగు
 విషయముల ప్రాప్తికొనుటకు తాను ప్రాప్తికొనినవలసిన యనసర
 మున్నది. ఇట్లు విషయములను ప్రాప్తికొనినందువలన
 నాతనికి బాధితులైన సాధారణులకు పాలుగల్గును. ఈ నియ

మము ననుసరించి పడంగములను పొన్నులనుగా మార్చిపోచి
నప్పుడే వేదాధ్యయనములనును నెఱచి తాత్పర్యమును గ్రహిం
చెడిబుద్ధిఁగొనఁచుదలంపఁ బడును.

“శిక్షా కల్పః, వ్యాకరణం, నిరుక్తం, ఛందః, జ్యోతిషములు

(మొదటిపాఠము)

శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఛందము,
జ్యోతిషము, అని వైదిక పడంగములు.

“ఛందఃపాదాశు వేదస్య, తస్మా కల్పః ఛందః కథ్యతే

జ్యోతిషమాయనం తత్తే నిరుక్తం తస్మా జ్యోతిషః

శిక్షాప్రాణంతు వేదస్య, ముఖం వ్యాకరణం స్మృతం”

ఈ వేదపురుషునకు ఛందశ్శాస్త్రము తదంగములును,
కల్పశాస్త్రము (కర్మకాండగ్రంథము) హస్తములును, జ్యోతి
శాస్త్రము సేత్రములును, నిరుక్తశాస్త్రము కర్మములును,
శిక్షాశాస్త్రము నాసికయును, వ్యాకరణశాస్త్రము ముఖమునై
యున్నవి.

—○(శిక్షా శాస్త్రము.)○—

శిక్షాశాస్త్రమునందు వేదమును బడినది క్రింది ముక్క-
టముగానున్నది. వైదికజ్ఞానమును గడించుటకుఁ నది క్రియకుఁ
మొదటిమెట్టు. ఈకారణముచేత శిక్షాశాస్త్రమున్నియును నుం
దొలుతనేర్వవలసినయనసరమున్నది. శబ్దముతోఁబలిగిన శాస్త్రీక
రణమునకు, వాచకముతోఁ బలిగిన వాచకమునకును బాట

త్వస్యసంబంధముగలను. అవిషయము వర్తమానశాస్త్రములచే
 బాలక చక్రముగా నిరూపింపబడినది. అప్పుడు శబ్దము తన
 పూర్ణరూపమును నుచ్చరింపబడునో యప్పుడే శబ్దశక్తి
 పూర్ణముగాఁ ద్రవణశీలమునఁబడఁగలను. అంతానికి శక్తిగల
 వేదములోని వేదముదాఁగు మూలమున నెల్లవిశేషశక్తితోఁ
 గూడిన సరియైనవ్యవితోఁ బరిచయింపబడుచే పూర్ణలంభముగలుగఁ
 గలను. వేదము శబ్దమయమగుబ్రహ్మము. మఱియు శబ్దవిచ్ఛిన్న
 ములోనున్న వేదకానిత్రమముననుసరించి వేదమునుబఠించుటకు
 గాని గానములేముటకుఁగాని తగినసద్భూతి గూఢితోఁగలత్రము
 నగును విశేషకరింపబడినది. శబ్దము, వర్ణాత్మకము, ధ్వన్యా
 త్మకము. అను భేదములతో రెండువిధముల విభజింపఁబడినది.
 ఈ వేదపాఠమునకుఁ జేరిన కీవల వర్ణాత్మక శిక్షాంశము
 ప్రాసాద్విధిభేదములతో సాధారణశిక్షా శాస్త్రమునకుఁ బొందు
 పడుపఁబడియున్నది. మఱియు ధ్వన్యాత్మకప్రకరణము “షడ్జము”
 మున్నగు విభాగము ననుసరించి గాంధర్వము మున్నగు నుప
 వేదములకుఁ నర్పింపఁబడినది. శబ్దబ్రహ్మముక్క- ప్రాసాద్వి
 విభాగమును, గానోపయోగమును షడ్జవిభాగమును దాని
 పూర్ణరూపమును బ్రకాశముపఁగలను. స్వరమునకుఁ ప్రాస్వము
 మున్నగు మూఁడు సాధారణ భేదములును, షడ్జములోను

నే ససాధారణభేదములును గలవు, సాధారణము, అసాధారణము, నగుటం బట్టి వానిమూలమున సాధారణశక్తియు, ససాధారణశక్తియు నుత్పత్తి యగుచున్నవి. మూత్రములగు సంగీత సాబంధమున్నందున సామవేదముహిమ యన్నిటికీగఱచు బ్రశస్తిమొనరున చెప్పబడినది. వేదముయొక్క సాధారణశక్తియగు సేవలము ప్రాస్వములోనగు మూడు స్వరభేదములు వర్ణనము, బాధశైలియు, హస్తచాలనాది బహిఃక్రియాశైలియు నచింపబడియున్నది. మరియు సామవేదమునకు సాబాధించిన సంగీత శిక్షయం దీమూడు స్వరభేదములతో నింక నేడు స్వరముల యుత్పత్తిని జూపించి వానితోఁబాటుచే “మూర్ఛన” మున్నగు వానిని, ససాధారణ సూక్ష్మశక్తుల యుత్పత్తిమూలమున శబ్ద విజ్ఞానమును, వెండియుఁ గొన్నివిశేషముల యతాకికత్వమును, బ్రకటింపబడియున్నవి. పూజ్యపాదులగు మహర్షుల మూలమునఁ బ్రకటింపబడిన గాంధర్వోపవేదమును నేటికాలమున సంగీతశాస్త్రమును సేవల తాకికానందకరకళయని తలచినట్లు తలంపఁగూడదు. మన యార్యుల సంగీతవిద్య, గొప్పవై జ్ఞానిక శాస్త్రము; మరియు నీ యతాకికవిద్యయొక్క సహాయము చేతనే వేదమంత్రములనుండి సతాకికశక్తు లుత్పత్తి యగుచున్నవి. పూజ్యపాదులగు నారదుఁడు లోనగు మహర్షులు రచించిన శిక్షాగ్రంథములను జదివిన యెడల హ్రస్వాది స్వర

త్రయ ప్రస్తారమువలన సప్తస్వరములును, నిరువదిరెండుకటి
మూర్ఛనలును, నిరువదిరెండు శ్రుతులును, దరువాత పీని
వ్యాపకమువలన సనేక రాగములును, సనేకరాగిణులు నెట్లు
ట్లుద్భవించినసంగతి చక్కఁగాఁ దెలియఁ గలదు. సంగీతరత్నా
కరమం దిట్లు వచింపఁబడి యున్నది.

“శ్రుతిభ్యస్తు స్వరాష్ట్రజ్ఞ ర్నభిగాంధార మధ్యమః
సంభవో ధైవశాస్త్రిభి నిసాద ఇతిసప్తతే॥
తేషాంసంజ్ఞాస్సరిగవ పదసీత్యా పరామతః
దీప్తా యతాచ కరుణా మృదుర్మధ్యతి జాతయః॥
శ్రుతీనాం పాతతాసాంచ స్వరేష్వేవం వ్యవస్థితః
తేనుండ్ర మధ్యతారాభ్య స్థానభేదాస్త్రీ ధామతః॥
అవ వాక్యతావస్థా ద్వాదశ ప్రతిపాదితః”

ఈస్వరవిభాగమువలన మనుష్యుని చిత్తమందెట్లు
ప్రభావముగల్గుట సంభవించును! ఈ పదని శరీరముగూడ
నొకయల్పబ్రహ్మాండము. సృష్టిప్రకరణ మందలి గుణమునకును
బ్రహ్మాండమునందున్నదో యా నియమమే యీశరీరమునగు
గూడ నున్నట్లు కనుపడుచున్నది. ఈ సృష్టి నియమము సనుస
రించి శబ్దసృష్టి, త్రిగుణభేదమువలనఁ బ్రథమస్థూలావస్థయందు
హ్రస్వము మొదలగు మూడు భేదములతోడను, ద్వితీయ
సూక్ష్మదశయందు సృష్టికి స్వాభావికములగు సప్తభేదములు
మాదిరి సప్తభేదములతోఁ గూడికొన్నదియు నగుచున్నది.

ఈ రెండు భేదముల ననుసరించియే శిక్షాశాస్త్రములు రచింపబడినవి.

ఆత్మ బుద్ధ్యా సమేత్యాహ్లా న్మనోయుంక్తే వివక్షయా

మహాకాయాగ్నా మాహంతి సప్రసేరయతి మారుతం॥

మారుత స్మారసి బరౌ మంద్రం జనయతి స్వరం॥

(సాణినీయశిక్ష)

ఈ శరీరమందు స్వరసంబంధమైన సృష్టియగుచున్న సమయమునం దాసృష్టి నియమము ననుసరించి తొలుత నాత్మ ప్రేరణముచే బుద్ధి, మనము, ప్రాణశక్తి, ప్రాణవాయువును గ్రమముగాఁ బ్రేరేపింపఁబడి పిమ్మట శబ్దముజనించెడి సమయములో శరీరమందలి యాచూ విశేషస్థానములను స్పృశించుచు శబ్దములను బ్రకటించుచున్నవి. ఒక్కొక్కస్వరముతోఁ గూడ నాత్మకుఁ దాదాత్మ్య (అభేద) సంబంధము గలదు. కాని యాత్మశక్తి, సరియైన శబ్దముయొక్క యాశ్రయముచే ధ్వనిత మగుచున్నప్పుడే సంపూర్ణరూపముతోఁ బ్రకాశముగాఁగలదు. ఒక్కొక్క యధ్యాత్మ భావమునకుఁగల యధిభూతస్వరము నడుమ నున్న యాధిదైవశక్తి, కార్యకారిణి యగునప్పుడే యున్నదన్నట్లు ప్రకటనమగును. ఇక నేమన, పూర్వక్రమము ననుసరించి కార్యకారిణియగు నాధిదైవశక్తి యెల్లచోట్ల నిలుకడఁగా నుండనియెడలను, వాయువును శబ్దముగాఁ బరిణతము చేయకమునుపే బలహీనమైన యెడలను, నే స్వరమూలమున

నెట్టిశక్తి ప్రకటనమగుట కనకాశముండెడిదో యందట్టిది గలుగ నేరను. దీనిబట్టి వేదమంత్రరూపమైన శబ్దబ్రహ్మమును నిజసంపూర్ణశక్తితోఁ గూడికొన్న భావమునందు స్థిరము చేయుటకై యీ శిక్షాశాస్త్రము రచింపఁబడినది. ఒక్కొక్క వేదమందలి యొక్కొక్క శాఖయొక్క యుచ్చారణమునకై శిక్షాగ్రంథము లుండెడివి. ఏనిని “ప్రతిశాఖ” లని కూడఁబిల్చుచుండిరి. ప్రస్తుతసమయమందు సాధారణ శిక్షావిషయమై చాలఁగొలఁది గ్రంథములే చిక్కుచున్నవి. మఱియు మిక్కిలి యెక్కువగానున్న సామశిక్షాగ్రంథములు దాదాపు లోపించిపోయినవి. ఇట్లులోపించిపోవుటచే నార్యజాతికిఁ దీరనినష్టము గల్గినది. సామగాన యధార్థశైలి, ననుసంధాన పూర్వకముగాఁ బ్రకటించుట యత్యావశ్యకమై యున్నది.

—(*) కల్పశాస్త్రము (*)—

మంత్రమునకు సంబంధించిన క్రియలచే సిద్ధించిన యంశములగుర్చి వర్ణించునది కల్పశాస్త్రమని చెప్పఁబడును. సరియైనభవితేక ప్రకాశపరుపఁబడిన శబ్దబ్రహ్మరూపములగు వేదమంత్రములు ఫలప్రదములు గాఁ జాలనియట్లే వైదికక్రియలచే సిద్ధమైన యంశమందు నొక్కొక్కక్రియ యొక్క వైదిక కర్మ యందలి విజ్ఞానానుకూలమగు సాధనయుక్తి నవలంబింపసంత వలకు నీ క్రియాసిద్ధాంత మెన్నఁకిని సంపూర్ణఫలము నొసంగఁ

జాలదు. ఈవేదాంగమునందు “అగ్నిష్టోమము” మున్నగునానా
యాగములను, “ఉపనయనము” లోనగు నానాసంస్కారము
లను, బ్రహ్మచర్యము, గార్హస్థ్యము మొదలగు నాశ్రమములకు
సంబంధించిన నానాకర్మములను, బహిరంగముగా సాధించెడి
విధులు పరిపూర్ణముగాఁ జెప్పబడినవి. ఈ ప్రపంచము కర్మ
మయము. ఇందువలన వేదములందుఁ గర్మాధికారమన్నియు
కంటే సాధికకారణమగుటచేతఁ గల్పశాస్త్రముగూడ మిక్కిలి
యెక్కువగానున్నది. వేదమెన్ని శాఖలలో విభాగింపఁబడినదో
యన్నియే స్వతంత్రములగు కల్పశాస్త్రములునుగలవు. ఈ
శాస్త్రము సూత్రబద్ధమైనందున “కల్పసూత్ర” మనునామము
తోఁ బ్రసిద్ధినిగాంచినది. ముఖమునుండి యెట్టి భావద్యోతక
శబ్దము బయలువెడలునో యట్టిభావముతోఁ గూడిన బహిర్లక్ష
ణములు గనుపరచినయెడల శబ్దమునకుఁగలశక్తి యింకఁగొం
చెమధికమగుచుండుట లోకమునందుఁగూడ దృష్టిగోచరమగు
చున్నది. ఫలితాంశమేమన, అంతర్జగత్తు, బహిర్జగత్తు, స్వర్గా
పబ్రహ్మము, శబ్దబ్రహ్మము, కారణబ్రహ్మము, కార్యబ్రహ్మ
ములకుఁ దాదాత్మ్య సంబంధమున్నకారణమునుబట్టి వైజ్ఞానిక
యుక్తిచే నిర్ణయింపఁబడిన కర్మకాండములోని ప్రక్రియాసమూ
హమువేదమమన్న . యథ్యాత్మలక్ష్యమును సాధించుటకుఁ
బరమావశ్యకమైయున్నది. సూదియమిందుఁ బొందుపడెను. వేద

ములోని ౧౧౮౦ శాఖలలో నెవరేశాఖకుఁ జెందినవారో వారు
 స్వశాఖలననుసరించి తమ కల్పసూత్రముల తోడ్పాటుతోఁ
 దమకు విహితమగు కర్మములను నియమములకుఁ లోబడిచేసి
 యభ్యుదయ నిశ్చేయసములను బొందవలయునని కల్పశాస్త్ర
 తాత్పర్యము. నేటికాలమున వేదమందలి సంహితా, బ్రాహ్మ
 ణారణ్యకభాగములలో శతాంశముగూడ లభింపనియట్లే యతి
 విస్తృతమైన కల్పసూత్రములోఁగూడ నూటవవంతు చిక్కుట
 లేదు. ప్రస్తుతమునఁ గ్రియాకాండమునందు వ్యవహారములో
 నున్న కల్పసూత్రములు ముఖ్యముగా మూడుభాగములందు
 విభాగింపబడినది. శ్రౌతసూత్రము, ధర్మసూత్రము, గృహ్య
 సూత్రము, అని వానినామములు. శ్రౌతసూత్రమునందు యజ్ఞ
 యాగాదివిధులు చూపబడినవి. జనసంఘమెట్లు జీవింపవలసినది
 యెట్లు కాలరూపనము జేయవలసినది, యెన్ని నియమముల
 నెట్లు పాటించవలసినది యీ మున్నగు విషయములన్నిటిని
 తెలియజేయు పద్ధతి ధర్మసూత్రమునందుఁ గలదు. గృహ్య
 సూత్రమునందుఁ బుట్టినదిమొదలు గిట్టువఱకుఁ దలిదండ్రులు,
 సుతులు, సతులు, పతులు, మొదలగువారి నెట్లు ప్రేమింప
 వలయునో యెవరెవరియెడల నెట్లు ప్రవర్తింపవలయునో
 యెవరెవరిని నెట్లు గౌరవింపవలయునో,
 యోగార్థములను జేయవలెనో మున్నగు గృహధర్మవిషయము

లన్నింటిని బోధించువిధులుగలవు. ఇప్పుటికిని గృహ్యసూత్రము
 ననుసరించి జాతకర్మము, వివాహము మున్నగు నిత్యనైమిత్తి
 కకర్మములు గావింపఁబడుచున్నవి. ఇప్పుడు చెప్పఁబడినమూఁడు
 కత్య (తరగతి) లుగా నుండు సూత్రములకుఁ దిరిగి యనేక
 శాఖలున్నవి. శ్రౌతసూత్రమందలి శాఖలలోనుండి “ఆశ్వలా
 యన, సాంఖ్యాయన, మశక, లాఘ్యాయన, ద్రాహ్యాయన,
 బౌధాయన, భారద్వాజ, ఆపస్తంబ, హిరణ్యకేశీన, కాత్యాయనములును,
 ధర్మసూత్రములోనున్న శాఖలలోనుండి “వాసి
 ష్ఠగౌతమ, బౌధాయన, ఆపస్తంబములును, గృహ్యసూత్ర
 శాఖలలోనుండి “సాంఖ్యాయన, ఆశ్వలామయన, పారస్కర,
 గోబిల, మనుపేరుగలవియు నెన్నఁదగినవి. శ్రౌతసూత్రము
 లోని యాశ్వలామయనము, సాంఖ్యాయనము లను నీరెండు
 శాఖలు ఋగ్వేదములోనివి. మశక, లాఘ్యాయన, ద్రాహ్యాయన
 శాఖలు సామవేదములోనివి. బౌధాయన, భారద్వా
 జాపస్తంబ హిరణ్యకేశీనములు కృష్ణయజుర్వేదములోనివి
 కాత్యాయనశాఖ, శుక్ల యజుర్వేదములోనిది. మశకమను
 శ్రౌతసూత్రమందు భిన్నభిన్న యజ్ఞముల మగత్ర సమూహ
 ములు వ్రాయఁబడినవి. బౌధాయనాది శ్రౌతసూత్రములందుఁ
 గృష్ణయజుర్వేదములోనున్న యజ్ఞములక్రమము వర్ణింపఁబడి
 నది. ధర్మసూత్రములందు మానవధర్మసూత్రములే ప్రధానము

లైయుండెను. పూర్వకాలమును నీనికి గొప్పగౌరవముండెడిది.
 ఈసూత్రము నిష్పాడుగన్నట్టవు. ఐనను వాసిష్ఠ, శౌతమ, ధర్మ
 సూత్రములందా, సూత్రములలోని యే యనేకాంశము లెత్తివ్రా
 యఁబడియున్నవో యనియన్నియు నిష్పాడుగూడఁ బ్రచారము
 లోనున్నవి. మానవయాజ్ఞవల్క్యుది సంహితల సముదాయ
 మంతయు నాధర్మసూత్రములోనుండియే యుద్భవించినది. వివా
 హకోపనయన శ్రాద్ధాది సమయములందలి యాజ్ఞిక కర్మముల
 న్నియు గృహ్యసూత్రముల ననుసరించియే కావింపఁ బడుచుం
 డును. శౌతసూత్ర, ధర్మసూత్ర, గృహ్యసూత్రములను నీ
 మూడింటిని గలిపి కల్పసూత్రమని పిలిచెదరు. ఆపస్తంబుని
 కల్పసూత్ర మిప్పటికిని జిక్కుచున్నది. అద్వాని మొదటి
 ౨౪ భాగములందు శౌత (యజ్ఞయాగాది) విషయమును,
 దరువ్లాతి యిరువదాఱవ, యిరువదేడవభాగములందు గృహ్య
 సూత్రవిషయములును, ౨౮, ౨౯ వ భాగములందు ధర్మసూత్ర
 విషయములును గూర్పఁబడియున్నవి. దానిముప్పదవ (సులభ)
 సూత్రమునందు యజ్ఞమునకు వేదిక నెట్లు నిర్మింపవలసినదియు
 నావిధిచూపఁబడినది. దీనివలనఁ బ్రాచీనకాలమునది యాయుల
 భూమితి (జామిట్రీ) విద్యయందలి నేర్పుగూడ విశదముగాగలదు

—○(వ్యాకరణశాస్త్రము.)○—

శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఛందము, జ్యోతిషములను, నీయాలును, విద్యార్థుల శిక్షాక్రమము ననుసరించి వరుసగానొకటితరువాత నొకటివ్రాయఁబడుచున్నవి. కాని వాస్తవమునకు శిక్షతోఁగూడఁ ఛందస్సునకు, వ్యాకరణముతోఁగూడ నిరుక్తమునకు, కల్పముతోఁగూడ జ్యోతిషమునకు గొప్ప సంబంధముగలదు. ఈషడంగములలోఁ గ్రియాసిద్ధాంతమును విచారించుటచే శిక్షయు, నౌపపత్తిక విషయవిచారణముచే వ్యాకరణమును బ్రథమమందుఁ గావలసినయంగములు. ఈయంగములెల్లను వైజ్ఞానికవిచారముతోఁబరిపూర్ణములైయున్నవి. వ్యాకరణము, శబ్దముల ననుశాసించుటకు ద్వారరూపముగానుండును. అంతర్జగత్తునకు సంబంధించిన రాజ్యములోఁబ్రవేశించుటకు యోగశాస్త్రముద్వారరూపమైనట్లును, బతంజలిభగవానులవారిచేఁ అథయోగానుశాసన” మ్మనిచెప్పఁబడి మొదలిడఁబడినట్లును, శబ్దబ్రహ్మరూపమగు స్థూలరాజ్యమునందు యావత్పదార్థములను గ్రహించుటకొఱకు వ్యాకరణశాస్త్రము వేదమునకు ద్వారరూపమైయున్నది. నాటియు దీనినిగూడఁబతంజలి మహర్షులవారుఁ అథశబ్దానుశాసన”, మ్మని ప్రారంభించియున్నారు. శబ్దమయమగు సృష్టిజరుగుచున్నప్పుడు భావమునుండి వృత్తికిని, వృత్తినుండి శబ్దమునకు నుత్పత్తిగల్గుచున్నట్లే యంతర్జ

గత్తునుండి బహిర్జగత్తునందు శబ్దావిర్భావము గలుగుతఱి శబ్దో
 త్పత్తిని జేయుశక్తి, పరా, పశ్యంతీ, మధ్యమా, వై ఖరులను
 నామములతో, నాల్గుభేదములు గావింపబడినది. ఆప్రకారమే
 శాబ్దికసృష్టి లయమగుసమయమున ననఁగా శబ్దమంత్రరాజ్యమం
 దుఁ బ్రవేశించినప్పుడు శబ్దమునుండియర్థము, నర్థమునుండి భావ
 మును బుట్టుచున్నవి. సంస్కృతభాష, తననామమునకుఁ దగి
 నట్లు సంస్కృతమును, దన సర్వాంగములందుఁ బూర్ణమైనందు
 వలన సమస్త విధముల నియమబద్ధమునై యున్నది. ఈకారణ
 మును బట్టి సంస్కృతభాష కితర భాషలకంటె వ్యాకరణమౌవశ్య
 కమైయున్నది. వ్యాకరణమూలమున శబ్దముశుద్ధముగా వ్రాయఁ
 బడినప్పుడును, జనువఁబడినప్పుడును మాత్రమే దానినుండి
 చక్కనియర్థముస్ఫురించుటవలన మజ్జేయములగుసభిప్రాయముల
 నెఱుంగుటకు సహాయమగుచున్నది. వ్యాకరణమునకుఁ గల
 ప్రత్యేకప్రభావమేమన, జ్యోతిశ్శాస్త్రముతో సమానముగా
 మనుష్యుల వైదిక తాకికకార్యములందు సంపూర్ణముగా సాహా
 య్యముజేయుచుండును. ఈశాస్త్రములోని యనేక గ్రంథములు
 గొప్పవి లోపించిపోయినప్పటికి నేవోకొన్ని యాక్షగ్రంథము
 లిప్పటికిని లభించుచున్నవి.

—○(నిరుక్తశాస్త్రము.)○—

తొలుత వ్యాకరణము వలన శబ్దార్థమెఱుంగఁబడుచున్నది. అటుతరువాత నిరుక్తశాస్త్రవిజ్ఞాన మూలమున వేదములోని భావార్థము బోధపడుటకు సాహాయ్యము చేకూరుచున్నది. నిరుక్తశాస్త్రమునకుఁగూడఁ, నిఘంటు" వనుపేరుతో సంతర్విభాగమొకటి గలదు. నిఘంటుమూలమునఁ గేవలమువైదిక శబ్దజ్ఞానము దెలిసికొనుటకు సాహాయ్యముగాఁగలదు. ఈశాస్త్రమును "వేదకోశ" మనియుఁ జెప్పెదరు. వేదమందలి వర్ణనములను విచారించినయెడల వానియందెన్నో రకముల భావములున్నట్లును, సృష్టిలోని త్రివిధపరిణామముననుసరించి యాధ్యాత్మికాధి దైవికాధి భౌతికములను నీతివిధ భావములకుఁ గూడ వర్ణనమున్నట్లును గనుపించుచున్నది. వీనినన్నిటియందునున్న యపరిమితజ్ఞానము, నిరుక్తశాస్త్రమును జక్కగా నెఱింగినచోఁ బ్రాప్తిం చుచుండును. నిరుక్తవిజ్ఞానములోని సారమేమనఁగా, వ్యాకరణ శాస్త్రము, శబ్దమును నిత్యమని తలంచినట్లే నిరుక్తశాస్త్రము భావమును నిత్యమని తలంచుచున్నదని తెల్లమగుచున్నది. వ్యాకరణ విజ్ఞానమూలమున నోంకారరూపములచే వేదమునికునిత్యత్వమున్నదని తెలియుచున్నది. నిరుక్తములోని యుతకృష్ట విజ్ఞానము వలనఁ గూడ భావమయమగు సద్యాత్మస్వరూపమునకు నిత్యత్వము సిద్ధి

యగుచున్నది. దాన జ్ఞానమయమైన వేదమునకు నిత్యత్వము నిరూపింపఁబడినది. స్థూలమగు బహిర్జగత్తు మొదలుకొని సూక్ష్మాతిసూక్ష్మమగు సద్యాత్మపదవివఱకు నన్నియుఁగూడ భావమయములే, సృష్టియొక్క యాది మధ్యాంతములను నీ మూఁడు దశలయం దసహాయమును, భావమయము నగు చేతన సత్తయొకటియే, సమానరూపముతోఁ జెలఁగుచున్నది. దీనిం బట్టి భావముచేతనే జగము జనించినదని యెల్ల తెఱంగుల నంగీ కరింపఁదగియున్నది. భావము ప్రధానమైనందువలన శబ్దావలంబనముతో భావరాజ్యమందలి యధార్థభూమిలోఁ బ్రవేశింపఁ జేయుటయే యీశాస్త్రముయొక్క ఫలితాంశము తేలును. పూర్వకాలమందు నిరుక్త శాస్త్ర మత్యంతము ప్రచారములో నుండెడిది. పూజ్యపామలగు మహర్షు లీశాస్త్రమును గూర్చి తెక్కలేని గొప్పగొప్ప గ్రంథములను రచించిరి. కానియిప్పు డనేకకారణములచే నాగ్రంథములనామములను గూడగ్రహించుట మిక్కిలి దుష్కరమైపోయినది. “చతుర్వింశతిమత” మనుపేరుగలగొప్పపుస్తకములోనియేభాగముస్థానస్థానమందును గనుపడుచున్నదో దానిని బఠించుటవలననే నిరుక్త శాస్త్రముయొక్క యతొకికత్వమును, దాని యసామాన్యవిస్తార విషయమును భావించుటకు వీలగుచున్నది. ప్రస్తుతకాలమున నిరుక్త శాస్త్రములోని యొకానొక యల్పభాగము యాస్కమునిచే

రచింపఁబడిన “షడంగనిరుక్త” మనుపేరుగల గ్రంథముగంటఁ బడుచున్నది. అదిప్రాచీనమగు నిరుక్తమనెడి కంకాళముయొక్క (చర్మమౌసములు లేని యొడలి యెముకలగూటి)ప్రతిబింబము మాత్రమైయున్నది. వేదములందు లాఘవ గౌరవము లుండుట వలన నిరుక్తశాస్త్రముయొక్క పూర్ణసహాయములేకుండ భావము బోధయగుట యసంభవము. పూజ్యపాదులగు మహర్షులచే జెప్పఁబడిన దర్శనశాస్త్రములందు లాఘవ గౌరవముల యాధి క్యమేప్రకారముగా నున్నదో దానిని భాష్యముల సహాయము లేకుండ దార్శనికసూత్రములను దెలిసికొనుటకై ప్రయత్నించి నట్టి పండితులే స్వయముగాఁగనిపెట్టఁ గల్గుదురు. వేదము, సమస్త దార్శనికతత్వమునకును, విజ్ఞానములకును ఖనియై యున్నది. ఈకారణముచేతవానియందలి లాఘవగౌరవ విచారము పరమావధిజెందుననుటలో సందేహమేమియులేదు. వేదములలోని యీలాఘవగౌరవవిచార మెన్నోవిధముల విభజింపఁబడినది. మొదటిది త్రిభావాత్మకము ఇదియిదివరకే యిందుఁ జెప్పఁబడినది. రెండవది. సప్తవిజ్ఞానాత్మకము. దీనివర్ణనము సప్త దర్శన విషయమునందు సంగ్రహించిచెప్పఁబడును. యజుర్వేద మందిట్లున్నది.

యేతే పాశా వరుణ సప్తసప్త త్రేథా తిన్దంతి విశతారుశంతః

సినస్తు సర్వేఽన్యతం వదన్తం యస్సత్యవాద్యతితం సృజన్తు

ఈ త్రివిధభావములే వరుసగా జీవుని త్రివిధసుఖముల యొక్కయు, ద్రివిధ దుఃఖముల యొక్కయు ననుభవమునకు హేతువగుచున్నవి. మఱియు సప్త విజ్ఞాన మయమగు సప్త దార్శ నికభూమియే సాధకునకు ముక్తి పదము బొందించుటకై సప్త నియమములకు లోబడిన సోపానమైయున్నది. తదతిరిక్తమైన త్రిగుణభేదముచేత సత్త్వరజస్తమోగుణముల ననుసరించియు త్తమ మధ్యమాధమాధికార రహస్యముల భేదము వేదములం దుండుటయవశ్యమవసరమైయున్నది. ఎందులకనగా, ఆ భేదము గూడఁ ద్రిగుణమయమగు విశ్వములో నంతర్భూతమగు శబ్ద బ్రహ్మమే. వెడియుఁ గర్మోపాసనాజ్ఞానములను నీమూఁడు కాండములందే యంతర్యాగ, బహిర్యాగములను రెండువిధ ముల యాగములగుటగూడ సర్వమాన్యమై యున్నది.

“సర్వేవేదా అంతర్యాగపరా బహిర్యాగ పరాశ్చేతి”

[ఋగ్వేద భాష్యము)

వేదముయొక్క లాఘవ, గౌరవ, విచార విషయము నందు సాధకులెంత యధికముగా ననుసంధింపఁ గల్గుదురో యంత యతిశయముగానే దాని యనంతభావములలోని యతా కికతాప్రభావము కంటఁబడునని ఫలితాంశము. ఈవేదోక్త మగు సనంతభావరాజ్యమును బ్రకాశపఱచుటకు నిరుక్త శాస్త్రము ముఖ్యాధారమైయున్నది.

—○(ఛందశ్శాస్త్రము.)○—

ఛందశ్శాస్త్రము కొంతవిలక్షణముగానేయుండు. శిక్షా
 శాస్త్రము స్వరసహాయముతో వైదికములగు కర్మకాండ న సం
 దును, నుపాసనా కాండమునందును, సాహాయ్యమెట్లుచేయుచు
 న్నదో యట్లే యీఛందశ్శాస్త్రముగూడ ఛందస్సునందలి
 విజ్ఞానముయొక్క తోడ్పాటుతో నతాకికశక్తులబ్రకటించి వైదిక
 జ్ఞానము విస్తరింపఁ జేయుటయందును గర్మసాఫల్యము గలి
 గించుటయందును, విశేషముగా నుపకరించుచున్నది. సిద్ధరూప
 మునను, సాధకరూపమునను, ధ్వనితోఁగూడ నక్షరమున కెట్లు
 సంబంధము గల్గుచున్నదో యానియమము ననుసరించి శిక్షా
 శాస్త్రసంబంధము ఛందశ్శాస్త్రమునకుఁ గలదని యెఱుంగఁ
 దగినది. స్వరముతోఁగూడినధ్వని, ధ్వనిమయమువర్ణమయమునై న
 రెండుభావములతోఁగూడసంయుక్తమైయుండును. అయితేయంత
 ర్విభాగమువలనసార్థకమగుధ్వనియందు ఛందస్సు సంతతము నిలి
 చియేయుండును. ముఖమునుండి యేశబ్దముచ్చరింపఁ బడుచు
 న్నదో, యది యేప్రకారముగా నవశ్యము స్వరమయ మగుచు
 న్నదో యట్లే యది యవశ్యముగానే ఛందోమయము గూడ
 నగును. స్వరములోని స్వతంత్రభాగములను విచారించుట
 మూలముననేప్రకారముగా స్వతంత్రశక్తులు మనుష్యుని యంతః
 కరణమందుఁ బ్రకటమగుచున్నవో యాప్రకారము స్వతంత్ర

మెగు ఛందోమయము విశేష పత్రిక్రియలలోని ప్రత్యేకశక్తుల
మూలమున నింకొక క్రొత్తశక్తి జీవుని యంతఃకరణమందుఁ
జాగ్రదృఢపించుచున్నది. ఛందస్సమూహముగూడవిశేష శక్తితోఁ
గూడి యున్నందున ఛందోజ్ఞానమును బ్రకాశ పఱచుటకై
వంద్యులగు మహర్షు లీ ఛందశ్శాస్త్రమును రచించిరని తేలు
చున్నది. శిక్షాశాస్త్రమూలమున హ్రస్వాదులు లేక షడ్జాది
స్వరములు, శ్రుతులు, మూర్చ్ఛలు, రాగరాగిణీ సమూహ
ములు స్వతంత్రముగాఁ దమతమ ప్రకృతిశక్తుల ననుసరించి
శాంతము, కరుణ మొదలగు రసముల నుదయింపఁ జేయు
చున్నట్లే స్వతంత్రములైన ఛందస్సమూహములుగూడఁ దమ
తమ స్వతంత్రములైన ప్రకృతిశక్తుల ననుసరించి స్వతంత్రభావ
ములను బుట్టించి వైదికక్రియలోని యేదో విలక్షణమైన కార్య
మందే యాసక్తిగలుగునట్లు చేయుచున్నవి. ఈకారణమునలన
స్వతంత్రమైన ఛందస్సు స్వతంత్రకార్యమునం దక్కఱకు వచ్చు
చుండును. వేద, శాస్త్రములం దీరీతిగా ఛందోవిషయమును
గూర్చి లిఖింపఁబడినది.

త్రిష్టుభే భవతస్సేంద్రియత్వాయ గాయత్రౌ త్విష్టకృత
స్సం యాజ్యేకుర్వీత తేజస్కామో బ్రహ్మవర్చస్కామస్తేజోవై
బ్రహ్మవర్చః గాయత్రీతేజస్వీ బ్రహ్మవర్చస్వీ భవతి యఏవం
విద్వాన్ గాయత్ర్యాయతే ఉష్ణిహవాయుష్కామః కుర్వీత

స్సులు సాధారణముగా వ్యవహారమునందుపయోగపడుచున్నవి. వృత్తము, మాత్రావృత్తము లను నీ రెండుభేదములు తాకిక చ్చందస్సులోనివి. గురు, లఘు, స్వర సంఖ్యానియమము ననుసరించి వృత్తమును, గేవలము మాత్రానియమము ననుసరించి మాత్రావృత్తమును ఛందస్సుయొక్క రచనయైయున్నది. తాకిక చ్చందస్సుయొక్క యెన్నిగ్రంథము లిప్పుడు ప్రచలితము లైనవో వానిలోనుండి పింగలాచార్యునిచే రచింపబడిన “ఛందోగ్రంథమును, ఛందోమజరియుఁ” బుత్రతనములై పరిసిద్ధికెక్కినవి. తాకిక చ్చందస్సున కనేక భేదములును, గావ్య శాస్త్రములలో దాని కంతులేని మాధుర్యమున్నను ఆప్త ప్రమాణములనుబట్టి విచారించినచో వైదిక చ్చందస్సునందే యాధ్యాత్మికశక్తి యున్నదని నిశ్చయ మయినది. ఋగ్వేదీయ ప్రతిశాఖాగ్రంథములోని శేషాంశమునందు వైదిక చ్చందో విషయమై యెన్నో యధ్యాయములున్నవి. సామవేదాంతర్గతమైన నిదానసూత్రమునందుఁగూడ ఛందస్సునుగూర్చి విచారంపబడినది ఎన్నో బ్రాహ్మణములలోఁగూడ ఛందోరహస్య వర్ణనములు గన్పట్టుచున్నవి.

—(*) జ్యోతిషశాస్త్రము (*)—

సమష్టి, వ్యష్టి రూపములతో బ్రహ్మాండరూపియైన యీ ప్రపంచమును బిండరూపియైన ప్రతిమనుష్యుని దేహ

మును నేకత్వసంబంధము గలవి. ఈ కారణముంబట్టి బాహ్యబ్రహ్మాండము దేవియున్నవో యాదేవతలు, భూతములు, గ్రహములు నక్షత్రములు, మొదలగు వానికేంద్రములన్నియు నీ దేహమందున్న జ్ఞాతృ శాస్త్రములందు వర్ణించి యున్నారు.

“దేహేస్మిన్సర్వతేమేయ,స్సప్తద్వీప సమన్వితః
సరితస్సగరాశ్చైలాః క్షేత్రాణి క్షేత్రపాలకాః॥
ఋషయోమనయస్సర్వే! నక్షత్రాణి గ్రహస్తథా
పుణ్యతీర్థాని పీఠాని వర్తంతే పీఠదేవతాః”

ఇత్యాది

[శివసంహిత]

ఇట్టి సిద్ధాంతమే పాశ్చాత్య పండితులచేతఁగూడఁజేయఁబడినది. మొత్తముమీఁద మనుష్యుఁడనంతమైన యాకాశమును వ్యాపించిన, సౌరజగత్తున కొకయల్పమైన ప్రతికృతి (మచ్చు) గా నున్నాఁడు. సౌరజగత్తులోఁగూడ నిట్లేకత్వ సంబంధ ముండుటవలన సౌరజగత్తుననుసరించి దానియందు బరివర్తన మగుట యుక్తియుక్తమై యున్నది. ప్రాకృతికమగు నంత్రరాజ్యములోని మూలశక్తి, చేతనరూపము జడరూపములను రెండుభాగములందు విభాగింపఁ బడినట్లే ప్రతికృతిలోని బహిష్కృతియుఁగూడ సమరూపము, విషమరూపములను రెండుభాగములందు విభజింపఁబడినది. ఈ రెండురీతులుగానున్న సమ, విషమములచేఁ దాడితమగు శక్తిమూలమున రెండుప్రకా

నెమిలులకు సిగయు, బొములకు మణులు, శిరమునఁ
దనరాచుచున్నట్లే వేదాంగములగు శాస్త్రములకు జ్యోతిశ్శాస్త్ర
ముత్తమాంగమై విరాజిల్లుచున్నది వేదములు యజ్ఞము
కొరకుఁ బ్రవర్తిల్లినవి. యజ్ఞమో కాలముననుసరించి ప్రవర్తిం
చుచుండును. జ్యోతిషముకాలనిర్ణయమునుగావించెడి శాస్త్రము.
ఈ శాస్త్ర మెఱింగినవాఁడే యజ్ఞముల గురైఱింగి చేయఁ
జాలును.

విచారింపఁగా సృష్టికి మూలకారణరూపియు, గారణ
బ్రహ్మయునగు విశ్వకర్త సృష్టి కతీతుఁడై యున్నవాఁడు. కాని
కార్యబ్రహ్మరూపియైన యీ ప్రాకృతిక బ్రహ్మాండము దేశకాల
ములవలనఁ బరిచ్ఛిన్నమై యున్నది. మఱియుఁ గర్మముతోఁ
గూడఁ గాలమునకు సంబంధమున్న కారణముచేతఁ గర్మమును
గాలమున కఘీనమైన దానిగా గ్రహింపవలసి యుండును. కానఁ
గాల జ్ఞానమెఱింగి చేసినకార్యములే సఫలములగును. జ్యోతి
షము కాలస్వరూపమును జెప్పునది. మఱియు దాని యుత్త
రాంగమగు ఫలితజ్యోతిషము, కాలములో నిమిడియున్న రహ
స్యములను దెలియఁ బఱచునదియైయున్నది. దీనింబట్టి వేదము
లోని కర్మకాండమునకు జ్యోతిశ్శాస్త్రముతోఁ మిక్కిలి దృఢ
సంబంధమున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఎందులకన, కర్మముకాలా
ఘీనమై నప్పుడు కర్మకాండము గూడ జ్యోతిశ్శాస్త్రమున

కథీనముగా నుండుట శ్రేయస్కరముగాఁ గలదు. ప్రస్తుత కాలమునం దీజ్యోతిశ్శాస్త్రమునకుఁ బట్టిన క్షీణదశగూడ మన యాయుల సదాచారమునకుఁ గర్మకాండమునకును హాని గల్గించు ప్రధానకారణమైనది. గణితజ్యోతిషమువలన బాహ్య జగత్తునకు సంబంధించిన గ్రహములయొక్కయు, నక్షత్రముల యొక్కయు మార్పును, గాలవిభాగమును నిర్ణయింపఁబడు చున్నది. ఇంక ఫలితజ్యోతిషమూలమున గ్రహములు నక్షత్రములు మున్నగువానిగతుల సహాయముతోనే జగత్తుయొక్కయు, జగమునకు సంబంధించిన యావత్సృష్టి యొక్కయు మనుష్యులయొక్కయు నాంతరిక పరివర్తనములు నిర్ణయింపఁ బడుచున్నవి. జ్యోతిశ్శాస్త్రములోని యీ రెండంగములును మానవసంతానమునకు మహిమకారకములు. జ్యోతిషగ్రంథములం దీశాస్త్రమునకు సర్వాతిశయావశ్యకతయు, సర్వజీవ కల్యాణకారితయు, సర్వశాస్త్ర ప్రధానతయు వర్ణింపఁ బడి యున్నది. ఇది విచారశీలురగు మనుజుల కతిశయోక్తిగా నుండ నేరదు. తొలుత జ్యోతిశ్శాస్త్రములోఁ బ్రధానములైన యార్ష గ్రంథములనేకములు లోపించిపోయెను. విచారించిచూచినచో నితరములగు వేదాంగములకంటె నీ వేదాంగగ్రంథము లిప్పటికి నెక్కువగాఁ జిక్కుచున్నవి, కాని ప్రధాన ప్రధానములగు

సిద్ధాంతగ్రంథములు జాలవఱకు లోపించినవి. రెండవది. ఈ శాస్త్రమునకు సంస్కారము చాలకాలమునుండి జరిగి యుండ లేదు. ఈశాస్త్రమునకు సంబంధ మాధిభౌతికసృష్టితోనుండుటం బట్టి ప్రకృతియొక్క స్వాభావికమును, ద్రిగుణాత్మకము నగు చేష్ట ననునరించి గ్రహములు మున్నగువారి గతులయందుఁ గూడ వరుసగాఁ బరివర్తనమగుట స్వతస్సిద్ధమై యున్నది. ప్రతి శతాబ్దియందు గ్రహనక్షత్రముల గతులలో విపర్యయము గలుగుట సంభవించును. అట్టిదోషము దూరీకరించుటకు రెండుపా యములుగలవు. (౧) యోగదృష్టిసహాయము. (దీనివిషయము యోగదర్శనముందుఁ దృతీయాధ్యాయములోఁ జక్కఁగా చెప్పఁ బడినది.) (౨) తాకికబుద్ధిమూలమున యంత్రాలయ నిర్మాణ పూర్వకమగు దృగ్గణితపు సహాయము. మొదటిదగు యోగ దృష్టిసహాయ మీకాలములో బొత్తుగా లేదనియే చెప్పవచ్చును. మొట్టమొదట మనయార్యజాతియందే జ్యోతిశాస్త్రము పుట్టినది. ఇందు సందియముగూడఁ గలదా? లేదు. ఎందులకనఁగా ఇది వేదాంగమై యున్నది. మఱియుఁ బరంపరగా నీ శాస్త్రజ్ఞానము మన భరతఖండమునుండియే యితర దేశములకు న్యాపించియున్నది. ఇప్పుడుద్యమశీలురగు పాశ్చాత్యజాతుల నారిందు విశేషోన్నతిని జూపియున్నారు. పాశ్చాత్యపండిత ప్రకౌడు లీ సమయమున జ్యోతిష యంత్రాలయములను

స్థాపించెడి విషయములోను, దృగ్గణితపుసహాయమువలన గణిత జ్యోతిషమును సంస్కరించు విషయములోను మిక్కిలి వృద్ధిని బొందియున్నారు. వారిగణితము ప్రత్యక్షముగా ఫలప్రదముగుటకుఁ బ్రారంభించినది. ఆర్యజాతీయం దనేక విప్లవములు, ననేక దురదృష్ట స్థితులు గలిగిన కారణముచేతఁ గొన్ని శతాబ్దాలనుండి గణితజ్యోతిషమునకు సారణీసంస్కారము జరిగియుండలేదు. ఈ కారణముచేత భరతవర్షమందు జ్యోతిషయంత్రాలయములను స్థాపించి వానిమూలమున మన ప్రాచీన గ్రంథములయుఁ బాశ్చాత్యజాతులవారి నవీన దృగ్గణిత శైలి యొక్కయు సహాయముతో నీశాస్త్రము వృద్ధిజెందుటకుఁ బ్రయత్నించినచోఁ దప్పక ఫలప్రదముగాఁ గలదు. నేటికాలమున, జ్యోతిశ్శాస్త్రతత్వము నెఱుంగకపోవుటచే, ఫలితజ్యోతిషయాధార్థ్యమునందే మిక్కిలి సందేహములు గలుగుచున్నవి.

—○(ఫలితజ్యోతిషము సత్యమా? కాదా?)○—

కర్మమూలముననే జీవులకు సుఖదుఃఖములు గలుగుచున్నప్పుడు జడగ్రహసంబంధ మొక దానిని బెట్టి జన్మపత్రికను వ్రాసి గృహస్థులను సుఖదుఃఖము లనెడి చిక్కులలోఁ జక్కించుట యెందులకు? ఇట్లు చేయుటయన్నివిధములను నింద్యమైయున్నది. అను మున్నగు విషయము లనేకములు గల్గుచున్నవి. అందు వలన నీవిషయములు విచారింపఁదగినవి. గ్రహములుజడములా?

కావా? యనువిషయమును విచారింపవలసిన యవసరమిప్పట్టునఁ గన్పట్టదు. అట్లయినను హిందూశాస్త్రముల మార్మిక సిద్ధాంతముల నెఱిగెడిబుద్ధిమంతులు జడపదార్థము నిష్క్రియమనియు నత్తఱి నీ భువనముం దెన్ని జడపదార్థములు కార్యములను జేయుచున్నట్లు కనుపడుచున్నవో వానిలో నేదోయొక జేతనసత్త యవశ్యముండితీయనియు దానిమూలమున నే దానికి నిర్ణీతమైన కార్యములు జరుగుచుండుననియుఁ దప్పక యంగీకరింపఁగలరు. ప్రకృతి జడము. అట్లయినను దానియందుఁ జేతనస్వరూపమగు పరమాత్మ యుండుటచేతనే యా ప్రకృతి నియమబద్ధములగు కార్యములను గావింప సమర్థమగుచున్నది. అట్లు గానిచో సంభగతిగాఁ గార్యములు జరుగును. మఱియు సృష్టి, స్థితి, ప్రलयముల ధారాప్రవాహము క్రమముగా నుండనేరదు. ఎట్లయినగా, క్రమపరివర్తనమును, గార్యపరం పరయుఁ జైతన్యశక్తి యొక్క యునికినే సూచించుచున్నవి. ప్రకృతిలోఁ బరమాత్మ యుండనిచో సృష్టిపరాయణ యగు ప్రకృతి యెల్లప్పుడు సృష్టినే కావించుచుండెడిది; ఎప్పటికినిఁ బ్రలయము గాకుండెడిది; ఒకవేళ నేదోరీతిగాఁ బ్రలయము గలుగుట సంభవించినను నవిచ్ఛిన్నముగాఁ బ్రలయమే యుండెడిది. అందుఁ బరివర్తనము గలుగఁజాలదు. ఏలయన. జడశక్తి బల మంధఃబలము. దానియందు భావాంతరముగాని క్రమము

గానియుండజాలదు. భూమశకటము (రైలు)యొక్క ప్రవర్తక (ఇంజన్) మందు బండిని లాగెడి బలమున్నది. కాని చేతన పూపియైన చోదకుడు (డ్రైవరు) లేనిచో నాప్రవర్తకము లాగుచునే యుండును. ఒకప్పుడుగూడ నా భూమశకటము నిలువజాలదు. ఇట్లే యన్నివిషయములందును గ్రహింపవలయును. మఱియు నిట్టి విజ్ఞానము మీదనే హిందూశాస్త్రములలో దైవీమహిమ ప్రతిష్ఠింపఁ బడినది. అనఁగా నెన్ని జడ పదార్థములు గలవో వానికన్నిటికిఁ జాలకములు (నడిపెడివి) ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగాఁ జేతన శక్తులు కల్పింపఁబడినవి. ఈ శక్తులే దేవతలని యనఁబడుచున్నవి. అట్టి సంచాలనకారణియగు చేతనశక్తిమూలమున జడపదార్థములందుఁ జక్కఁగా నియమితములగు కార్యములు జరుగుచున్నవి. అట్లు లేనిచోఁ బ్రకృతి కేకార్యమునందుఁగూడ నియమము లేకుండనుండును. ఈ శక్తులన్నియు భగవచ్ఛక్తియే యని యనశ్య మెఱుంగవలెను. ఎందుకన. అశనిశక్తిగాక జడ, చేతనాత్మకమైన జగమునందు మఱియొక శక్తియుండదుగదా. ఏది సమస్త ప్రపంచమును రక్షించి నియమితక్రియలయందు సంచరింపఁ చేయఁగలదో యట్టి భగవచ్ఛక్తియే జడపదార్థములో జడశక్తి రూపముగాను, మనుష్యులలో మానవీయ వివిధశక్తిరూపముగాను, దైవలోకమునందును, గ్రహాదికమునందును దైవత

రూపముగానో యాసురరూపముగానో, స్థానరాజ్యములో
 నార్వశక్తిరూపముగాను, మఱియు నాధిభౌతిక ప్రకృతిలోఁ
 బైతృకశక్తి రూపముగాను బ్రకాశించుచున్నది. జలములోపల నే
 చేతనశక్తి యుండుటచేత విశ్వప్రకృతిలో నంతర్భూతమగు
 జలసంబంధముగల రస మెల్లయెడల మిక్కిలి చక్కఁగా సక్క
 టకు వచ్చుచున్నదో దానికి “వరుణదేవుఁ” డని పేరు. వాయు
 వ్రనం దే చేతనశక్తి యుండుటచేత బ్రహ్మాండమును వ్యాపించెడి
 వాయువ్రములమున జీవులకుఁ బ్రాణరక్షణ మగుచున్నదో
 దానికి “పవనదేవుఁ” డని నామము. ఇట్లే భూమియం దే చేతన
 శక్తి యుండుటచేత నది వసుంధరయు, సుజలయు, సుఫలయు,
 సస్యశ్యామలయునై సర్వ ప్రపంచమందలి జీవులను రక్షింపఁ
 జూలుచున్నదో దానికి “పృథ్వీమాత” యని నామధేయము.
 ఇట్లే యితరగ్రహములందుఁ గూడ నెఱుంగవలెను. అనఁగా
 నాయాగ్రహములలోఁ జేతనశక్తి యుండుటచేతనే వానిలో
 నున్న జీవుల సంరక్షణమగును. అట్లు లేనిచోఁ గానేరదు.
 ఇదియే యాస్తికములగు హిందూశాస్త్రముల సిద్ధాంతము.
 దీనినినితవఱకుఁ బాశ్చాత్య పండితులు గుర్తెఱింగి యుండలేదు.
 ఏలయనఁగా, వారిదృష్టిస్థూలపదార్థములపై బద్ధమైయుండును.
 అంతర్దృష్టిగాని, యోగదృష్టిగాని వారికి లేనేలేదు. మఱియు
 భరతఖండమునకుఁ బట్టిన దురదృష్టము వలన మన హిందువుల

సంతతియందుఁ గూడ నీజ్ఞానము దినదినము క్షీణించిపోవుచున్నది. ఇప్పు డీ గ్రహములతో నుపగ్రహములతో జీవుల కెట్టి సంబంధమున్నదో యది దెలుపఁబడును.

భౌతికజగత్తు (స్థూలప్రపంచము) సూక్ష్మముయొక్క విస్తారరూపమైనందువలన సూక్ష్మశక్తి ఘనీభావమే స్థూలశక్తి రూపముగాఁ బ్రకటమగుచున్నది. ఇట్టిసిద్ధాంతము పాశ్చాత్యుల చేతఁగూడఁ జేయఁబడినది. అనంతమును, శూన్యమునగు నాకాశములో విరాట్పురుషుని గర్భమందనంతకోటిగ్రహములు నుపగ్రహములు, సూర్యచంద్రాదులు, నక్షత్రములు మున్నగు నవి తమతమ కక్షలయందు నియతముగాఁ దిరుగుచుండుటలోఁ గూడ నీవిశ్వవ్యాపినియైనశక్తియే పనిజేయుచున్నది. ఒక్కొక్క గ్రహముయొక్కయు, నుపగ్రహముయొక్కయు లోపల నాకర్షణ వికర్షణములనెడి పరస్పరవిరుద్ధశక్తులు రెండున్నవి. ఆకర్షణశక్తిమూలమునఁ బదార్థములు పరస్పర మాకర్షింపఁబడుచున్నవి. వికర్షణశక్తిమూలమునఁబరస్పరము విడిచిపోవుచున్నవి. వీనిలోనొకదానివలనఁగాని యొకదాని యుద్దేశమువలననేకాని ప్రపంచమురక్షింపఁబడఁజాలదు. స్థితిదశ, రెండుశక్తులసామంజస్య ఫలమేయైయున్నది. అందువలనగ్రహములలోఁబరస్పరమాకర్షణ వికర్షణములుగలవని సిద్ధాంతమైనది. గ్రహములు, నుపగ్రహములును పరస్పర మాకర్షణవికర్షణములు గావించుచున్నప్పు

డవ్వానిలోనున్న జీవులపైఁగూడ నాయాకర్షణముయొక్కకాని,
 వికర్షణముయొక్కకాని క్రియల ప్రభావము గలుగఁగలదు.
 ఇందు సందియమేమియులేదు. పృథివీగ్రహమున మధ్యాకర్షణ
 శక్తిగలదనియు, దానిమూలమున సమస్తజీవులను బృథ్వీమాత
 యాకర్షించుచున్నదనియు, సందతెలిసిగనదియే. భూమి, యొక
 మిక్కిలి గొప్పయయస్కాంత(సూదంటురాయి) మనితలఁపుడు.
 దీనిశక్తియుత్తరపువైపునుండి ప్రసరించుచుండును. ఇట్లేయితర
 ములగు గ్రహములలోను, నుపగ్రహములలోను, మఱియు
 జ్యోతిషమునకు సంబంధించిన వివిధగ్రహదులలోను దెలిసి
 కొందురుగాక. ప్రకృతిలోపల నండముమొదలుకొని బ్రహ్మాం
 డమువఱకు నేదిగూడ నీయాకర్షణ వికర్షణ శ్రేణులనుండి
 తప్పించుకొనినదిలేదు. ఎందులకనఁగా? మూలమగు మహాకర్షణ
 శక్తి సర్వశక్తిసంపన్నుండగు భగవంతుడైయున్నవాఁడు. ఈ
 పరమాత్మ, తనవైపున కీసర్వప్రపంచము నాకర్షించుచున్నాఁడు.
 ఇందువలననేకదా “హరి, కృష్ణ” నామములు గలిగినవి. అతని
 మహాకర్షణమే ప్రపంచమందొకచో మధ్యాకర్షణముగాను,
 మఱియొకచోఁ జుంబకాకర్షణముగాను వేటొకచో నాకర్షణ
 వికర్షణములు మున్నగురూపములుగాను బ్రచారములోనున్నది.
 ఈస్థూలమగు నాకర్షణవికర్షణములే సూక్ష్మరాజ్యము (మనో
 రాజ్యము) లోనికివచ్చి రాగద్వేషరూపముగాఘాటించుచుండును.

ఎందాఁక జీవుఁడు ప్రకృతికి సంబంధించిన యాకర్షణ, వికర్షణ
 ములలో నుండునో యందాఁక నతనికి జీవత్వమును, వైషయిక
 భావమును గలిగియుండును. ఎత్తటి జీవుఁడు
 ప్రాకృతిక సమస్తాకర్షణ, వికర్షణముల మూలమందు భగవా
 నుని సర్వశక్త్యాత్మకమగు మహాకర్షణశక్తిని ననుభవించునో
 యప్పుడే సంసారమందు విరక్తిని, బొంది భక్తిమార్గమవ
 లంబించి దానిమూలమున ముక్తుఁడు గాఁగలఁడు. ఈ తత్వ
 మంతయు భక్తిశాస్త్రమునకు సంబంధించినదగుటంబట్టి భక్తిని
 గూర్చి వ్రాయుస్థలమందుఁ జూపఁగలము. దీనింబట్టి గ్రహ
 ములు, నుపగ్రహములు నాటియు జ్యోతిర్మండలమందుండు
 సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, మొదలగువాని నన్నిటితో జీవ
 మాత్రమున కాకర్షణవికర్షణసంబంధము ప్రాకృతికరూపముగాఁ
 గలిగియున్నదని సిద్ధాంతమైనది. ఈ యాకర్షణ వికర్షణముల
 తారతమ్యము గ్రహోపగ్రహముల కక్షలలో వానివానియునికి
 తారతమ్యము ననుసరించినదై యుండును. దీనిని దృష్టాంత
 రూపముగాఁ దెలిపెదము. చంద్రునితోడ భూమికిని భూమిలో
 నున్న యెల్ల జీవులకు నాకర్షణ సంబంధము గలదు. ఈ
 యాకర్షణ మెల్లప్పుడున్నను బూర్ణిమాదినమందుఁ జంద్రుఁడు
 మిక్కిలి దగ్గరగా నుండుటచేత నత్యంత మధికమగుచున్నది.

దానివలన సముద్రజల ముప్పొంగును. మనుష్యుల శరీరము నందును మనస్సునందును భావాంతరము గలుగును. ఈవిషయ మూద తెలింగినదియే సుమీ. స్థూలాకర్షణము శరీరముపై నగును. అందువలనఁ బున్నమనాఁ థుపవాస వ్రతాదులను గావింపవలసినదిగా మహర్షులచే వ్రాయఁబడినది. అట్లుగానిచో రసాధిక్య యుక్తమగు శరీరముపై నాకర్షణ మున్నందు వలన మానసికప్రేమ, చాంచల్యము, మున్నగునవి పూర్ణిమాదిన మందు స్వభావముగానే కలుగుచున్నది. ఇందుకొఱకే యధికా కర్షణప్రభావము చిత్తముపైఁబడి దాని కవనతి గలుగకుండు నట్లు వ్రతము, నియమము, భగవద్ధ్యానము మున్నగు విధు లా పున్నమనాఁడు నెరవేర్చవలసినదిగా ఋషులచే విధింపఁ బడినవి. ఇట్లే యితరములగు గ్రహోపగ్రహములతోఁ గూడ నాకర్షణ సంబంధము గలదని తెలియవలెను. ఇంకఁ గర్మ విషయమును గూర్చి విచారింపఁబడుచున్నది.

మనుష్యుని శరీరము ప్రారబ్ధకర్మమును బట్టియే పుట్టు చున్నది. పూర్వజన్మములలోఁ జేసిన కర్మములలో నుండి బలవత్తరమును, ఫలోన్ముఖమునగు కర్మము, ప్రారబ్ధమైజీవునకు స్థూలదేహము గల్గించుచున్నది. ప్రారబ్ధకర్మము ననుసరించియే నరునకుఁ దండ్రీయుఁ దల్లియు సుభవించుచుండురు. జాత్యా

యుర్రోభగాదులన్నియుఁ బ్రారబ్ధ కర్మముచేఁ గలిగిన ఫలములై యున్నవి. యోగదర్శనమం దిట్లు వ్రాయఁబడియున్నది.

“సతిమూలే తద్విశాకో జాత్యాయుర్రోభగాః”

ప్రారబ్ధకర్మము మూలమందుండుటవలన బ్రాహ్మణ క్షత్రియాది జాతియు, ఆయువు, భోగములును, దాని పరిణామ రూపముగాఁ గలుగుచున్నవి. ఎప్పుడు కర్మమునకు సంబంధము శరీరముతోనైనదో మతియు నెప్పుడు గ్రహములకుఁ గూడఁ బ్రాకృతికమగు నాకర్షణ వికర్షణ సంబంధము దేహముతో నైనదో యప్పుడు ప్రారబ్ధకర్మము ననుసరించి జనుని జనన సమయమందు గ్రహములయు, నుపగ్రహములయు స్థితి సమము గానో విషమముగానో కాఁగలదు. సందియ మిందేమియులేదు. ఎవని ప్రారబ్ధకర్మ మెట్లున్నదో వాని జన్మసమయమందు గ్రహోపగ్రహముల యనుకూల స్థితియో, ప్రతికూల స్థితియో చక్కఁగా వాని కర్మసంబంధము ననుసరించి నభోమాన్దమందుండఁగలదు. మతియు నాకర్షణ వికర్షణ ప్రభావముగూడ నిట్లే యుండఁగలదు. ఇందు సందేహములేదు. అందువలన నెవరు కేవలము కర్మమును మాత్రమే యొప్పుకొని గ్రహోప గ్రహముల సంబంధమును దోసిరాజుమరో వారు ప్రమాద వశులై యున్నారు. ఎవలకనఁగా, కర్మమునే ననుసరించి జీవులతోఁ బ్రాకృతికమగు నాకర్షణ వికర్షణ సంబంధము గల్గిన

గ్రహాపగ్రహస్థితి, పుట్టినదిమొదలు గిట్టునఱకు నుండఁగలదు. వెండియుఁ గర్మపరివర్తనము ననుసరించి యా గ్రహాపగ్రహములస్థితియందును, ప్రభావములందును, మార్పులగుచుండును. ఎత్తఱిఁ గార్తాంతికులు గ్రహాపగ్రహ విషయము గణితవిద్యామూలమున సర్వము నెఱుంగఁ జాలుచున్నారో యత్తఱి నేగ్రహ మెచ్చట నున్నందువలన నేకర్మము ప్రబలమో, యేది దుర్బలమో యీ విషయముగూడ వారు వచింపఁ జాలుదురు. ఇందు సందేహములేదు. ఎందులకనఁగా? కర్మముతోఁ గాయమునకుఁ, గాయముతో గ్రహములకు సంబంధమున్నది. ఇంక నిప్పుడు గ్రహశాంతి కేమిప్రయోజనమున్నదో యేమిసంబంధమున్నదో యది దెల్పుఁబడుచున్నది.

కర్మము నష్టముగాకపోయిననుగూడ మంచిపనివలనఁ జెడ్డపని యనఁగఁ దొక్కఁబడునను విషయము విజ్ఞానసిద్ధమైనది. అందువలన నేమనుష్యునికైన నేప్రారబ్ధకర్మమో యే చేయుచున్న ప్రబలకర్మమో చెడ్డదైనప్పుడు వాని గ్రహము గూడ నా కర్మము ననుసరించి మందముగా నుండఁగలదు. అనఁగా నేస్థానము దాగ్రహము వాని కర్మము ననుసరించి యుండునో యాస్థానమునుండి వాని శరీరముమీఁదనో మనము పైననో యాకర్షణ వికర్షణకార్యములు మందముగా నగుచుండును. ఇప్పుడు చెడ్డకర్మము నణఁగించెడి నేయనుష్ఠానమైన

నేక్రియయైన యున్నట్టైతే చెడ్డకర్మము నణఁగించినందువలన దాని గ్రహముగూడ శాంతిని బొందఁగలదనుమాట దప్పక పాటింపఁ దగినది. అనఁగా మందమగు కర్మము ననుసరించి యే గ్రహమున కాకర్షణవికర్షణప్రభావ మశుభముగా నుండునో యదిచక్కఁబడఁగలదు. ఇదియే గ్రహశాంతితత్వము. ఫలిత జ్యోతిషమందలి యీ తత్వ మెఱుంగఁజాలక యజ్ఞులగు జనులు విశేషముగాఁ గోలాహలముఁజేయుచున్నారు. మఱియు వారు పాండిత్యాభిమానముచే నున్నట్లులై గ్రహముల నామములలోని ధాత్వర్థములను విపరీతము గావించి యేమేమో చేసివేయుచున్నారు. కాని పండితులై విచారించిన యెడల యధార్థతత్వము విదితముకాఁగలదు. వెండియువేదోక్త మగు నా శాంతిపాఠమునకుఁ గాని, శాంతిక్రియలకుఁ గాని యున్న చక్కని తాత్పర్యము మనోహరముగా నుండఁగలదు. అధర్వవేదమం దిట్లు వ్రాయఁబడినది.

“శన్నోగ్రహశ్చంద్ర మసాశ్చదిత్యాశ్చరాహుణా”

“శన్నో మిత్ర శ్శం వరుణ శ్శం వివస్వాన్”

“ఆరేవతీచాశ్వయుజౌభగంను ఆమేరయింభరణ్యా ఆవహన్తు”

గ్రహములు, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, రాహువును నాకు శాంతిప్రదాతలగుమరుకాక. మిత్రుఁడు, వరుణుఁడు, వివస్వంతుఁ డును నాకు శుభమును గల్గింతురుగాక. రేవతి, అశ్వని, భరణి

మున్నగునవి నాకైశ్వర్యధనము లొసంగునుగాక. ఇటువంటి
 యనేకశాంతిమూలకమంత్రములు వేదమునందు లభించుచు
 న్నవి. ఇట్లే యబ్జేవతనుగుఱించి గూడ శాంతిగలదు. అబ్జే
 వత దైవీజగత్తునకుఁ దామసిక శక్తులై యున్నది. ఏప్రకార
 ముగా గ్రహములకు స్వాభావికసంబంధము జీవులతోఁగూడ
 నున్నదో యాప్రకార మా సర్వతామసిక శక్తుల సంబంధము
 తామసికకార్యసహితప్రకృతికిఁగూడ నున్నది. ఏలయునఁగా,
 రెండుగూడఁ దామసికములైనందునఁ బ్రాకృతికసంబంధమగును.
 అందువలన మనుష్యుని ప్రారబ్ధకర్మముగాని, బలవత్తరమగు
 క్రియమాణకార్యముగాని యసత్తైనచో (దామసికమైనచో)
 నా సర్వశక్తులును మనుష్యునిపై నత్యాచారములఁ జేయఁ
 జాలును. ఈ యత్యాచారములకుశాంతి గ్రహశాంతివలె దివ్య
 మగు సాత్విక కర్మమునో, యనుష్ఠానమునోఁ చేసినందువలనఁ
 గాఁగలదు. ఎందులకనఁగా, ఇతఃపూర్వము వచింపఁబడిన విజ్ఞా
 నానుసారముగా మంచికర్మ వలనఁ జెడ్డకర్మ మణఁగును. చెడ్డ
 కర్మమణఁగినందునఁ దామసికశక్తుల ప్రభావము జీవులపైఁబడఁ
 జాలదు. ఇట్లుబ్జేవతా పిశాచాదులకుఁగూడ శాంతి వేదమునందు
 వ్రాయఁబడినది.

“నతద్రక్షాంసి నపిశాచాశ్చరన్తి దేవానామోజః ప్రథమజంహ్యేతత్
 యోబిభర్తిదాక్షాయణం హిరణ్యం సదేవేషుకృణాతే దీర్ఘమాయు
 స్సనునుష్యేషు కృణాతే దీర్ఘమాయుః”

ఎవరు సువర్ణమును ధరించుచున్నారో వారిని రాక్ష
 సులుగాని, పిశాచములుగాని పట్టజాలవు. ఈ సువర్ణము దేవ
 తల మొదట్టి తేజమైయున్నది. ఈ “దాతాయణతేజము”
 నెవరు ధరింతురో వారు దేవలోకమందును, మనుష్య లోకమం
 దును వేయేల సకల ప్రదేశములందుఁగూడ దీర్ఘాయుష్మం
 తులు గాఁగలరు. ఇప్పు డీసర్వతామసిక కర్మములను దూరీక
 రించుటకై యేసాత్వికానుష్ఠానము గాఁదగి యున్నదో యద్దా
 నిని జేయువారు లేకున్నప్పటికి నాచేయువారలును వంచకులో
 ధూర్తులో, స్వార్థపరులో, బందిపోటు దొంగలో యైనప్పటికి
 నీ దోషము శాస్త్రము మీదికి రాజాలదు. ప్రస్తుతకాల
 మందుఁ గ్రియాకాండము జేయించెడి వంచకుల దృష్టాంతము
 లను విశేషముగాఁ జూపి శాస్త్రమును ఖండించుచున్నారు.
 ఇది సర్వవిధముల వారి ప్రమాదమై యున్నది. ప్రపంచమందు
 నాస్తికులున్నప్పటికిఁగూడఁ బరమేశ్వరుని యాస్తిక్యము నష్టము
 గానేరదు. వాని సత్త యట్లేనిల్చియుండును. కాబట్టి క్రియకుఁ
 గాని, యనుష్ఠానమునకుఁగాని, ఫలము మంచిదిగాకపోయినను,
 వంచకులు ప్రపంచమును లూటీజేసి మ్రింగుచున్నప్పుడును
 శాస్త్రములను ద్రోసివేయక యామోసగాండ్రనుబట్టి శిక్షింప
 వలయును. వారిని సంఘమునుండి బహిష్కరింపవలెను.
 మఱియు మంచి పురోహితుల నేర్పాటు జేసికొనవలెను.

ఇదియే కర్తవ్యము. ఇట్లే వంచకుల దోషము మఱియొకదాని (శాస్త్రము) పై వేయుట బుద్ధిమంతుని లక్షణముగాని మంచి యాలోచనము గాని కానేరదు.

ఇట్లే ఫలితజ్యోతిషములోని జన్మపత్రిక మున్నగువాని ఫలములు సరిగా ననుభవములోనికి రాకపోవచ్చును. నీనిచే ఫలితజ్యోతిష మసత్యముగాఁ జాలదు. ఇట్టి సిద్ధాంత మొనర్చుటయు లేనిపోని కోలాహలమునుబట్టించి మనుష్యుల మానసములం దజ్ఞాన ప్రభావము పడవేయుటయు భౌతిక ప్రపంచమునందుమహాపాపమునుమీ. గ్రహోపగ్రహములతో జీవునకు నట్లే ధర్మమునకు నేసంబంధమున్నదో యది యిది వఱకే చెప్పఁబడినది. దానిని విచారించిన యెడల ఫలితజ్యోతిష మందలి సత్యత బోధపడఁగలదు. ఇప్పుడు విచారణీయమగు మేమనగా, గ్రహముల యాకర్షణమును, గర్మముతో నన్నిటి గల సంబంధమును జక్కఁగా నున్నప్పుడు జన్మపత్రికయందుఁ బొరపాటు రాఁగూడదుగదా. ఇంకెందులకిప్పుడు జన్మపత్రిక యసత్య మగుచున్నదనునది. దానియందుఁ బొరపాటు బడుట కెన్నియో కారణములున్నవి. అవిచూపఁబడుచున్నవి. మొదటి కారణమేమన? నేటికాలమున జ్యోతిశాస్త్ర మెరిగిన యోగ్యులే మిక్కిలి తక్కువగా నున్నారు. సమర్థులుగాని పండితులవలన నిట్లు జన్మపత్రము వ్రాయించినమీదఁ బ్రమా

దములే మైతీసును. మఱియు జన్మపత్రము శోకపత్రము గాఁగలదు. సందియ మిందెందులకు? ఇక జన్మపత్రిక వ్రాయు వారి మూర్ఖతాదోషము ఫలితదోషమున కంటఁగట్టఁగూడదు. భూర్తులు వలచకులునడు కొందఱు జ్యోతిషజ్ఞానమనుమిషతో డబ్బు సంపాదించినట్లయితే యిప్పు డితమాత్మముచే ఫలిత జ్యోతిషశాస్త్ర మసత్యము గానేరదు, చేయఁదగినపనియేనున, అనలచకుల నందఱిని బహిష్కరించి శాస్త్రమును యధార్థ విద్వాంసునకు హస్తగత మొనరించి వారిచే సర్వకార్యముల జేయింపవలెను. రెండవకారణమేమన, జన్మకాలము, దేశభారలో నేగడియలో, నేవిగడియలో, నేలిప్తలో, నేవిలిప్తలో బాల కుఁడు భూమిపైఁ బడుచున్నాఁడో దానిని గృహస్థులు చక్కఁగా విచారించి చూడరు. కొన్ని కారణములవలన రెండు మూఁడు నిమిషము లటునిటు హెచ్చుతచ్చులయినచో గ్రహ ముల స్థానములయందు మిక్కిలి మార్పులు గలుగుచున్నందు నను, మఱియు నీ భ్రమమయమైన సమయము ననుసరించి జన్మపత్రము వ్రాయఁబడుటవలనను, జన్మపత్ర మసత్యమగు చున్నది. ఈదోషము గృహస్థులది. ఫలితజ్యోతిషముది గాదు. మూఁడు నాల్గు కారణములు దొలుతనే చెప్పఁబడినవి. ఎట్లుంటి రేని (మూడవకారణము) జ్యోతిషశాస్త్రములోని చాలగ్రంథ

ములు లోపించి పోయినవి. మఱియు లెక్క (గణితము) గూడఁ దప్పుచున్నది. (నాల్గవకారణము) ప్రాకృతికమగు పరివర్తనము ననుసరించి గ్రహములగతిలోఁగూడఁ బరివర్తనమైనది. దీనిని జక్కఁగాఁ దెలిసికొనవలయునని యిచ్చ యున్నచో యోగ శక్తిసాహాయ్యమో, దృగ్గణిత సాహాయ్యమో కావలయును. ఆ రెండుశక్తులు నేటికాలముందు లేవు. కాబట్టి ఫలితజ్యోతిషముపై దోషమారోపింపక దానిని సంస్కరింపవలయును. ధనవంతులగువారు. వ్యర్థముగా రూపాయలను వ్యయపరచక యిట్టికార్యమునం దుపయోగింపవలెను. యంత్రాలయములు మున్నగునవి స్థాపింపవలయును. పాండిత్యగర్వగర్వితులగు వారు తమ మేదడును, శాస్త్రమును బీకిపారవేయుటయందుగా వమ్ముచేయక శాస్త్రమున కిప్పుడు పట్టిన దుర్బలను దొలఁగించి యా శాస్త్రము చక్కఁబడు పనియందు వినియోగింపవలెను. ఇట్లుచేసినయెడల భారతదేశభాగ్యము సుప్రసన్నముగాఁగలదు. వెండియు జన్మపత్రముగూడ శోకపత్రముగా నయథార్థజన్మపత్రము గాఁగలదు.

అపారమేయంబగు వేదమునందలి గంభీరార్థమునెఱుంగుట కీ ప్రకారముగా నాఱువేదాంగముల తత్వనిర్ణయమును, దాని సమ్యక్పరిజ్ఞాన మత్యంతావశ్యకమైనది. సందేహమిందూ లేదు. ఈ షడంగములను జక్కఁగా గుఱ్ఱెఱుంగనియెడల వేద

పారావారముసందుఁ బ్రవేశించుట యసంభవమగును. ప్రాచీన కాలమందీ షడంగములును సమానరూపముగా నుత్తమరీతిని బోధింపఁబడుచుండెడివి. ఇందు మన వైదికజ్ఞానలాభము గలిగించుటయందుఁ బ్రజలు సమర్థులైయుండిరి. ఇప్పుడీ షడంగములలోని మంచిగ్రంథములు దఱుచుగాఁ జిక్కుటయేలేదు. వీని యధావచ్ఛిత్తు వేదార్థబోధ కుపయోగపడఁచువలన నీ సమయము నిలిచియున్న వేదములుగూడ మర్జితము లగుచు న్నవి. పైసఁజెప్పఁబడిన షట్శాస్త్రములు వేదముల కంగములని చెప్పఁబడును. మఱియు వైదికములగు సప్తదర్శనశాస్త్రములు వేదమున కుపాంగములని వ్యవహరింపఁబడును. వేదాంగములమూలమున వేదబహిస్స్వరూపము, వేదములోని క్రియాశక్తి, తత్త్వియాశక్తితోఁగూడ సూక్ష్మరాజ్యసంబంధమును జూపించి వైదికజ్ఞానమును గల్గించుటయందుఁ దోడ్పాటు గాఁగలదు. వెండియు వేదోపాంగములు జ్ఞానుని యంత గ్రాజ్యమును బరిశుద్ధమొనర్చి వాని బుద్ధితత్వమున కున్నతి గలిగించుచు సతనికి వేదోదితమగు నాధ్యాత్మికజ్ఞానలాభము జేకూర్చును. వేదాంగములను బరింపకుండ వేదమందుఁ బ్రవేశించుట యసంభవము.

శిక్షోశాస్త్రము, స్థూలము, సూక్ష్మరమయమునైన వేదమందలి స్థూలశక్తిని నున్నచున్నట్లుగాఁ బ్రకాశపరచెడి ప్రమ

మును శైలినిజూపించి యా వేదముయొక్క యథార్థస్వరూపమును బ్రకటించుటయందుఁ బరిపూర్ణముగా సహాయమునర్పించుచున్నది.

కల్పశాస్త్రము వేదోక్తమగు క్రియాకలాపముయొక్క రహస్యమును, వైదిక కర్మకాండమునందలి సక్రమపద్ధతిని నేర్పి వైదిక క్రియాశక్తికిఁ బూర్ణత్వమును గల్గించుచున్నది.

వ్యాకరణశాస్త్రము, వేదోక్తమగు నక్షరయోజన, యోజనాక్రమమును, యోజనాక్రమముచే నక్షరార్థనిర్ణయమును గావించి వేదములోఁ బ్రవేశించుటకు ద్వారముఁ దెలుచుచున్నది.

నిరుక్తశాస్త్రము, వేదోక్తశబ్దములవలన వేదసమ్మతములగు రహస్యములను జూపి శబ్దసహాయముతో ననాదియు, ననంతము, నతాకికమునగు భావరాజ్యములో జిజ్ఞాసుని బ్రవేశింపఁజేయుచున్నది.

ఛందశ్శాస్త్రము, సాధారణముగా వేదమయములగు ఋక్కులలో నియంతర్నిహితమగు దైవేశక్తిజాడఁ గనుఁగొని దాని మూలమున దైవీకార్యములను గ్రహించుటకు శక్తిఁ జూపించి దానిని బ్రయోగించుటకు దైవీమార్గమును గన్పరచుచున్నది.

జ్యోతిషశాస్త్రము సాధకునకు జగదాధారరూపియగు
కాలముయొక్క స్వరూపజ్ఞానమొనరించి కాలసేవారీతిఁ గన్పర
చుచు నా వేదోక్తసాధనామలందు సఫలీకృత మనోరథుఁడగు
యోగ్యతను గల్గించుచున్నది.

ఈ కారణమునుబట్టియే వేదములోని యీ యాచంగ
ములు లేకుండఁబూర్ణాధికారప్రాప్తియు వేదపారావారములోఁ
బ్రవేశింపఁదలఁచుటయు దురాశామాత్రములని తెలిసికొందురు
గాక.

కో॥ స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం
న్యాయేనమార్గేణ మహీంమహీశః
గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభమస్తు నిత్యం
లోకా సునుస్తా సుఖినోభవంతు॥

శ్రీచివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రిచే రచింపఁబడిన

వేదవేదాంగచంద్రిక యను గ్రంథము

సంపూర్ణము.

శ్రీకృష్ణారవిణమస్తు.

శ్రీ గర్గ భాగవతము

(మహాకవిశిరోమణి చివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రి విరచితము.)

శ్రీకృష్ణుని గురువగు శ్రీగర్గాచార్యులవార్ధిచే సంస్కృతమునందు రచింపబడిన గర్గసంహిత కిది యాంధ్రీకరణము. ఇందు శ్రీభాగవత, శ్రీదేవీభాగవత, బ్రహ్మ, బ్రహ్మాండ, బ్రహ్మవైవర్తాది పురాణము లందులేని యనేక మనోహరకథలు గలవు. ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్, భారతి, త్రిలింగ, హిందూ బాంధవి, గోలకొండ, మొదలగు ఆంధ్రపత్రికలును, బండిత కవిచంద్రులును బ్రశంసించియున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు, వంగోలుతాలూకాబోర్డులవారు గ్రంథాలయముల నిమిత్తమై యంగీకరించి గ్రహించియున్నవారు. ప్రతిమనుజుఁడును జదువఁ దగిన గ్రంథరత్నము. క్రొత్తది. ఇందుఁ బారాయణయోగ్యమగు శ్రీకృష్ణదండకముఁ గలను. మద్రాస్ టెక్సుబుక్సు-కమిటీచే అంగీకరింపఁ బడినది.

దాదాపు ౨౦౦ పేజీలు గ్లేజు, రాయల్.

వెల 3-0-0

కవిపండితుల యభిప్రాయములు.

విద్వత్కవిచంద్రులగుబ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెట్లపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిలవారు.

కడియము 8-11-26

ప్రాచీనకవులశైలిగలిగి నిర్దుష్టమై మనోజ్ఞముగా నున్న యది... సర్వదా భగవంతుఁడు మీకిట్టి మహోత్కృష్ట గ్రంథ రచనకుఁ బ్రోత్సహకుఁడై యశోభివృద్ధి కరుఁడగుగాక.

కావ్యస్మృతి శ్రీశీత్యాది విరచితములును

రామాయణ బ్రహ్మాండపురాణ ద్వైతగ్రంథకర్తయగు

బ్రహ్మచారి శ్రీమాత్రిశ్యగారు.

మహాకవిశ్రీమహాశ్రీ

కడప 7-11-1926

శ్రీమహాశ్రీగారి పత్రము చేరినది. దానింగాంచి
 కరమహాశ్రీగారిది. పట్టుదలగాని యోగిత్వానంద బహిచ్చి.
 శ్రీకృష్ణాదివ్య పరితాపమృతమును శ్రీశీత్యాది పరమానంద భరితస్వాగ
 తుండవైతిని...మీ యాశీర్వాదము గంగాప్రవాహమునలె
 మనోజ్ఞముగ నున్నది. శ్రీశీత్యాది సులభతమమై సర్వజన సుబోధ
 ముగానున్నది. పద్యములు సరసజన హృదయములై సొంపాడు
 చున్నవి. సీమిధమునఁ జూచినను మీకవిత్వము ప్రాచీనమహా
 కవులు కవిత్వమునుజూలి పవిత్రమై మనోహరమై నిర్మలమై
 సేవించఁ దగియున్నవి. ఈకాలమున నిట్టి సద్గ్రంథముల సమగ్రము
 గుర్రాణముల వ్రాయువారరుకుగ నున్నవారు. పరమభక్తి
 బాహిచ్చి యామహత్తర పురాణగాథలఁ దెనిగించి యుత్తమ
 శ్రీమృతములైతిరి...పరిశీలించిచూడ మీరుప్రాచీనకవుల పక్షిలో
 వ్రాయఁదగినవారని త్రికరణశుద్ధిగా నచించుచున్నవాడను.
 శ్రీకృష్ణపరమాత్మకృతిఁ దెనిగించి పరమేశ్వరాంకిత మొనర్చి
 మీజన్మమును సార్థకముగఁ జేసికొంటిరి. మీమ్ముల నుదాహర
 ణముగఁ గాని కవులిట్టి సద్గ్రంథముల విగచితురుగాక. ఈ
 పురాణరత్నము మీయశస్సును దశదిశలనింపి తెలుగు
 భాషకు విఖ్యాతిగూర్చి తానెరుచు మీమ్ముల సలరింపఁ

జేయునుగాక. భగవంతుడు శ్రీకృష్ణపరమాత్మ కరుణాసీరధి
మీకాయురారోగ్యములఁ బ్రసాదించి యిట్టి గ్రంథరత్నముల
నింకనుజేయు బుద్ధిబుట్టించి మిమ్ముఁగాపాడుగాకయని సాంద్ర
భక్తిని శ్రీపరాత్పరుం బ్రార్థించుచున్నవాడను. కవిలోకము
మీకు “మహాకవిశిరోమణి” యను బిరుదము నొసంగి గౌర
వించుగాక.

ఈబిరుదము జనగాం పౌరపండిత మహాసభలోఁ గూడ
దృఢపఱుపఁబడి యొసంగఁబడినది.

అష్టావధాని అల్లాడి జగన్నాథశాస్త్రి బి. ఎ. ఎల్. టి.

రాజాన్ హైస్కూల్ హెచ్ మాస్టర్ వేంకటగిరిఁజాన్.

1. శ్రీమాతయు సురనేతయు । కామేశ్వరి యంబయిష్ట కామములిడుతన్
శ్రీచచ్చివుకుల కులాబ్ధి । సోమున కప్పయ్యశాస్త్రి శుభనామునకున్॥

2. సమ్మతి నంబ నన్దొనుత సారకవిత్వ ఘనత్వ సంపదా
ధ్యమును తమ్మునన్ జివుకు లాబ్ధి భవాప్సయ పూర్ణచంద్రభా
గ్యమును నాంధ్రవాక్ప్రియత మాభరణమును గర్గసంహితా
ఖ్యముగు గర్గభాగవత మారవి తారయశమ్ము శమ్మిడన్.

3. వినుమా శుకవిజ్ఞానం । బునచో తనభాగవతము ముదమిడుచుండన్
గనుమీ శుకవిజ్ఞానం । బున నూతనభాగవతము ముదమిడుగాడన్॥

4. ఆర్యా! మీదగు గోపికావిరహ రాధాకృష్ణ వైవాహ మా
ధుర్యంబున్ ఖలదైత్యనాశచయ ప్రద్యుమ్నాఖిలాశా జయ
క్రౌర్యంబున్ బ్రతిఖండ మిత్తునిభమై రాజిల్ల శృంగార స
ద్వీర్యంబుల్స్మరియింపఁ జేయవె బుధుల్వేగ నప్పయ్యనన్!

5. భాగవత కవినాథ! మీపాదములకు । నల్దిరాజునకిడెడు సర్వంబుమాడ్కి
బద్యపంచకమిదె భక్తి వ్రాసిపంపి నాడ సన్నిత్రమగు జగన్నాథశాస్త్రి॥